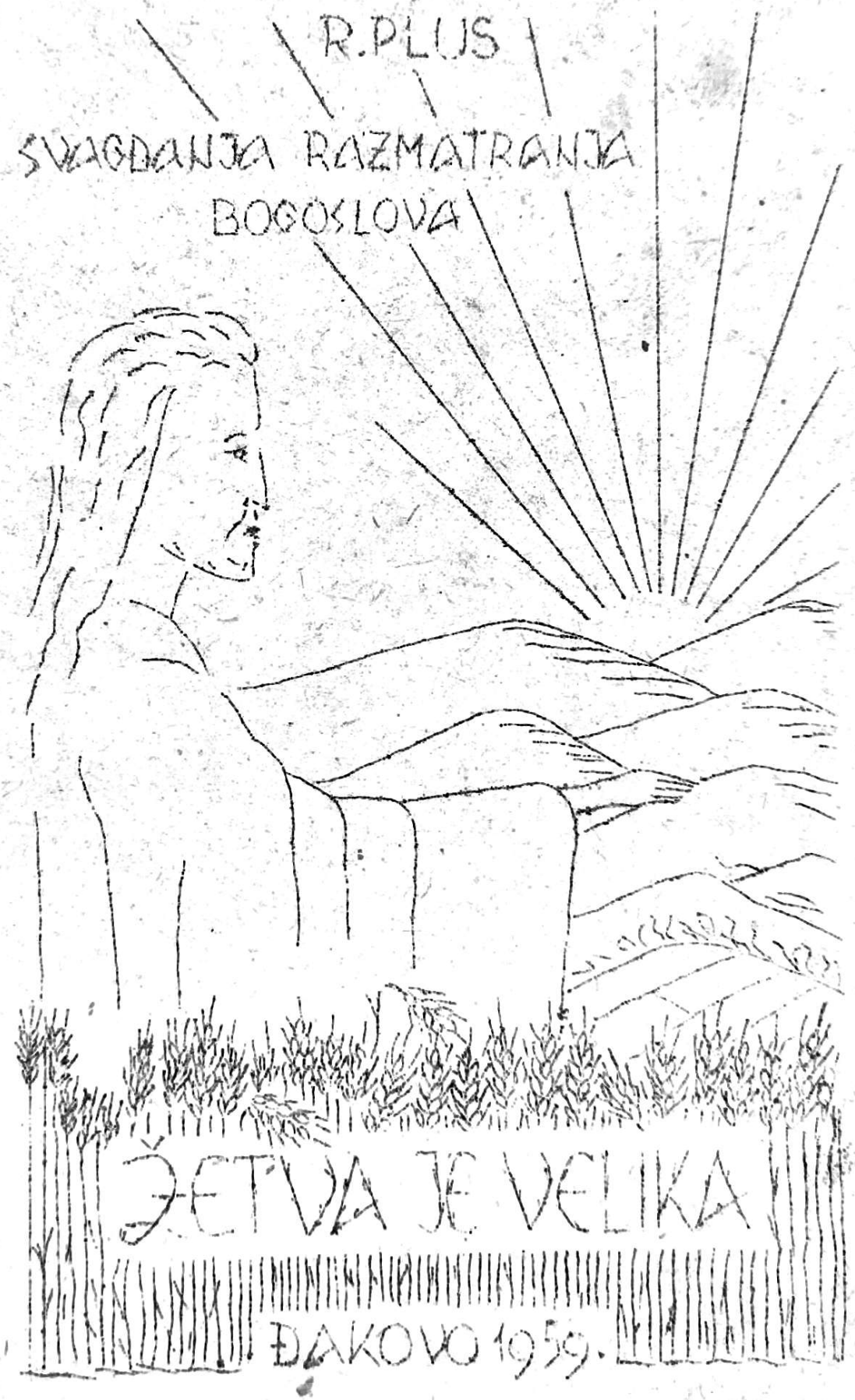
R.PLUS
SVAGDANJA RAZMATRANJA
BOGOSLOVA
ŽETVA JE VELIKA
ĐAKOVO 1959.

R. PLUS

SVAGDANJA RAZMATRANJA
BOGOSLOVA

ŽETVA JE VELIKA

ĐAKOVO 1939.

KNJIŽNICA ZAGREB

Naslov originala:

Raoul Plus S.J.

LA MEDITATION QUOTIDIANNE

Preveo:

ĆIRIL KOS

duhovnik sjemeništa

IV. DIO

srpanj - rujan

==========

Izdali i ciklostilski umnožili bogoslovi Visoke Bogoslovne Škole u Đakovu, 1959. godine. Ovaj priručnik namijenjen je samo za upotrebu bogoslova.

==========

PREDGOVOR

Često puta smo i mi čuli unutarnji glas tolle, lege, - uzmi, čitaj! I mi smo posizali za različitom duhovnom literaturom, koja nas u mnogo slučajeva nije mogla zadovoljiti. Ne zato, što bi bila male vrijednosti ili siromašna za naše potrebe, već prije zato, što ju još nismo dovoljno poznavali ili nije odgovarala našim prilikama. Nije bila dovoljno konkretna. Stoga smo pokušali s ovim prijevodom Plus-ovih Svagdanjih razmatranja za sjemeništarca, pomoći svojoj subraći.

Zadnjih smo godina izdali nekoliko zbirki "Razmatranja za bogoslove preko praznika", no to je bilo samo za vrijeme preko praznika. Preko cijele godine, kad nije bilo duhovnikovih "puncta meditationis", bili smo opet prisiljeni posegnuti za različitim priručnicima, koji su puno puta bili daleko od našeg bogoslovskog života. Ne tvrdimo, da će svatko i uvijek biti zadovoljan s ovim materijalom, što ga sadrži ovaj priručnik. Ne, do izdavanja ovog priručnika dovela nas je želja za konkretnim bogoslovskim razmatranjima kroz cijelu godinu, želja za knjigom - drugom - kroz cijelu godinu.

Još više je utjecala želja, da se što bolje povežemo, da u isto vrijeme razmišljamo o istim stvarima. I Slovenac i Slavonac, Zagorac i Sremac, Bačvanin i Bračanin, Bosanac i Dalmatinac, i onaj iz Istre, Like, Srbije i Makedonije, iz Banata i Crne Gore. Da se razmatrajući sjetimo jedni drugih, da mislimo na naše zajedničke ciljeve, da svi skupa suosjećamo u svojim potrebama.

Dao Gospodin, da nas ovaj priručnik zaista sve vodi zajedničkom cilju - postati sveti svećenici, da nam pokazuje put do pravog izvora, Izvora vode žive!

Iz praktičnih razloga izdajemo najprije IV. dio, a za početak školske godine kanimo izdati I. dio, dok ćemo II. i III. dio izdati u toku slijedeć školske godine.

U Đakovu, na blagdan sv. Josipa Radnika 1959.

Pozdrav u Gospodinu svoj braći bogoslovima

ĐAKOVAČKI BOGOSLOVI

UVOD

Od čestita dječaka, pomalo bezbrižnog sjemeništarca i bogoslova, što sam sada, moram postati - HOMO DEI, Božji čovjek (1 Tim 6,2).

Shvaćam li značenje tih riječi? Koliko toga treba otpasti! Koliko opet drugih stvari moram steći! Sv. mi Pavao dovikuje: "Obnovite se duhom uma svojega i obucite novoga čovjeka, koji je stvoren po Bogu, u pravdi i svetosti istine" (Eph 4,23-24).

Evo velikih riječi: Moram postati svetac!

Ne na papiru, ne samo prividno! Nego zbilja: pravi svetac!

Zar ja? - Da; baš ja!

Zar svetac? - Da, baš svetac!

Crkva to traži svim svojim žarom. Čemu svećenici, koji nisu sveci? Duše imaju od toga bitnu korist. Što ću činiti ovisi o onome, što ću biti.

Moji roditelji su me pustili da idem; zar zato, da postanem nešto drugo?

A ja? - Ako želim postati svećenik, ali ne zato, da postanem svetac, onda moram odmah odustati.

Kako ću postati "HOMO DEI", "BOŽJI ČOVJEK", kako ću postati svetac? U sjemeništu sam zato, da to naučim. Od svih sredstava, najbitnije je obavljanje RAZMATRANJA.

U jednoj svojoj ekshortaciji kle-ru, Papa Pio XI. ponavlja onu znamenitu pastoralnu opomenu velikog milanskog nadbiskupa, sv. Karla Boromejskog:

"Shvatite, draga braćo, da ništa nije tako potrebno svećenicima a prema tome i svim onima, koji to žele postati - kao razmišljanje prije, za vrijeme i poslije svakog našeg čina." "Pjevat ću, veli Prorok, i razumjet ću". Dijelite li sakramente, draga braćo, razmišljajte što činite. Služite li Misu, razmišljajte što prikazujete. Molite li brevijar, mislite, kome ga upravljate, i na ono, što Mu govorite. Vodite li duše, mislite na krv, koja ih je očistila".

"Neka vaša glavna briga bude, veli pisac knjižice "Nasljeduj Krista, da razmišljate o životu Isusa Krista" (Knj I Gl 1).

Poslušam li savjete, koje daju ovi ugledni ljudi, tada se spremam za plodno svećeništvo.

"Blažen čovjek, rekao je David, koji razmišlja o nauci Gospodnjoj - dan i noć...; što on radi sve uspijeva" (Ps 1,2-3).

PRAKTIČNE UPUTE

1. Ako je tko raspoložen za sabranost ili osjeća lakoću u molitvi, neka pusti knjigu na stranu.

2. Ako se tko služi knjigom, pa mu ona potakne u duši zgodnu misao, ili rasplamti srce, neka ne čita dalje, već neka je zadrži u misli i razvije ili pojača žar srca, sve dok ga to ne zasiti.

3. Razmatranje nije osamljena, čisto intelektualna vježba, već srdačni razgovor s nebeskim Ocem ili s Isusom. Treba dakle nastojati iznad svega, da porastemo u ljubavi.

4. Što više treba nastojati, da istinu promotrim obzirom na sama sebe, kako bi me dovela do potpunog predanja Bogu. U razmatranju se i radi upravo o tome, kako ću što bolje obratiti samoga sebe.

5. U izboru vremena treba nastojati, da izaberem vrijeme, koje je za mene najzgodnije. Ne prekidati ; nego neprestano kroz pola sata. Najzgodnije je mjesto, svakako, župska crkva i to u pravilu prije sv. Mise.

6. Razmatranje treba već navečer pročitati, sjetiti se razmatranja pri ustajanju, a za vrijeme razmatranja služiti se knjigom samo toliko, da se točno sjetim svih stvari. Tuđe riječi, pa bile one i oca Plusa, samo su zato tu, da se stavim u vezu s Gospodinom Bogom.

7. Za vrijeme razmatranja treba

paziti na dolično držanje. Paziti na nemar, pospanost.

8. Na početku razmatranja staviti se u Božju prisutnost. Izmoliti redovito pripravnu molitvu.

9. Svako razmatranje moram završiti s praktičnom, poniznom, konkretnom odlukom. Cijeli dan treba provesti svijesno pod utjecajem jutarnje odluke i točno znati, što hoću.

JEDNOM ZA UVIJEK ...

Prije svakog razmatranja treba se staviti u Božju prisutnost i maći se u tišini.

Za vrijeme razmatranja, kad se gane srce, kad navre molitva, kad nastaje sjedinjenje, treba otvoriti brane. Možda će protjecati samo tanki mlaz vode. Ništa ne škodi! To će ipak biti kljućanje, koje se pojavilo u mojoj nutrini; nešto, što nije tuđe, nego posve moje; ono, čime se u ovaj čas želi Duh Sveti poslužiti, da obogati moju dušu. Ako je Božanska voda obilata, hvala Bogu! A ako ništa ne dolazi, učinit ću barem sve, što mi je moguće, da dokučim izvor u njegovim dubinama. Bog je zadovoljan i nisam ništa manje primio, nego da sam bio i posve "utješen". Treba samo, da učinim što mogu. I sve je dobro!

1. srpnja

SVOJOM KRVLJU

Ovo je istiniti događaj iz Japana. Neki slikar zamoli jednoga dana, da posjeti cara. Nosi mu njegov portrait u naravnoj veličini. Vrijednost slike nije bila u tome, što bi bila umjetnička, jer je izrađena dosta jednostavno, nego je u tome, što ju je umjetnik naslikao svojom krvlju. On je svaki dan, kroz jedanaest godina, otvarao svoju žilu, da umoči jedanput kist za slikanje svoje slike.

To je portrait upravo Onoga, koga moram u sebi ostvariti. Ja moram, kao svaki kršćanin - još više negosvaki kršćanin, jer ću biti sutra svećenik - postati sličan Isusu Kristu.

Bila bi obmana misliti, da se to remek - djelo dade ostvariti bez prolijevanja i jedne kapi krvi. Krist je raspeti Krist. Htjeti postati sličan raspetomu, znači kopirati i ostvarivati u sebi živu sliku Raspetoga.

Nedavno su bila svećenička ređenja. Sveti svećenik Perreive je molio toga dana trostruku milost: da bude ponizni svećenik, jer je radi velike svoje sposobnosti-osjećao, da je sklon oholosti; nadalje, da nikada ne počini teški grijeh; i konačno, da umre kao mučenik. Da istakne ovu svoju zadnju molbu, odlučio je, da prikaže svoju prvu sv. Mi

su na blagdan Predragocjene Krvi , moleći Boga, da mu dopusti, da sjedini dar svoga života s darom Spasiteljevim na Križu.

Spasitelj nije htio mučeništvo krvi, ali je teško obolio i morao se prebrzo odreći svih svojih velikih nastojanja i umro je mlad, vježbajući se u potpunom darivanju samoga sebe.

Slično se i kod mene ne radi o nasilnom mučeništvu. Bog me poznaje. On znade da mogu davati samo kap po kap iz svojih žila. Znade, da ne mogu za jedan dan postati sličan svome Raspetom Učitelju. Trebat će mnogo dana, kaplja za kapljom, potez za potezom, svaki puta po malo. Ali, kad dođe dan, kad završi moj bijedni život, tada će blistati, nadajmo se, božanska slika.

Odluka je tu: načiniti moram od svog života Veronikin rubac. Tražiti dvoje: najčvršće i najskuplje platno, raspinjati ga svom svojom ljubavi pred licem Raspetoga, i to ne samo jedanput, kao žene na križnom putu, nego svaki dan i koliko bude trebalo.

Isuse, prinos za prinos, krv za krv, žrtvu za žrtvu, raspeće za raspeće. Ti od mene ne tražiš nasilnu smrt na slavu Tvoga imena, nego život, koji će biti polako utrošen u

Tvojoj službi za duše. Računaj sa mnom.

A ako bi jednoga dana trebalo i krv svoju proliti na kakvoj barikadi, ili u kakvoj zamazanoj ćeliji zatvora ili na bilo koji drugi način, daj mi, da ne budem odviše strašljiv, i daj mi, da znadem "svjedočiti do kraja".

\+

\+ \+

2. srpnja

ELIZABETIN POZDRAV

Pozdrav arkanđela Gabrijela bio je prvi izraz poštovanja neba prema svojoj novoj Kraljici. Marija se na tom, bez sumnje, zahvalila Bogu, ali je njezina zahvala bila tiha. Ona je sve čuvala u svom srcu. Elizabetin pozdrav bio je, naprotiv, prvi izraz poštovanja zemlje prema Mariji, njezinoj Otkupiteljici. Mogli bismo reći, da se Marija zbunjuje radi toga i da se boji, što doživljuje takvo isticanje. Uznemirena je njezina poniznost, i u toj poniznosti navire joj na usta himan, koji svu tu hvalu pripisuje jedino Bogu.

"Veliča duša moja Gospodina ..., jer je pogledao na poniženje Službenice svoje, jer mi čini velike stvari Svesilni, skida s prijestolja silne vladare i visoko diže ponizne".

Kroz cijeli se "Magnificat" osjeća kako struji ujedno i neizreciva

zahvalnost prema Bogu i poniznost , koja zadivljuje.

Ti me, Elizabeto, zoveš blaženom, blagoslovljenom među ženama, pa to i jesam. Bog me čuva, da to ne smetnem s uma i ja mu uzvraćam svu zahvalnost svoje duše. Ne zoveš me samo Ti, i buduća pokoljenja će me zvati blaženom, jer je Gospodin umnožio na meni svoja divna djela.

"Ali tko sam ja?.. Ja, jadna, a tako slavna Marija? Kad je Bog prvi puta bacio svoj pogled na svoju malu službenicu, što je On veliko u meni našao? Bijedu i ništavilo. I upravo na toj bijedi i na tom ništavilu On je izgradio palaču moje veličine. I upravo iz toga ništavila On je izvukao ovaj cijeli niz čudesa, koja ti pozdravljaš i kojima se ti na meni diviš i koja će pozdravljati i kojima će se diviti budući naraštaji. Njemu, dakle, još jedanput hvala, ljubav, čast i slava!"

Kako si lijepa, o Marijo, u toj veličanstvenoj, a tako jednostavnoj poniznosti, koja crta tako vjerno najdublju dubinu Tvoje duše! Gledam Te u svojoj molitvi, mlada Majko, tako čednu, s 15 ili 16 godina; tako djevičansku, tako lijepu i tako željnu, da sve sakriješ ljudskim pogledima. Ti predviđaš, da će vijekovi rado promatrati to divno čudo, koje se dogodilo u Tvom krilu i Ti uzvraćaš Bogu svu čast, kojom Te je obasuo.

Danas, na dan Pohođenja Elizabetina, i ja se združujem, s "Magnificat" Tvojih pjesama i Tvoga Srca. Sjedinjujem se s "Magnificat" svih vjekova. Htio bih oživjeti sve kamenje svih crkava, koje su sagrađene Tebi u čast, da ono slavi Tvoje ime. Htio bih, da su moji svi hvalospjevi, kojima su ljudi kroz duge vjekove slavili Tvoju veličinu i kojima će do konca svijeta pjevati Tvoju slavu . Htio bih da cijeli moj život bude jedan neprestani "Magnificat" Tebi u čast; da svaki moj dah, svaki kucaj moga srca, svaki moj posao i svaki moj korak, koji ću učiniti ima samo taj cilj, da pjeva Tebi slavu i naviješta Tvoju veličinu.

Magnificat!

\+

\+ \+ 9. srpnja

POUKA JEDNOG SVJETOVNJAKA

Taj svjetovnjak je Maurice Reteur, koji je umro u 26. godini, jedan od najmladjih kapetana I. svjetskog rata od 1914. - 1918. god.., i kojeg je očekivala, da je poživio, karijera jednog industrijalca.

Onoj, za koju je čvrsto vjerovao, da će mu jednoga dana biti žena, on piše:

"Nutarnji život nam je potreban,

da se popravljamo i mičemo od sada- - ako ti želiš - raditi na tom, da ga postignemo ... nutarnji život do sta intenzivan, koji će nam omogućiti, da ga sačuvamo živa i u svojim vlastitim vanjskim poslovima, sa svojim radostima, u svojim naporima, u svojem veselju i u svojim poteškoćama, tako da posjedujemo potpuno sami sebe u svojoj nutrini, kraj svega toga, što se dajemo na izvan.... Da postignemo takav nutarnji život, hoćeš li, da svake večeri čitamo, prije nego zaspimo, jedno poglavlje iz knjige "Nasljeduj Krista". Ti si tu knjigu već sigurno čitala, a i ja sam. Ali, meni se čini, da ćemo svoj duh ubuduće zadajati tim lijepim mislima, znajući, da ih čita-mo zajedno. Svakog ćemo dana misliti na svoje čitanje od prošle večeri. Ja počinjem u ponedjeljak s prvim poglavljem."

Koji je dakle ideal, prema kojemu on usmjeruje i prema kojemu želi, da se usmjeri ono drago stvorenje, koje je izabrao?

"Ja bih htio kasnije živjeti pravim evanđeoskim životom. Da sve svoje čine svodimo na Boga, da radimo samo u njegovoj službi, da ne tražimo nikakvih zabava za sebe osobno, da sebi ne priuštimo nikakav nepotrebni raskoš. Konačno, da ne tražimo nikakva beskorisna uživanja, nego

da živimo za druge iz ljubavi prema Bogu".

Drugi... zauzimaju zbilja mnogo mjesta u lijepim planovima ovih dviju mladih osoba:

"Mi ćemo morati ove godine mnogo potrošiti, ali onaj najglavniji namještaj i naše putovanje, to će biti svi naši veliki izdaci. Poslije toga ćemo štedjeti, kolikogod budemo mogli, da uzmognemo davati i za druge stvari. Imat ćemo jedan puni mjesec samo za sebe, a cijeli naš život poslije toga za druge!"

Sve se dade svesti na ove želje i nastojanja oko dobra:

- Živa i jaka želja za nutarnjim životom.
- Navika i običaj čitati Nasljeduj Krista.
- Želja biti posve uz Evanđelje.
- Strah od sebičnog i beskorisnog uživanja.
- Smisao za gospodarenje misleći na siromahe.

A sve se svršavalo riječima, koje mi nitko ne brani, da i ja usvojim:

"Naš će život biti svet i jednostavan. Htio bih samo, da postignemo jedan stupanj svetosti iznad prosječnosti".

Ako tako može govoriti duša, koja se sprema na ženidbu, što bih morao

misliti i govoriti, ja, koji se spre
mam, da postanem svećenik?

Da, moj Gospodine, učini, da po-
stignem svetost iznad prosječnosti
i daj, da do nje dođem; da prihva -
tim sredstva, koja mi sugerira taj
čestiti svjetovnjak. Ako to učinim,
moći ću se nadati kao i on: "Gleda-
ti drugi svijet s istim pouzdanjem
i istom željom, kao što sada gledam
svoju sadašnju sreću".

\+

\+ \+ 4. srpnja

ISUS UČITELJ

Vi zovete mene učiteljem i Gospo
dinom i pravo velite, jer ja jesam"
(Jo 13,13). Isus je dobar, ali On
je i Učitelj: Dobri Učitelj.To dvo-
je ne ide jedno bez drugoga. Možda
smo previše isticali njegovu Dobro-
tu, a nismo dovoljno cijenili od-
lučnost, njegov suvereni auktoritet.
Kod Izaije, redak, koji dolazi nepo
sredno iza retka, u kojem se govori
o njegovoj Dobroti, govori o njego-
voj odlučnosti: "Ne će se umoriti -
niti klecati, dok ne utemelji isti-
nu na zemlji. Nauku njegovu čekaju
narodi" (Iz 42,4).

Bez sumnje, On je sama Ljubav,sa
mo milosrdje, ali On je i sama Isti
na. Nikada ni smilovanje prema ljud
skoj bijedi niti njegovo popuštanje

osobama ne biva razlogom, da popu -
sti za dlaku, kad se radi o načeli-
ma.

Veli se: "Svetac nije nikada li-
beralan".(Gheon: Župnik arski)U tom
istom smislu ni Isus nije bio libe-
ralan. Neke su njegove zapovijedi ;
neke njegove pouke upravo poremeti-
le tadanja načela njegovih suvreme
nika, posebno zapovijed ljubavi (o-
praštanje nepravda; opraštanja onom,
koji se kaje), pa isticanje nutarnjeg
motiva (zdravo oko) nad vanjskim i
obrednim vježbama, itd... Ne zau -
stavlja ga ni strah, da će se sa-
blazniti, da će se čuditi; što više,
ni da će se udaljiti od njega.

On je točno znao, da su njegove
izjave o paklu strašne; znao je,ka-
kav će kamen spoticanja one biti za
mnoge, da ih prihvate.

On prelazi preko svega i ističe
vječnost paklenih muka. Isto je tako
odlučna nepopustljivost i kod isti-
ne o pravoj i stvarnoj prisutnosti
u euharistiji. "Ovo je tvrd govor!
Tko ga može slušati?"(Jo 6) Pušta,
da se raziđe svjetina i žalosno,za-
gledavši se u malu šačicu svojih
prijatelja, zapita: "Hoćete li i vi
otići?"

Kako jasno i kako otvoreno govo-
ri o pogibeljima bogatstva; o pote-
škoćama spasenja za duše, koje su
pune požude i koje su privezane uz

zemlju. Tako pokazuje "uski put i uska vrata". Sve je to jasno, sve to siječe kao mač. Da, "On je učio, kao jedan, koji ima moć" (Mt 7,29). Niz svetih istina, koje On mora objaviti svijetu, ostat će čovječanstvu posve nepromijenjene. Isus točno izjavljuje koje je pravo značenje njegove misije. Treba da sve kaže, što je naučio od Oca. (Pogledati: Mt, 1o, 4o; 15,24; Mc 9,36; Luc 4,18-43; 9, 48; 1o,16; Jo 3,17; 4,34, a posebno od 15 poglavlja).

Često ću se navraćati na ta sjajna poglavlja!

\+

\+ \+

5. srpnja

ŠTIVO PREKO PRAZNIKA

Prije svega, ono će "biti". Kakve li žalosti, ako bih htio provesti tri mjeseca praznika, a da ne nastojim obogatiti svoj duh! Bez sumnje, ima za to i drugih načina osim knjiga. Ali, konačno, i knjige mnogo znače,

Dakle, čitat ću. Ali što? - Što ću čitati? Treba razlikovati tri vrste štiva:

1. POUČNO ŠTIVO. Morao sam se posavjetovati sa svojim duhovnikom, što bi za mene bilo najkorisnije. Treba voditi računa i o prilikama i okolnostima (na. pr. o sadržaju knjižni

ce gospodina župnika, ili gospodina kapelana, ako budu tako dobri, da mi posuđe ovo ili ono djelo). Treba iskoristiti vrijeme praznika i ne gubiti ga vlastitim istraživanjem. Ne odbacujući suvremene moderne knjige, ako su dobre, ne smijem zabaciti ni "starinu", ako je vrijedna. To bi značilo suditi uskim horizon-tom duha. A zatim, čitati više zato, da obogatim svoju dušu, nego da zadovoljim svoju znatiželju. Čitati zato, da olakšam, solidno utemeljim svoja razmatranja, kad sam sam, na šetnji, ili da imam što pametno razgovarati, kad mi se pruži, da izmijenim misli s prijateljima ili sa susjednom braćom.

2. ODGOJNO ŠTIVO. Preko školske godine sam imao malo vremena. Prije svega treba pratiti predavanja, učiti gradivo. Slobodnog vremena ima jako malo, a ipak osjećam, što bi mi sve bilo korisno naučiti. Treba iskoristiti praznike! Moram imati, ili si - po mogućnosti - napraviti plan, da ne oblijetam s predmeta na predmet kao leptir, nego da znam, kamo idem. Mogu se uostalom držati svoga ukusa. Povijesti, socijalnih pitanja, filozofije, pitanja s područja duhovnosti i td... Jasno je, da je prije svega najkorisnije ono, što se više odnosi na moje sadanje

i buduće znanje. U praksi to znači već prema mjestu i prema svakom pojedincu!

3. ZABAVNO ŠTIVO. Jasno je, da nikad ne ću čitati prljavo štivo, ili štivo, koje bi me moglo smutiti. Moram se sjetiti one Peguy-ove "Nikad ne ćemo moći ocijeniti, koliko je zla pokojem Francuzu donio strah, da ne bi izgledalo, da nije dovoljno napredan". Nikada se ne ću iz nepromišljenosti ili taštine ludo sokoliti: "Ali, da, ja sam to čitao! Pa nismo više djeca! Treba širiti vidik svoga duha! Kasnije će dobro doći!" i sl.

Guynemer je odgovorio nekom drugu, koji se divio čistoći njegova morala: "Ja čuvam svoje živce, kao što akrobata čuva svoje mišice. Ja imam jednu zadaću".

Moram se nadahnuti sličnim odgovorom. Moram čuvati čistim svoje srce i svoje oči. To je najmanje što se traži. JA IMAM SVOJU ZADAĆU i ona traži od mene, da to razumom shvatim, dakle, da se izgradim, što je moguće bolje, i da ništa ne zanemarim, što bi me moglo još više produbiti. JA IMAM ZADAĆU, i ona traži od mene duhovnu, nadnaravnu vrijednost iznad linije; dakle, da ne zanemarim ništa, što bi moglo pridonijeti, da mi dade tu vrijednost.

Nema praznika onda, kad se radi o tome, da postanem BOLJI SJEMENI - ŠTARAC; a kasnije - BOLJI SVEĆENIK!

\+

\+ \+

6. srpnja

"DOBAR DEČKO"

Svećenik Perreyve je napisao: "Narod želi, da u svećeniku vidi dvije stvari, bez kojih ne smije biti, i kojih mu, ako ih nema, nikako ne oprašta, a to su: IZGRAĐENI KARAKTER, po kojem postaje ČOVJEK i SVEĆENIČKA ISKRENOST, po kojoj biva BOŽJI ČOVJEK. Bilo bi za svećenika vrlo varavo i vrlo opasno, ako bi zamišljao, da će postati simpatičan u očima naroda time, da nešto žrtvuje od božanskog i ozbiljnog dijela svoga svećeništva. Kako je to strašna stvar, ako u svećeniku ljudi vide samo čovjeka. Oni se služe s dvije strašne riječi, koje zvuče kao najgorča ironija, i oni od te dvije riječi "dobar čovjek" sastavljaju i izražavaju nepopravljivu pohvalu u kojoj se krije dvostruki najveći prezir".

Od Perreyve-vog vremena iskustvo je samo potvrdilo taj sud. Neki su moderni pisci, - koji se smatraju duhovnima - prikazali svećenika u vladanju i u načinu izražavanja potpuno bez svećeničkog duha i sasvim je sigurno, da ih je nemarnost i ne

mar nekih svećenika potakao na to ; da narišu tu - tobože apostolsku - KARIKATURU.

Naravno, da su u svemu tome svećenici, o kojima je riječ, htjeli samo dobro. Oni su samo mislili, da treba uvesti - da bi se približili narodnoj duši - posebni način rada i govora, pa zato da treba odstraniti neku naročitu razliku i da bi se mogla korisno zavesti neka FAMILIJARNOST, koja nije baš previše skučena.

Ima u tom neki OSJEĆAJ, koji je hvale vrijedan, ali NAČIN, kako da se provede vrlo je opasan.

Svijet voli svećenike, koji pokazuju želju, da budu s njime u vezi, ali koji u isto vrijeme znadu - kako se ono kaže - BITI NA SVOM MJESTU - koji izbjegavaju familijarnost, nisu previše slobodni i ne vladaju se po svjetsku. Narod znade da je svećenik i onda, kad je potekao iz niske sredine, primio u sjemeništu posebni odgoj, i da je taj odgoj dao svećeniku - uz literalno i teološko znanje - NEKU FINOĆU, koju oni rado gledaju u njemu i koju traže, kad oni, ovce, razgovaraju sa službenikom Crkve. Svijet znade, - i onda, ako nije vjeran - da je svećenik zato tu, da prima povjerljiva saopćenja, da nosi najdublje

tajne, da svaki dan uzima u ruke Tijelo Kristovo, da bodri vjernike na putu svetosti. Zato se on čudi, kada vidi, gdje se svećenik previše slobodno vlada i da nema nadzora NAD SAMIM SOBOM. To ga vrijeđa, ozlovoljuje i od njega udaljuje. Svećenik je zamišljao, da se približuje duša ma, a kad tamo, velika je opasnost, da se razbjegnu i da prekinu sve veze.

O Isuse, koji si bio tako jednostavan sa svima, ali tako kraljevski i tako božanski jednostavan, da Te je jedan crkveni Otac nazivao najplemenitijim čovjekom, najvećim Gospodinom, što ga je zemlja nosila (bez i najmanje primjese odbojne oholosti, u toj riječi "veliki gospodin", nego samo, da izrazi najveću odličnost), nauči me, da izbjegavam opasna prijateljstva, svjetske manire, "neumjesno tikanje", neumjestan govor i nezgodne izraze. Daj, da u meni svi uvijek nalaze u svakoj prilici, ne samo DOBRO ODGOJENA čovjeka prema mišljenju svijeta, nego ČOVJEKA BOŽJEGA, budućeg posvetitelja Hostije, čije će ruke doticati Tijelo Kristovo i čija će usta naviješćivati Riječ Božju.

+

+ +

+

7. srpnja

POMOĆ U ŽUPI

Još sam samo sjemeništarac, pa za to mogu Gospodinu ŽUPNIKU pružiti samo neku daljnju pomoć.

Da, daljnju samo, ali zato ipak KORISNU.

Ta će se pomoć sastojati prije svega u tome, da u svemu dajem PRIMJER, koji najviše djeluje. Prije svega točnost u dužnostima, ali ne samo MATERIJALNA! Treba da osjete ljudi u meni NEKOGA, KOJI MOLI; nekoga, koji daje ne samo naizvan dojam čovjeka, koji se moli, nego čovjeka, koji je željan, da se nađe u crkvi; a kad se tamo nađe, koji izbjegava svaku rastresenost i samo jedno tamo traži - da se uistinu sjedini s Bogom.

Nadalje - ako moja pomoć može biti od koristi za pjevanje, skupljanje priloga, ukrašivanje crkve TREBA SE STAVITI NA USLUGU. Diskretno, ali pun dobre volje!

Možda je gospodin župnik prestar ili prezaposlen, ili iz želje da se vježbam, želi da preuzmem pouku u vjeronauku. Ili se možda radi o tome, da vodim dečke na šetnju ili na nogomet. Moram biti spreman ispuniti sve te usluge!

Pomagati u župi, ne označuje samo pomoć gospodinu župniku ili gospodinu kapelanu, znači pomoć svim župljanima.

I moje lijepo vladanje je još jedan izvrsni način moje pomoći. Lijepo se vladati znači GRADITI. To je najdjelotvorniji način, koji stvarno dobro djeluje.

Ima DOBRIH ŽUPLJANA, takovih, koji priznaju i boje se Boga, koji cijene svećenika, koji točno znadu sve, što se traži, da se dostojno približim svećeništvu. Njihove su oči uprte u mene. Od mene mnogo očekuju. Bez sumnje i mole se za mene. Oni gradi na meni velike nadnaravne nade. Nemam prava, da ih prevarim.

Ima i MLITAVIJIH župljana, pa i takvih, koji ne idu NIKADA U CRKVU. Ako dajem utisak uistinu Božjeg čovjeka, koji se odrekao svega i koji živi samo u nadi, da će posvećivati duše - uz Božju pomoć - koliko im dobra može donijeti moja prisutnost? Cijenim li reverendu, koju nosim, vidjet će, da nisam prihvatio svoje zvanje kao kakav zanat, nego samo radi Boga, pa će reći: "Jer je taj izabrao baš taj ideal, mora, da on u nj vjeruje. Ima li pravo? - Da li postoji Bog, kojemu on želi služiti? Mora de je Crkva zbilja božanska, mora da je Krist Netko moćni, da na ovakav način zove u svećeništvo!" I

tko zna, ne će li to baš za njih biti početak boljeg života?

Nije li na maršala Lyautey-a u početku njegova povratka na pravi kršćanski život, imao najveći utjecaj duboki utisak, koji je doživio videći, kako ulaze u sjemenište - i tamo ostaju - dva mlada skauta, koje je on posebno volio; dva sjajna, otmjena i bogata dečka. Maršala je čudom čudio ideal tih mladića. On ih je dugo ispitivao, s njima podržavao veze i konačno se PORADI NJIH obratio na ŽIVLJU VJERU. Više se puta pred njima ispovijedio, a jedan je od njih bio prisutan i kod njegove smrtne postelje. Tu postoji toliko uzročne veze da nema nikoga, tko bi sumnjao, da ona ne postoji između primjera tih dvaju mladića i boljeg života francuskog maršala. Da ne idemo tako daleko - hoće li koji od MOJIH STARIH DRUGOVA - koji se možda zabavlja, zlo živi, rasiplje vrijeme, i koji je pokvaren, shvatiti da - gledajući mene ponovno u župi, mora promijeniti svoj život? I moje će odijelo, a posebno način, kako ga nosim, izazivati u njegovoj duši grižnju savjesti.

+
+ +
+

8. srpnja

VJEČNOST

Neki je Božji čovjek (o. Alexia Hanrion, čijih je nekoliko intimnih pisama objelodanio don Cocur) objelodanio ovu stranicu:

"O moj Bože, daj mi, da KUŠAM VJEČNOST, da imam okus vječnosti - aeterna sapere - i da me vrijeme više ne veže. Čovjek vječnosti je onaj, koji uz PREZIR potpuni svega onoga, što prolazi, povezuje nezasitnu želju, da se tim okoristi."

"Zanemarivati ovozemaljske stvari pokazuje polovičan duh, koji je samo napola shvatio pouku o vječnosti. Bez sumnje, prolazne su stvari ovoga svijeta i sasvim je na mjestu prezirati ih. Ali njihovo je kratko trajno prolaženje imalo i učinilo na nas svoj vječni učinak i utisak. Jer, one su nas se na prolazu dotakle, a mi - jer smo besmrtni - dajemo biljeg BESMRTNOSTI SVEMU, ŠTO NAS SE DOTAKNE. Svaka pojedina stvar znači za nas stečenu ili izgubljenu zaslugu zauvijek. Isuse, vječni Bože, očisti moj život od vremenskih briga, i upravi ga sasvim jednim zamahom prema vječnosti, koja sa svake stvari uzima ono, što ona može dati za vječni život."

"VJEČNOST" to je misao, koja ovdje na zemlji OSLOBAĐA SRCA.

Jedne veze s ovim svijetom u stanju je raskidati volja. Druge će opet rastrgati jedino smrt. Čovjek vječnosti je prekinuo prve, jer se osjeća besmrtnim i jačim, nego sve prolazne veze, pa bile one koncepci od cvijeća ili lanci od zlata. Druge ga opet veze uopće ne uznemiruju, jer smrt nije nikad zatajila u svojoj osloboditeljskoj zadaći. Ona će doći i tjelesna će tamnica biti uništena.

Život je - govorila je sv. Terezije - "noć, koju treba provesti u lošem hotelu". Ako soba ima slabi namještaj, ako je krevet pretvrd, ako su susjedi previše bučni, što to škodi za jednu noć. Sutra ću ujutro nastaviti put, bit ću slobodan, ja sam već SLOBODAN, jer moje srce prezire, volja mi je mirna, a misao mi se odmara na vidiku sutrašnjice, koja je na vidiku i koja mi je sigurna. Isuse, živi SLOBODAN u meni i OSLOBODI me svake beskorisne brige. Vječnost, jedino veselje, jedini strah.

Isuse, pritegni naša srca! Sursum corda!

Iznosimo kratki odgovor Eve Lavallière o vrijednosti trpljenja u očekivanju vječnosti.

Eva Lavallière bila je naprije glasovita glumica, zatim Magdalena

obraćenica i najposlije stroga pokornica. Ona je pri koncu svoga života podnosila grozne moralne i fizičke muke svake ruke. Njezina je poniznost bila velika i iskrena, a strpljivost potpuna. Ipak joj se katkada izmaklo, da se tužila. Msgr Lemaitre, nadbiskup kartaški, koji ju je vodio, reče joj jednoga dana: "Ali, drago dijete, sve su to ključevi, kojima se otvara nebo." "Ah, onda mi ih dajte čitav SVEŽANJ, odgovori mu ona. Bog joj ga nije odbio.

Ne odbij ni meni, Gospodine, meni još manje, ono, što je ključ vječnosti i daj mi, da prihvaćam bijede ovog zemaljskog života iz želje za nebom.

\+ + +

9. srpnja

BITI PUN KRISTA

Neki je pisac zamislio, da prikaže u kazalištu slijedeću zgodu: u nekoj velikoj zgradi s mnogo katova stanuje više obitelji. Kakva mu drago zgrada. Život je tu nemoguć. Ljudi jedni drugima zavidaju, svađaju se, jedan s drugim ne razgovara, međusobno si škode, lako mi su, prosti su i jedan drugoga ogovara i kleveće. Takva je zgrada, kakva mu drago drugim riječima, ovaj svijet. I eto, jednoga se dana pojavi novi stanar. Smjestite ga na dvorište. TO JE

KRIST. O njemu nitko ništa ne zna.

Još nije ni dugo u kući, a svi zapažaju, da ON NE SLIČI DRUGIMA. Ne zavidi, ne kleveće, ne svađa se, ljubezan je sa svima, oprašta, suosjeća tamo gdje treba. I usluge iskazuje. Daje sasvim posebni dojam. I sam njegov pogled diže duše. Poznaje svačije želje, svako mu se blagonaklono priklanja, sve upravlja na pravi put, svjetuje, popravlja, izgrađuje. LJUBAV ULAZI U KUĆU, a za njom i VESELJE. Zadaća stranca, koji je postao prijatelj, posve je svršena. On može poći i moliti stan na drugom mjestu. Tamo će opet nastaviti svoj neumorni posao, da stvara mir, DA ZADAJA LJUBAVLJU, da unosi VESELJE.

- Ah, kako je bilo strašan nered, dok vi niste došli!

- Pitali smo se, čemu svijet.... život...

- To je veliko pitanje, koje muči čovjeka.

- Pa ipak, nismo to do sada znali!...

Krist je prošao. Sve se promijenilo, ali On odlazi, što će sada biti?

- Sa svojim odlaskom ćete nam odnijeti i lijepi život.

- Ne,... vi ste shvatili bolje nego drugi, da je On tu... pomagat će te druge... OSTAVLJAM VAM svetu lozinku: LJUBITE SE MEĐUSOBNO.

- Vi ste bili tako dobri, kad ste došli!

- Došao sam, jer ste me trebali. Nikada ne ću biti daleko od vas.

Nije mi trebalo mnogo prazničkih dana da uvidim, da ovaj grad, ova četvrt ili moje selo naliči više manje zgradi toga navodnog mjesta. Pa čak i tamo, gdje bi morala biti najviše ljubavi, u samom obiteljskom gnijezdu, koliko nesloge, zavisti, lakomosti i kako malo ljubavi! Kako bi trebalo, DA IM DOĐE KRIST!

- A zašto ja ne bih mogao, u koliko mi dopušta moje čedno mjesto i bez buke, biti ŽIVA SLIKA KRISTOVA? Shvatio sam bolje nego drugi potrebu ravnodušnosti, ljubavi i mira među svima, shvatio sam pravi cilj života. Zar nisam dužan više nego drugi, pokazati, ako ne baš riječima, a ono barem SVOJIM PRIMJEROM, da je pravi život u Kristu.

Moram biti posve otkinut od svijeta... KRIST na mojem mjestu, zar ne bi bio više?

Moram praštati, dobar biti, poslužiti druge... KRIST na mom mjestu, zar ne bi bio više?

Treba da prilikom mojeg odlaska domaće ognjište i župljani budu bliže Kristu, jer će moja osoba ižarivati KRISTE.

\+ + +

10. srpnja

MOJE ČITANJE SVETOG PISMA

Često se spominje slučaj onog dobrog kanonika iz Srednje Evrope u biskupiji Linz, koji je običavao još od svojih sjemenišnih dana posvetiti čitanju Biblije svaki dan jedan sat. Godine 1929. iznova je počimao čitati 15o-ti puta i tužio se, da više ne može, jer mu popušta pamćenje citirati bez pogreške ove ili one najljepše navode iz Biblije.

A evo i primjera nekog ruskog svjetovnjaka emigranta. U svojoj knjizi: NEPOZNATI KRIST, izjavljuje:

"Svaki dan čitam Novi Zavjet i čitat ću ga, dok ga moje oči budu mogle čitati, i svagdje, gdje bude svijetla, pri sunčanom svijetlu ili svijetlu kakvog ognjišta, u po dana i u po noći, u sreći ili nesreći, zdrav ili bolestan, u nadi i sumnji, u oduševljenju i duševnoj potištenosti. Uvijek mi se čini, da čitam nešto POSVE NOVO, nešto sada nepoznato, čini mi se, da ne ću nikad moći zaći u dubine ni do kraja. Pozlate s ruba moje knjige je nestalo, papir je požutio, kožne su se korice odlijepile, hrbat je iskidan. Neke stranice su iskinute. Trebalo bi je iznova uvezati. Ali se ne mogu odlučiti, da je ostavim. Odbijam i pomisao, da se od nje rastavim, pa i na nekoliko dana.

...Što će mi staviti u lijes? - BIBLIJU. S čim ću uskrsnuti? S BIBLIJOM. Što sam radio na zemlji? -ČITAO SAM BIBLIJU".

Možda ću sada za vrijeme praznika biti u napasti, da zaboravim na čitanje SVETOGA PISMA. Zaokuplja-ju me razni poslovi, bilo u obitelji, a ko sam kod svojih roditelja, bilo u društvima, bilo na koloniji, ako se moram zabavljati s djecom.

No, moram obaviti ČITANJE SVETOG PISMA svaki dan i paziti, da to činim savjesno, t.j. ne samo onako mehanički i materijalno, nego da iz tog čitanja izvučem praktičnu korist; ako je potrebno, to ću činiti s perom u ruci, da na taj način, svratim na to pažnju, koja je preko praznika više rastresena. Početi treba tako, da se stavimo u Božju prisutnost. Završiti sabrano s molitvom, kojom odlukom, koja proizlazi iz pročitanog, ali korisno, razmišljenog odlomka. Preko dana se često valja podkrijepiti kojim zapamćenim stihom. Biblija nije zato napisana, da mi je - lijepo uvezanu - stave poslije smrti u lijes, nego da je u životu S DUŠOM I LJUBAVLJU proživljavam.

Čitati je, ali ne samo zato, da je pročitam, ili da postignem rekorde. Čitati je, da ŽIVIMO po njoj i

da drugima pokažemo njezino bogat - stvo. KOLIKO LI PRIMJERA mogu iz nje izvući za svoj OSOBNI ŽIVOT, za SVOJE KATEHEZE, za SVOJE PROPOVIJEDI!

Kako li je to lijepo jamstvo svetih praznika, budem li na povratku mogao bez laži ustvrditi: čitao sam SVETO PISMO SVAKI DAN!

Čuo sam! Bit ću bjeran!

O, Duše Sveti, koji si nadahnuo svetog pisca Svetog Pisma, pomozi mene, jadnog, ali željnog čitatelja i osvijetli me svojim dahom, t.j. svojom svjetlošću.

11. srpnja

POUZDANJE U BOGA

U nekim časovima, pred vanjskim događajima, kad prijeti kakvo pro - gonstvo ili rat ili revolucija, ili kad dodje u pitanje zdravlje, ili kad se pokažu nepremostive poteškoće u studiju, može mi se dogoditi, da izgubim mir. Bez sumnje, TEORETSKI predobro znam, da je Bog tu, i da On ne će dopustiti, da se išta dogodi, što nije za moje dobro. Ali PRAKTIČNO gubim tlo pod nogama, vladam se kao da Boga tu nema ili kao da se On ne brine za mene.

Neka žena videći svoga muža, kako ga strašno muči očaj, poslije neke

velike neprilike u kući, nakon što je sve pokušala, da ohrabri svoga muža, dođe na ovu zgodnu misao. Napravi se strašno umornom, sjedne i ne htjede ništa ni raditi ni jesti.

Što ti je? - zapita je muž. - Ah, odgovori, imala sam ružan san, koji mi je uništio svu snagu. Sanjala sam, DA JE BOG UMRO i da su svi anđeli plačući prisustvovali ukopu. -Pa ti vjeruješ u takve sne? Pa zar dobri Bog može umrijeti? - Što veliš ti, dobri Bog uvijek živi? - Pa jasno! Kako se možeš baviti takvom djeti - njarijom? - Ali, ako Bog još uvijek živi, zašto onda ti nemaš pouzdanja u njega?

Pa doista, ako Bog živi i ako On neprestano ostaje, t.j. to znači sama DOBROTA, sama MOĆ, sama PLEMENITOST, MILOSRĐE, kako ni se mogao prepustiti praktičnoj sumnji i vladati se u teškim časovima života, kao da je Bog umro?

Gospodin moj živi! Bog je ŽIVI Bog, koji je MOJ BOG, dosljedno koji misli na mene, brine se za mene, i to ne samo općen to, nego za svaku pojedinost. On je Bog, koji SVUD prodire, koji sve vidi. On je DOBAR, neizmjerno dobar! A što je najvažnije, On je "MOJ". Čega da se bojim?

O moj Bože! Ja još uvijek često nemam POUZDANJA. Ti mi nisi dovoljno nazočan. Ti si pokraj mog života,

i još nisi u njemu. Pa budući da si ti pokraj mog života, dobivam dojam, da si Ti daleko od moga života, tako i toliko iznad njega, da se moj život odvija praktično sasvim za se i kao izvan dohvata Tvoga pogleda i bez posebnog upliva Tvoga preljubeznog Srca na moj sjemenišni život.

Ti si mi stvarno vrlo blizu. Ali od toga je jako malo koristi za moju pobožnost, ako ta blizina za mene kao da ne postoji.

Daj, da bude onako, kako jest. Da stvarnost postane i za mene stvarnost.

ODLUKA: Iznova ću pročitati neke lijepe psalme, koji potiču na pouzdanje.

In te pseravi (Ps 3o), (Ps 7o);
Deus meus, quare me dereliquisti (Ps 21.
Miserere mei Deus (Ps 5o).

\+

\+ \+

12. srpnja

DOLIČNO PONAŠANJE

Iz mene se treba u svakoj prilici ižarivati BUDUĆI SVEĆENIK. Ako se moram za vrijeme praznika baviti sportskim društvima ili kolonijama, drugim kakvim društvima "putovanjima" moram dobro bdjeti, da u meni ne prevlada atleta, nego Božji čovjek.

Ako se dajem na strastvene igre; ako sudjelujem u napornim natjecanjima, mogu time steći - osim boljeg zdravlja - i veću lakoću, da u svojoj službi predobijem mladež. Nju će lako oduševiti kakav sjemeništarac ili jedan kapelan, koji je poznat po svojim sportskim vrlinama, jer je ona naviknuta prosuđivati ljude ne toliko po dubokim duševnim odlikama, nego po nekoj SJAJNOJ vanjštini.

Ako i u tomu ima neko stanovito sredstvo, koje je vrijedno za apostolat, ne treba zanemariti! Ali bi to bilo pogrešno onda, ako bismo mislili, da je najbolji način i naslov za predobivanje duša, vještina u igrama i izdržljivost u natjecanjima.

Ozbiljni se ljudi u tom ne varaju - a više ni mladež - i oni znadu cijeniti prave vrijednosti bolje, nego mi i mislimo, i ne očekuju od svećenika ili budućeg svećenika sportske produkcije, NEGO SOLIDNU NAUKU i KREPOSTI, KOJE SE IZDIŽU NAD DRUGE.

Životopisac, koji je imao govoriti o blaženom Garicoits-u i njegovim prvim drugovima, i kojega su možda smetala pretjeravanja, kojima je on mogao biti svjedok, radije uzdiže strogo vladanje te grupe valjanih i čestitih apostola i u tom ži-

votopisu je napisao i ovu rečenicu, koju će neki možda smatrati strogom, ali iz koje nešto treba i zapamtiti:

"Ovu je asketsku grupu njihovo nemilosrdno vrijeme proglasilo skakačima i smatralo to sportskim fakinarijama mladih kapelana, koji dugačkim koracima i zadignutim mantijama prate svoje grupe...Sigurno je međutim, da je njihov ozbiljan izgled i njihovo vladanje, koje mu se ne može prigovoriti i to u njihovom svakom času, odavalo, da oni osjećaju Boga i njegovu prisutnost u jednom stupnju, koji ne susrećemo tako često, kako bismo to htjeli u suvremenom kleru. Nisu sportske i administrativne sposobnosti sve, što mi tražimo u njemu. To je pitanje taktike apostolskog djelovanja,reći će netko. Bez sumnje i nemamo nikave namjere, da tome osporavamo korist. Ali, za neka bezazlena srca, dobro je, da odmah susretnu svećenika, onog drugog Krista u njegovom duhovnom autentičnom stanju".

Ukratko, ne smijemo zanemariti ni jedan način apostolata, ne smijemo biti farizeji! Ali treba znati poredati pravim redom različite forme apostolata i ne stavljati na prvo mjesto ona sredstva, koja su drugoga i nižega reda! Uvijek moramo imati pravilan pogled na stvari dobro shvatiti

ti, da ne će na ljude djelovati, kada me vide, gdje prolazim s kakvom grupom djece ili mladeži, - niti moja zadignuta mantija, niti moj razdrljeni vrat, nego moja svećenička ČEDNOST; ne ukočena, ne namještena, ali ipak vidljiva, koju ću znati pokazati!

U svemu, uvijek i svagdje moram davati utisak čovjeka, koji je u vezi s BOGOM!

+

\+ +

13. srpnja

NEMARNOST

Jučer sam vidio MIŠLJENJE SVJETOVNJAKA o stanovitoj nemarnosti sjemeništaraca ili svećenika i možda sam sudio, da je to mišljenje zastarjelo i strogo.

Kakvo je mišljenje Crkve?

Evo najprije odluke TRIDENTIN-SKOG SABORA:

"Klerici, koji su pozvani na baštinu Gospodnju, moraju tako upravljati svoj život i svoje vladanje, da njihovu odijelu, na držanju,u hodu, u riječima, i u svim drugim pojedinostima njihova života ne bude ništa, što ne bi bilo OZBILJNO,ČEDNO, i DUBOKO PROŽETO RELIGIOZNOŠĆU. Neka brižljivo izbjegavaju pogreške koje bi kod njih - inače lagane kod

drugih - mogle biti vrlo velike, tako da u njihovim činima nema ni jednoga, koji ne bi ulijevao POŠTOVANJE.

I budući da je u tim stvarima potrebno što više opreza, da bi Crkva iz toga imala što više časti i koristi, SABOR određuje, da se sve ono, što je odlučio, a odnosi se na vladanje klerika, na njihovu čast, na odijelo, pa i na same gozbe, hazardne igre i bavljenje svjetovnim poslovima, da se sve to u budućnosti ima obdržavati pod prijetnjom izdanih kazna.

Na koncu je 19. vijeka Papa Lav XIII. upravio svećenstvu posve slične preporuke. On je od njih tražio, da se nipošto ne udaljuju "od tradicionalnih pravila opreznosti, čednosti i svećeničke razboritosti" i da se vjerno drže načela u nauci i vladanju, koja su primili od svojih učitelja u bogoslovskom sjemeništu :

"Neka brižno paze, govorio je on, da ne primaju navika, način života, rada, govora, duh ljudi ovoga svijeta... Svećenik, koji je sol zemlje, u svojem dodiru, koji mu se nameće, sa svijetom, koji ga okružuje, mora sačuvati ČEDNOST, OZBILJNOST, SVETOST u svojem vladanju, svojim činima i djelima i ne smije pustiti, da ga zavede POVRŠNOST, RASTRESENOST

I TAŠTINA ljudi ovoga svijeta. Treba, naprotiv, da on i među ljudima sačuva svoju vezu s Bogom, i svoju dušu tako s njime sjedinjuje, da ne izgubi medju njima ništa od duha svoga svetog staleža i da ne bude prisiljen pred Bogom i pred svojom savješću na ovo žalosno i bijedno priznanje: "Kolikogod sam puta bio među svjetovnjacima, uvijek sam se od njih vratio kao manje svećenik".

Moram se prema tome čuvati nekih dosta općenitih navika, pomalo svjetskih, osobito familijarnosti, u kojoj nema finoće, koju ovi ili oni propovijedaju pod izlikom boljeg dobra. Ja nemam što da postignem, ja sam klerik i poznat kao takav, pa i ne tražim, da postignem način govora, ponašanja, način izražavanja i običaje "svjetovnjaka".

Jednostavan, ali čedan, bez ičega, što bi podsjećalo na kastu, bez oholosti i nadutosti. Ali uvijek DOSTOJAN, uvijek FIN U VLADANJU, kako dolikuje predstavniku ili budućem predstvaniku Svevišnjega. Ne smijem ići za tim, da govorim u pučkom narječju, da prekidam svoje rečenice grohotnim smijehom ili uzvicima, koji podsjećaju više na stražarnicu ; nego li na sjemenišno dvorište. Mnogi svjetovnjaci često priznaju, da su u društvu morali trpjeti radi

ponašanja nekih svećenika ili klerika, na pr. kod stola ili društvima. Nema lijepog ponašanja, nema trijeznosti, nema otmjenosti. Prije nego privučemo duše Kristu, treba gledati DA IH NE UDALJIMO od sebe. I kako je žalosno, da svjetovnjaci imaju za svećeničko ili kleričko dostojanstvo više smisla nego sami svećenici ili sami klerici!

Na to treba pripaziti za vrijeme praznika! Ljudi imaju uprte oči u nene. Pa i onda KAD NEMAM SVJEDOKA; uvijek moram navlačiti na sebe Isusa Krista, i nikada ništa ne činiti, što ne bi sigurno na mom mjestu učinio i naš Gospodin.

+

\+ +

14. srpnja

RAPHIDIM

Raphidim je mjesto na Horebu, tamo gdje je Mojsije prvi puta (drugi puta će to biti Kados) izazvao vodu iz pećine.

Hebreji su se tu utaborili, dok ih ne napadoše Amalečani. Bilo da je strategijski položaj ovih posljednjih bio bolji, bilo da je njihov broj bio znatniji, počeše pobjeđivati i razbijati Hebreje.

Mojsije se tada obrati Gospodinu. Povuče se na stranu i uzdignutim rukama prema Svevišnjemu, zamoli bo-

žansko milosrđe, da se smiluje izabranom narodu u borbi s opasnim neprijateljima. "IZLAZAK" nam to točno opisuje (Ex 17,8-16):

"Tada dođoše Amalečani, da se bore s Izraelcima u Raphidimu. Mojsije zapovijedi Joziji: "Odaberi od nas ljude... Dokle je Mojsije držao u vis svoje ruke, pobjeđivali su Izraelci. A kad bi spustio svoje ruke, pobjeđivali su Amalečani. Napokon se umoriše ruke Mojsijeve. Zato uzeše kamen, te mu ga podmetnuše. On sjede na nj, a Aran i Hur podupriješe mu ruke, jedan s jedne strane, drugi s druge. Tako mu izdržaše ruke do zalaska sunca u jednakom položaju i Jozua pobijedi Amalečane i vojsku njihovu oštricom mača".

Kolika li je moć molitve! Sveti tekst posebno naglašava u ovom slučaju MATERIJALNI POLOŽAJ (ruku), koji je zauzeo Mojsije i čini se, da upravo tom položaju pripisuje uspjeh molitava, koje su upravili Bogu. Iz toga ću zapamtiti, da trebaželim li dobro moliti - zauzeti DRŽANJE, KOJE JE U SKLADU S MOLITVOM, to znači s jedne strane takvo, da je puno poštovanja i da odaje čast Onomu, na koga se obraćamo, a s druge strane da olakšava onomu, koji se moli, njegovo štovanje (kult) prema

Bogu; dakle takovo, da nije previše mlitavo i zgodno, da me zavodi u lijenost, a možda zaveze i u san.

BITNO kod molitve nije svakako DRŽANJE onoga, koji se moli, nego DUŠa, kojom čovjek moli. Treba stoga paziti i na vanjštinu, bez sumnje, jer ona potpomaže nutarnju sabranost, a radi li se o kakvoj zajedničkoj kršćanskoj molitvi, ta se sabranost traži i radi dobra primjera. Naročito treba gledati na NUTRINU: treba imati jaku vjeru; vjeru, koja brda premješta, koja stiče pobjedu; živu i toplu želju, žarku ljubav.

Iza pobjede Mojsije podigne žrtvenik Svevišnjemu i nazva to mjesto Jahve-Nessi, to znači: "Gospodin je moj stijeg". Rijetkost je znati biti zahvalan iza primljenih dobročinstava! Prije uslišanja i u očekivanju da dobijemo, znamo moliti jako dobro! A poslije i kad smo već dobili, nema više ni jednoga, više ne molimo, ili ne molimo dobro.

Moramo biti velikodušniji: moramo znati reći: Hvala!

Moj dragi Bože, kakav li je moj "Raphidim". Naše sjemenište! Obilni slap pada! Da li se koristim njime kako dolikuje? Veličanstvena li mjesta na Horebu, kad bih ga znao i htio shvatiti! Bez sumnje, put je

katkada naporan, obećana je zemlja još daleko, a ja više osjećam teške će na putu, nego li milosrđe Božje, kojim mi on na tom putu označuje etape.

Stvarno, koliko milosti! Bože moj, budi blagoslovljen!

\+

\+ ±

15. srpnja

BOG U BLIŽNJEMU

Otac je Ernesta Psicharia - govoreći o svom sinu - napisao:

"Mi postupamo s DRUGIMA, a i DRUGI s nama kao s brojevima. Ernest, kad je dolazio u magazin, ili kad je morao raspravljati s kime mu drago, uvijek je nastojao da gleda i u prodavaču, kao i u svakoj osobi, s kojom je razgovarao ljudsko biće. Nastojao je gledati u njoj, bila ona građanska ili vojnička, posebno pojedinca, koji je vrijedan posebne pažnje".

U tom je primjeru DOBRA POUKA za mene, napose, ako još više RAŠIRIM smisao riječi.

Većina ljudi TRPI OD TOGA, ŠTO IH NITKO NE SHVAĆA, napose ako pripadaju kategoriji neznatnih, po mišljenju svijeta, ako su - kako se to kaže - mali ljudi. Kakvog li veselja za njih, kad susretnu nekoga, koji pod njihovim možda izlizanim odije-

lom i mršavim izgledom, znade uočiti dušu, ŽIVU DUŠU, kojoj znade pogoditi kucanje, želje i tiho trpljenje.

Kasnije ću imati zadaću, da se približim mnogim dušama, i u većini takvima, koje nemaju nikakva načina da izraze svoje osjećaje. Koliko li vrata mogu otvoriti, budem li posjedovao tu najveću umjetnost, da im se približim, DA IM DADEM RAZUMIJETI , DA IH RAZUMIJEM, da s njima simpatiziram. Često će to biti onaj ljudski osjećaj, koji će mi omogućiti, da kažem, - u danom času - i riječ dobroga Boga, da umetnem i koji nadravni savjet.

Mogu učiniti još više i moj bi me odgoj, više nego drugih morao na to pripravljati, jer bolje poznajem zahtjeve svoga kršćanskog uvjerenja, kada se radi o odnosima prema bližnjemu: ne samo da moram nastojati otkriti u čovjeku, ljudima, svojoj braći, ono LJUDSKO, nego i ONO BOŽANSKO. Naš je Spasitelj rekao: "Ono, što učinite jednomu od najmanje moje braće, MENI ĆETE UČINITI". Budem li posjedovao tu živu vjeru, koja mi pomaže, da u bližnjima promatram KRISTA, koji se krije u njima, kako li će moja ljubav tada biti nadnaravna, kako će moj pristup biti lak, a moje prodiranje će osvajati!

Moram razviti u sebi DUH VJERE .

Bez njega nema ni BRATSKOG DUHA. Naprotiv, moja će ljubav biti nepobijediva, ako se bude temeljila na BOŽANSKOM. Ako u svakoj silhueti, koja mi se bude približavala, gledam BOGA.

Vježbat ću se već danas, da gledam Boga u svim bližnjima, s kojima ću se danas sresti; i onima, koji su mi dragi; i onima, koji mi baš nisu tako simpatični. Kod onih, koji su mi po naravi dragi, nastojat ću, da ih ljubim jednim osjećajem, koji nadilazi obični naravni red. Kod onih, koji me ne privlače ili mi se ne svi đaju, nastojat ću, da ih ljubim kraj sve naravne odvratnosti ili ravno - dušnosti.

Svuda moram tražiti Boga! Tko traži, nalazi!

\+

\+ \+

16. srpnja

KARMELSKA GOSPA

Karmelska je gora vrlo plodan kraj prema brdu Sinaju, 500 km na desno, kamo je pobjegao prorok Ilija, kada ga je progonio rešrđeni Ahab i njegova žena Izabela.

Na podnožju brda, nedaleko od mora, nalazila se neka špilja, koja se još i danas časti pod imenom PROROČKA ŠKOLA i gdje je - prema staroj predaji - Ilija skupio svoje prve

učenike; one, koji su živjeli u zajednici s Elizejem i nazivali se Proročkim sinovima. Neka vrsta sjemeništa!

Nije nužno prorok, a još manje jedino "Onaj, koji navješćuje buduć nost". Prorok je prije svega dobar čovjek, kojeg vodi Duh Sveti i koje mu Gospodin povjerava brigu, ne političku, nego DUHOVNU, da vodi braću svoju.

Ta je špilja, koja je služila za proročku školu, kroz duge vjekove ; imala mnogobrojne posjetitelje.Sveti je Ljudevit sigurno bio tamo, a možda se i sv. Obitelj na povratku iz Egipta tu odmarala prije dolaska u Nazaret.

Na drugoj strani te gorske kose nalazi se mjesto, gdje je Ilija ima o ono VAŽNO VIDENJE OBLAKA, koji je imao dati kišu i natopiti zemlju,ko ja je već tri godine trpjela od suše; blagorodni oblak, koji je, kako vele Oci, slika Marijina.

Štovanje Blažene Djevice Marije uvedeno je na brdu Karmelu već od 3. vijeka. Tu se nastanjuju pusti njaci, pa kasnije redovnici,koji su prikupljeni najviše među posjetioci ma Svetih Mjesta.

Oni prihvaćaju Karmelsku regulu. Tu je sv. Simon Stock primio od Majke Božje ŠKAPULAR na povratku u Englesku svoju domovinu.

Sadašnja Crkva, koja prekriva špilju Ilijinu, ima oblik križa i u njoj se nalazi čudotvorni kip.

To su dakle DVA VELIKA SPOMENA, koja u nama budi brdo Karmel SPOMEN NA VELIKOG PROROKA ILIJU, koji je imao čast s Mojsijem prisustvovati preobraženju Spasiteljevu i zatim od trećeg vijeka spomen na veliku pobožnost prema Mariji, koja prosiplje svoje bezbrojne milosti sa svetoga brda na cijeli svijet.

O Marijo, Karmelska Kraljice,daj mi proročku dušu! Oblikuj me u svetosti velikih Božjih prijatelja. Ne tražim nikakvih izuzetnih povlastica. Daj mi bitnu milost, milost takve ljubavi, koja se ne da isčupati i koja neprestano raste. Ja sam ti posvećen već od ranog svog djetinjstva i Tvoja je slika, dok sam još bio u kolijevci, bdjela nad mojim mladim godinama.

MAJKO MOJA, Ti si molila za mene i prije moga rođenja, da izaberem službu oltara, i ti si odvraćala od mene zla duše i tijela. Po Tebi sam se mogao pridružiti PROROČKOJ ŠKOLI i spremati se, da vojujem za Gospodina u SVETOJ ČETI IZABRANIH.Daj,da ne sagriješim! Vodi me! Odjeni me Isusom Kristom! Daj, da poprimim njegov lik!

+

+ +

17. srpnja

DUHOVNE VJEŽBE

Mislim na "Duhovne vježbe" sv. Aleksija (kojeg slavimo danas), koje je on obavljao pod stepenicama svoje rodne kuće.

Ima duhovnih vježbi, koje su svojevoljne, a ima ih i takvih na koje smo obvezani.

Kod svakog povratka u sjemenište, prije svakog ređenja ima nekoliko dana, koji su posvećeni i određeni za sabranost i pobožnost. To su obvezatne duhovne vježbe, koje moram obavljati svom svojom dušom.

Ali, može se dogoditi, s obzirom na geografski položaj, gdje stanuje moja obitelj, ili prigodom kakva putovanja, da mi se pruži prilika, da se nađem u blizini kakva SAMOSTANA, ili kakva doma Duhovnih Vježbi, koji je i određen za to, da se u njemu skupljaju borci, koji žele, da se ogledaju u borbi sa samima sobom i sa zlom, i da potraže kraj Boga, u tišini, osvježenje i obnovu svoje muževnosti. Zašto se ne bih okoristio takvom prilikom?

Evo, kako govori jedan svjetovnjak, filmski glumac, inače dobar katolik, ali od kojeg ne bismo očekivali, da ćemo kod njega naći tako sjajnu pohvalu DUHOVNIH VJEŽBI:

"Kad se osjećam već jako umoran i kad mi se male sitnice iz svakidanjeg života pričinjaju velike kao brda, tada se povučem u kakav SAMOSTAN. Tamo obavljam ono, što obično nazivamo DUHOVNIM VJEŽBAMA. Ne vidim nikoga od vanjskih osoba i ne čitam nikakovih novina. Svakog dana slušam kratku pouku. Jedan mi redovnik govori o životu i smrti, o kratkoći našeg bitka, o sigurnosti smrtnog časa, o boljem načinu življenja i o pripravi za smrt... Možda vam to izgleda pomalo smiješno? Ali za mene nije tako! Sasvim obratno! To mi pomaže, da opet dobijem i nađem onaj osjećaj ZA RAZMJER, koji sam bio izgubio i da točno uvidim ispraznost onih sitnica, koje su me smetale. To je neka vrsta duhovnog čišćenja, kojim prolazim. Zahvaljujući tome, vraćam se u svijet s osjećajem SVJEŽINE, koja mi daje snage i uvjerenje, da opet znadem, što je BITNO U ŽIVOTU".

Ako mi možda treba pobuda, koje će za mene imati više auktoriteta, evo, što je sv. Jeronim pisao Celanciji:

"Izaberi si zgodno mjesto, kuda ne dopire kućna buka. Tamo se skloni kao u kakvu luku. Tu misli samo na sveto štivo i tu razmišljaj tako duboko o svojem budućem životu, da će sjećanje na to prožimati sve poslove, koji ispunjaju ostalo tvoje

vrijeme".

A sv. Petar Hrizolog je vjernicima svoje biskupije u isto to vrijeme govorio: "Za tijelo smo dali cijelu godinu. Dajmo i duši NEKOLIKO DANA... Živimo malo i za Boga; mi, koji cijeli svoj život dajemo svijetu... O, kad bi božanski glas zaorio u našim ušima! Kad prestala kućna i obiteljska buka, da ne smeta više našega uha!" Ako se više volim osvježiti u našoj sredini, koja se moli i gdje se sabrano živi, koja me nosi k Bogu, a da kod toga ne poduzimam nikakvih posebnih napora, da se naime sam osobno molim, moći će mi dobro doći kakva opatija. A ako naprotiv osjećam potrebu, da sam slomim u sebi sve ono, što u meni pogoduje izvjesnoj lijenosti, bolje će svakako biti, da izaberem, kakav Dom Duhovnih Vježbi, u kojem se neću zadovoljiti samo time, da gledam kako se drugi mole u potpunom sjaju javnog kulta, nego gdje ću se ja sam baciti na koljena pred Bogom, da se u tišini duše, naučim osobnoj molitvi; onoj molitvi, koja svakako mora oživjeti svaki oblik javnog kulta.

Kako se radi o slobodnoj vježbi, prema predpostavci, mogu birati po svojem ukusu, - mogu uostalom i promijeniti svakih praznika drukčije,

da tako mogu imati uvida u stanoviti broj različitih životnih forma ili u neke različite DUHOVNOSTI. To će biti za mene od posebne koristi, kad postanem svećenik. Ali, već i sada mogu od toga imati neke koristi, u najmanju ruku ta korist, da na taj način izbjegnem stanovitu ograničenost i jednostranost.

\+

\+ \+

18. srpnja

GOVOR JEDNOG SVJETOVNJAKA

Maršal Francuske se nalazi u posjetu zavodu Marijinih Oblata na Sionskom brežuljku. Mladi redovnici gledaju tog velikog vojnika. Što će im on reći?

Slušam:

"Vi me gledate? Govorite u sebi: To je Lyautey, francuski maršal. Čovjek, koji je proveo život na daleким putevima, koji je vidio cijeli svijet, koji je zapovijedao kao glavni zapovjednik, koji je imao cijeli kraj pod svojim zapovjedništvom, i možda mislite vi mladi redovnici, osobito vi, koji ste tek otišli u redovnike i pred kojima se još nalazi cijeli život: Ah, kakva li života, kako što je njegov u usporedbi s našim... Je li moguće ostati ZATVOREN U SAMOSTANU i tu mrmoljiti svoje molitve, kad je svijet tako velik i

tako lijep i dok u njemu ima toliko posla... Da, moj Bože, ja dobro znam: Indokina, Madagaskar, Afrika, Maroko, ... sve se to budi i diže glavu...A ipak ja, ja maršal Lyautey, velim vam, mladi redovnici, da je vaš život, vaši shi, vaše molitve i vaše žrtve, da su isto tako potrebne, isto tako plodne kao i koje mu drago veliko djelo ovdje dolje. Vidite li svuda vlada ravnoteža, svuda vlada red. Uz djelatnost postoji RAZMIŠLJANJE, uz vanjske NAPORE postoji BORBA PROTIV SAMOGA SEBE. Život bi bio velika ludost, kad ga ne bi ravnala duhovnost. BEZ LJUDI KAO ŠTO STE VI, ljudi kao što sam ja, ne bi bili ništa. Prema tome, vodite računa, dragi redovnici, O ULOZI, KOJU IGRATE OVDJE NA ZEMLJI. U teškim časovima umora i slabosti - a takvih časova svatko ima. mislite li da ih i ja nemam? - vi se bez sumnje katkada pitate, niste li počinili veliku ludost, kad ste se dali zatvoriti u taj samostan? Vodite li naprotiv o tome računa, KOLIKO STE VI KORISNI, koliko ste prijeko potrebni i kako držite u redu, koji vlada svijetom, bitno mjesto?

Taj se mali govor odnosi na mla do redovnike. Pa i ja, sjemeništa rac, mogu od njega imati koristi. Može se dogoditi, da i ja nekada smatram svoj život jednoličnim i da sa

njam o pobjedničkim pohodima? Što ja tu radim među četiri zida, studirajući filozofiju, teologiju, crkveno pravo? - Ne bih li mogao korisnije i bolje upotrijebiti svojih dvade - set godina?

Da prosudim plodnost svoga života - njegovu neobičnu plodnost ne bih li mogao reći sam sebi, na prvom mjestu - kako to savjetuje taj veliki vojskovođa - da je potrebna žrtva nekih, da dobije svoju potpunu vrijednost djelovanje drugih. OVE SKROVITE GODINE više služe spasusvijeta, nego li se to na prvi pogled čini. Ako ih prikazujemo Bogu, onda se one povezuju u žrtvu svih onih, koji skrovito žive i radi kojih stoji zajednica.

I ne samo da one služe i to tako snažno DRUGIMA, nego one već sada osiguravaju MOJU apostolsku vrijednost i to na dva načina: prije svega POVEĆAVAJU zasluge, radi kojihće mo kasnije učiniti plodonosnim svoje djelovanje, a drugo: UZGAJAJU moj RAZUM I MOJU DUŠU za apostolat, koji me čeka.

Ne, ne, nikako nisam bio lud kad sam došao u sjemenište. Učinio sam nešto NAJPAMETNIJE što može biti. Hvala Ti, dragi Bože, što si me poslao. Što su zvijezdice jednog marša la prema položaju jednog mladog kapelana, koji je - živeći povučeno

na kakvoj župi - spasitelj duša ili prema položaju jednog bogoslova, koji ništa ne odbija Bogu?!

+

\+ +

19. srpnja

SVEĆENIČKO DOSTOJANSTVO

Nikakvo dostojanstvo na ovom svijetu nije ni blizu DOSTOJANSTVU SVEĆENIČKOM.

"Što ima, govorio je sv. Vinko Paulski, na ovom svijetu tako veliko, kao što je SVEĆENIČKI STALEŽ? S njim se ne mogu uporediti ni carstva ni kraljevstva. Vi znadete, da kraljevi ne mogu, kao što mogu svećenici; PRETVARATI KRUH u tijelo našega Gospodina, niti mogu OPRAŠTATI GRIJEHE".

Još dalje ide knjižica "Nasljeduj Krista", koja se ne usprežava isporediti svećenika s anđelom i da ga proglasi u neku ruku i većim od anđela, ne doduše po naravi, nego po službi.

"O, velikog li misterija, piše u 5. poglavlju IV. knjige, - velikog li dostojanstva svećeničkog, jer njima je dano, što nije dano ni anđelima, jer svećenici, koji su valjano ređeni u Crkvi imaju jedini moć, da služe sv. Misu i da POSVEĆUJU Kristovo tijelo".

Nažalost, događa se katkada, da svećenik zaboravlja, da ga njegovo svećeništvo uzdiže iznad anđela.

Na jednoj nam svojoj poznatoj stranici sv. Vinko Paulski crta žalosmo vladanje nekih svećenika na sv. oltaru u 17. stoljeću:

"Ah, rekao je on 1659. u nekoj konferenciji, koju je držao svojoj subraći, prije četrdeset godina, da ste vi vidjeli, ne ću reći rugobu, nego raznoličnost misnih ceremonija, vi biste se zastidjeli. Meni se čini, da nema ništa ružnije na svijetu, nego različiti načini, na koje se služila sv. Misa; neki su počinjali Misu s Pater noster. Neki su uzimali misnicu u ruke i molili Introibo i zatim su tu misnicu stavljali na se. Bio sam jedanput u Saint - Gemain - en - Laye, gdje sam gledao sedam ili osam svećenika, koji su svi misili na različiti način. Jedan ovako, drugi onako. Ta je raznolikost da zaplačeš! Eto, blagoslovljen budi Bog, što se svidjelo njegovoj božanskoj Dobroti, da zaliječi malo po malo taj veliki narod".

Nakon što je pokazao svoje veselje radi promjene, koja je nastala kod mnogih, sv. Vinko Paulski nastavlja tužiti se, što je ostalo još toliko raznolikosti, ne više u obre

dima, koji se upotrebljavaju, nego u NAČINU, KAKO SE SLUŽE ISTIM OBREDIMA jedni i drugi svećenici.

"Sav nered još nije uklonjen", uzdiše on, "jer, nažalost, koliko li se još pokazuje raznolikosti u služenju SVETIH TAJNA"!

Hvala Bogu, u naše se dane više ne moramo tužiti na to, da gledamo svećenike, kako upotrebljavaju u sv. Žrtvi različite obrede, niti da jedni počinju služiti sv. Misu s "Pater", a drugi s "Introibo" i da pri tom stavljaju misnicu na glavu. Ali, nema li u ISPUNJAVANJU ISTIH CEREMONIJA sasvim različitih načina, tako da jedan misnik misi sabrano, pun duha vjere i svjestan velikog čina, koji obavlja, a drugi opet misi na brzinu, riječi plete i mrsi kroz zube i, kako se čini, mnogo mu se više žuri, da svrši što prije, nego li da se sjedini sa Žrtvom, koja obnavlja i nastavlja Kalvariju.

Ja ću paziti kasnije na oltare, na svaku naviku, RUTINU, i žurbu na vrat na nos. No, već sada moram u sebi razvijati onaj duh vjere, koji ćeme spremiti, da mi ovakve užasne nemarnosti budu upravo nemoguće. Već se sada moram spremati na svoje kasnije vladanje na svetom oltaru.

+

2o. srpnja

KRUH ILIJIN

Evo nas 87o godina prije Isusa Krista. Ustaje veliki prorok. Sveto Pismo u knjizi Sirahovoj ovako o njemu govori (Gl 63,1-4):

"Tada je nastupio Ilija, Prorok kao oganj. I riječ je njegova gorjela kao baklja. Dao je da triput padne oganj s neba na Izrael. Kako si sjajan bio, Ilija, po čudesima svojima!

Tko je slavom bio jednak tebi?"

Posebno svraćamo pozornost na ovo neprestano ponavljanje: Prorok sličan OGNJU; njegova je riječ kao BAKLJA i doziva VATRU po svojoj želji. Oganj, vatra, baklja!

A gdje je moja gorljivost? Je li tako žarka, odvažna, kao ova njegova? Ne čekajući svoje kasnije služžbe, je-sam li ja već sada u sjemeništu jedan od onih, koji u sebi nosi SVETU VATRU? Jesam li jedan od onih, komu mogu drugi doći, da ponovno zapale svoj plamen?

Među ostalim značajnim djelima biblija spominje i uskrsnuće sina udovice iz Sarepte, što je učinio Ilija. Dječak je bio umro. U to je mrtvo tijelo opet došao život upravo time, što mu je Ilija priopćio

svoju vlastitu toplinu. Opet VATRA! Toplina i tu! Nešto što govori, i što može zapaliti i druge.

Kad ga je Izabela, žena Ahabova, počela progoniti iz mržnje što je posramio svećenike boga Baala, mora bježati, i eto, za vrijeme boravka u pustinji, OGLADNI. Njegove su zalihe iscrpljene već davno. Leže pod jedno žukovinu. Sad će doći smrt: Sve je svršeno! O, Jahve, primi moju dušu! Nisam ništa bolji od svojih otaca!" I u to zaspi!

Najednom, naglo se probudi. Tu je anđeo, koji ga drži, i koji mu govori: "USTANI I JEDI!"

On ustaje. Kod uzglavlja se nalazi kruh, pečen u pepelu i vrč s vodom. Ilija jede i pije, a zatim opet legne.

Ponovni prekid sna, ponovni posjet anđela, ponovni poziv, da se okrijepi. Opet mu anđeo veli: DIGNI SE I JEDI!

I nebeski mu posjetilac iznese i razlog: "Jedi, jer put, koji ti još preostaje, vrlo je dalek".

Za vrijeme zajedničkog putovanja kroz ovozemnu pustinju, svi mi trebamo Euharistije: Digni se i jedi! Svećenik više nego drugi, jer on može više biti izložen opasnosti, a posebno zato, jer on mora osigurati opskrbom i svoju braću. Kakvu hranu

treba uzimati na tom? Kruh anđeoski!

Put, koji mi preostaje da prevalim, još je dalek. Dalek i dug, SVE DO SVEĆENIŠTVA. Dalek i dug: OD SVEĆENIŠSTVA DO SMRTI. Svaki put, kad dođem pred oltar, molit ću Gospođina za snagu, koja mi je potrebna. Odvažnosti! S kruhom jakih (okrijepljen) bit ću jak!

+

\+ +

21. srpnja

NON INQUINAVERUNT

Ne okaljaše svojih haljine...

ČISTE SU DUŠE posebni predmet ljubavi našeg Spasitelja. On ih razlikuje među svim drugima.

Ali imaš MALO IMENA, tumači sveti apostol Ivan, u Sardesu, koja ne oskvrnuše svojih haljina, i hodit će sa mnom u bjelinama, jer su dostojni.

Imaš MALO IMENA U SARDESU (to ni je veliki broj), možemo ih nabrojiti na prste, to su oni, koje je Bog po svojem božanskom izboru posvetio, KOJI NE OKALJAŠE HALJINE SVOJE, odijelo njihove duše je bez ljage, i hodat će sa mnom u bjelinama: Oni će me pratiti odjeveni u iste haljine, kao i ja, posve bijele JER SU DOSTOJNI. Ja zato jamčim, jer to zaslužuju". (Apok 3,4)

SARDES, to je onaj zabitni kraj, gdje ja provodim svoje praznike, pa zvalo se to mjesto kako mu drago. Ka o sjemeništarac i ja sam bio između mnogih predmet Božjeg izbora, među MALO IMENA. Da li nastavljam zaslu- živati taj Božji izbor, JER SU DO- STOJNI? Nisam više u sjemeništu, u sredini, koja me čuva, ikoja mi du- hovno pomaže. Da li sam preuzeo na se obvezu, da budem posvema vjeran IDEALU ČISTOĆE, kako se to od mene traži? NE OKALJAŠE HALJINA SVOJIH ! I to kraj sveg mogućeg SANJARENJA , koje ne dolazi toliko do izražaja u sjemeništu, kraj slobodnijeg ČITA- NJA, koje se manje nadzire, nego u sjemeništu, a možda je smionije, mo- žda gotovo i nepromišljeno. Kraj sveg mogućeg DRUGOVANJA, koje se može do goditi, kao što su na pr. drugarstvo s MUŠKARCIMA, gdje sve nije kako Bog hoće i koje bi me lako moglo zave - sti, ako baš ne u grijeh, a ono na površnost, pa blizina ženskih, koja predstvalja opasnost, da ne oslabim i ne omlitavim.

Kod ovih posljednjih misli, treba paziti na uzbuđenja i osjećaje. Do- bro je zapazio i rekao to La Bruye- re:

"Žena gleda čovjeka uvijek kao čovjeka, i obratno, čovjek gleda že nu kao ženu".

Ja ću se i kasnije uvijek morati

sjećati ove psihološke očite činje- nice. Ali moram na to paziti i sada, za vrijeme svojih praznika, kad ću možda biti pozvan da budem u društvu djevojaka, nećakinja ili na pr. pri- jateljica svojih sestara.

Ne treba kod toga imati neki ne- opravdani strah. Ne smijemo gledati zla tamo, gdje ga nema - ali se mo- ramo znati vježbati u RAZBORITOM SU DU. Treba znati bdjeti nad pogledi- ma, nadzirati uzbuđenja, napose za- to, jer na tom području postoji ne- ka neodređena granica, gdje djelova nje duše prelazi u neko djelovanje tijela i sjetila i jer tu postoji niz elemenata, koji svi ne spadaju na duh, i odatle se mogu pojaviti kao sumnjivi dim, NEUREDNI POKRETI POŽUDE.

Draga moja Majko, preporučam Ti svoje praznike. Molim te, više nego ikada, da ih blagosloviš! Želim, da uvijek uzmognem slijediti, obučen u bjelinu, neokaljano Janje. Možda već sada netko od moje obitelji sprema i neca ALJU ZA MOJU BUDUĆU SV. MISU. Bez sumnje, s koliko li osobne ljubavi, i s koliko li užitka već una- prijed sestra, majka ili tetka, ure- đuje bijelu haljinu, koja će me za- odijevati od onoga dana. A ja opet sa svoje strane moram spremati i sam SVOJU NUTARNJU BJELINU. Moja će al-

ba biti samo SIMBOL. I ona će biti prava GRDOBA, bude li zaodijevala jedno biće, koje se tako lako dade zaprljati.

\+

\+ \+

22. srpnja

VJERUJEŠ LI OVO?

Prije nego li je učinio čudo i USKRSNUO LAZARA, postavlja naš Spasitelj Mariji Magdaleni, koja ga moli, da joj oživi brata, ovo pitanje:

"Jesam li ja za tebe uistinu onaj, koji može sve, koji je Gospodar smrti, koji posjeduje snagu i moć, da oživi lješinu, koja je već četiri dana u grobu?"

VJERUJEŠ LI TO?

I ja se isto nalazim pred jednom lješinom. To je moje DOBA, ne što bi mu trebalo osporavati neke elemente života, nego što previše govori.

Krist traži samo to, da POVRATI ŽIVOT našem današnjem društvu, i da mi pomogne ulijevati taj život među svoje suvremenike. On mi prije toga postavlja pitanje: VJERUJEŠ LI OVO? To zapravo znači: "Imaš li dovoljno VJERE, imaš li POUZDANJA?

VJERA. Da je uzdržim u sebi, Bog mi je dao SVOJU POMOĆ. Vodi me u sjemenišnom životu i sprema po molitvi i po studiju o nadnaravnim stvarnostima. A vjera se čuva i razvija na ta dva načina. Da li se time koristim do najveće mjere? Ako mi se kasnije dogodi, da imam SUMNJA, ne će li to biti, barem djelomično, radi toga, što sam u molitvama, koje sam obavljao, sudjelovao samo na vanjski način; što nikad nisam unju unosio svoje duše, ili zato, što nisam dovoljno studirao svoju vjeru. Moj je studij bio površan. Učio sam samo zato, da odgovorim na ispitima, a ne zato, da stvarno znadem prodrijeti i u dubinu. I kada dođe čovjek neprijatelj, i posije kukolj po mojem polju, hoću li biti sposoban, da ga počupam?

Nisam griješio protiv vjere samo time, što sam počinjao PROPUSTE, ne gajeći je pomoću rada i prave molitve, nego griješim protiv nje i POZITIVNO, izlažući je dašku nevjere, na pr. čitajući sve, što mi dodje pod ruku, tražeći pod izlikom nekog korisnog informiranja, ili širine duševnog horizonta, dodir s INOVJERNIM MNIJENJEM.

Treba paziti na ove tri stvari: na MOLITVU, na VRIJEME i RAZBORITOST!

IMAM LI DOVOLJNO POUZDANJA? Sa svim svjetskim znanjem i svom mogućom stručnom spremom, ne ću nikoga obratiti niti zadržati na putu dobra, ako

Bog na to ne stavi svoju ruku.

Nemam li možda loše mišljenje, da će moji poslovi i kasnije djelovanje biti jedino rezultat mojih LJUDSKIH NAPORA? Ako sam pametan, vješt, sve će ići, kako želim. Ja ću samo baciti udicu, a ribe će se hvatati same od sebe - ili da se poslužimo slikom, koju smo upotrijebili na početku - GROBOVI ĆE SE OTVARATIi svi će LAZARI USKRSAVATI! Velika je to zabluda i preuzetnost. Potrebna je naučna sprema, dobro to shvaćam! Ali ona nije jedina.

Naučna sprema je po sebi nedovoljna. Potrebno je POUZDANJE u moć Onoga, koji jedini daje život, i koji može izvesti mrtvace iz groba.

Umnoži u meni, Gospodine, pouzdanje u svoju moć, to znači: PRAVU PONIZNOST. Ne mogu ništa; Ti jedini možeš sve! Sa svoje strane moram upotrijebiti SAV SVOJ NAPOR. TVOJA MILOST će jedina dati tome naporu, koji se inače traži, potpuni uspjeh.

+

\+ +

23. srpnja

NAŠA GLAVNA BRIGA

Pater Lallemant, koji je bio u 17. vijeku učitelj "treće godine", to znači, koji je imao zadaću voditi mlade Isusovce, koji su već svećenici i koji već imaju oko 15 godina redovničkog života, nije se ustručavao ustvrditi:

"Naša glavna briga i naše glavno nastojanje mora biti VLASTITO SAVRŠENSTVO i to treba predpostavljati svemu. A tek iza toga ćemo staviti u SLUŽBU BLIŽNJEGA OSTATAK svojih briga i snage svoga duha. Kojigod radi drukčije, može biti siguran, da - iako nosi redovničku ili svećeničku haljinu - nema nipošto DUHA SVOGA ZVANJA, koji ga obvezuje, da više truda i brige ulaže oko sredstava savršenosti, koja nas sjedinjuju s Bogom (kao instrumente onoga, koji nas mora pokrenuti), nego li na sve druge vježbe. To znači, da se sve ima mjeriti i ravnati prema glavnom, nutarnjem...

BOG SE UOPĆE NE SLUŽI NESAVRŠENIMA u izvođenju svojih velikih namjera. Zato radite odvažno na svojoj savršenosti, privežite se posve uz Krista i gledajte, da se samo njemu svidite. TADA ĆE VAS ON SIGURNO PRONAĆI, pa bili vi i u pustinji, i izvesti pomoću vas velika djela. Za vrijeme svetog Bernarda koliko je bilo biskupa, prelata, glasovitih učitelja, koji su se isticali i znanjem i mudrošću! Pa ipak nije Bog na nijednog od njih bacio svoje oko! On je izvukao iz samoće samostana u Clairvaux-u svetog Opata, da ga upotrijebi za najveća crkvena djela.

"Koliko će nam Bog pokazati duša, na sudnjem danu, koje bismo sigurno spasili, da smo bili savršeno oruđe njegove slave! Kako li ćemo tada ja sno vidjeti, koliko i kako smo im uspješno mogli pomagati, da se po - svete, da smo sami bili sveti!"

"Tko bi mogao reći, DOKLE BI SE protezali plodovi naše službe, da ju je oživljavala savršena ljubav!"

Osobe, koje bismo priveli Bogu , privele bi druge, a ove druge opet treće i tako bi se to nastavilo kroz dugo godina! A da nije tako, to je naša krivnja i radi toga ćemo davati i polagati račun Bogu! Zašto smo tako slijepi? Zašto, pa to ne shvaćamo!"...

Svakako mi ovaj tekst može jako dobro poslužiti za vrijeme praznika, kada se nalazim u opasnosti ; da poslove, koji spadaju na apostolat, obavljam prije svojih pobožnih vježba. Za ništa na svijetu ne smijem žrtvovati molitvu, krunicu, duhovno štivo. Moja služba među dušama, kad se nalazim u "koloniji" ili kad "putujem" ili kad vodim kakvo društvo, ovisi o načinu, kako obavljam ono, što je moja velika i GLAVNA BRIGA, a to je sjedinjenje s Bogom.

\+

\+ \+

24. srpnja

BRDO MORIJA

Na Ornanovom gumnu, navrh brda Morije, bio je za vrijeme Salamonovo izgrađen hram. Isto tamo je i David prikazao žrtvu Gospodinu i Abraham je na istom mjestu pristao, da žrtvuje sina Izaka.

Salamon je odredio SEDAM GODINA za gradnju hrama, sedam je simbolička brojka. Više od STOTINU HILJADA radnika je radilo na tom objektu, i nakon gradnje unesoše u svetinju nad svetinjama ZAVJETNI KOVČEG.

Kad je Judino kraljevstvo, koje je imalo Jeruzalem za svoj glavni grad napustilo pravoga Boga, rasrđen je Gospodin napustio svoj narod, i Asirski kraljevi Salmanasar i Nabukodonozor odvedoše Židove u ropstvo i razoriše njihov hram. Iza SEDAMDESET-godišnjeg boravka u Babilonu , vratiše se Židovi u svoj kraj.

Zorobabel dade obnoviti hram na ruševinama onog Salamonovog. Novi je hram bio jako tijesan. Sedamnaeste godine prije Isusa bio je građen ponovno. Na početku javnog života Isusova radilo se na njemu već 46 godina.

Poznat mi je nacrt same građevine i predvorja. Jednako su mi poznate i uspomene, koje donose Evađelisti, koje se odnose na nj: Isus kao dječak od 12 godina i učitelji u tom

hramu; trgovci u hramu i td.

Više nema ništa od staroga sjaja. Rimski car opsjedne Jeruzalem 7o.godine i zapali grad i hram. "Etiam ruinae perierunt". I zidove razvali car Hadrijan, a napori Julijana Apostate, koji je 363. htio obeskrijepiti riječi našega Gospodina i hram ponovno sagraditi, bili su uzaludni. Godine 638. zauzeše Palestinu Arapi i kalif Otmar sagradi na potpuno pustom terenu džamiju, koja nosi njegovo ime.

Najzanimljivija stvar je u toj džamiji, što se mjesto pločica pod samom kupolom nalazi gola stijena, gruba i izbrazdana, jedinstveni kontrast s bogatom dekoracijom građevine. To je mjesto s kojeg je uzeta stijena, koju su Židovi nekoć isklesali, da od nje načine oltar za žrtve paljenice. Kako li je žalosno, da je jedno tako drago mjesto u RUKAMA MUSLIMANA. O, da se nikada ne dogodi, da bi moja duša, hram Božji, koja je stvorena zato, da služi Spasitelju i da bude oltar za žrtvu, izgubila JEDNOGA DANA SVOJU PRVU SVRHU! Mjesto svećeničke građevine, poganski hram! Nikada, Bože moj, zar ne? - Nikada!

Da li dosta MOLIM za USTRAJNOST u svojem zvanju? - Da li pazim, da ZAŠTITIM HRAM SVOJE DUŠE protiv Asiraca, Babilonaca i kalifa? - Da li

nastojim, da ISKLEŠEM iz živog granita nutarnji oltar, koji je određen za žrtve?

Morija je najveća Jeruzalemska uzvisina. Moram se držati na visinama. Jadanja mi ništa ne vrijede. I tamo graditi, uz svaku cijenu sveti hram Gospodinu.

\+

\+ \+

25. srpnja

APOSTOL SVETI JAKOB

Brat Ivanov, apostol sveti Jakob je JEDAN OD PRVIH, koji je Spasitelj pozvao. Osim ove izvanredne početne milosti, primio je on i druge PO IZBOR DAROVE: bio je svjedok PREOBRAŽENJA, vidio je Isusa u njegovoj slavi. On će biti svjedok i njegove smrtne muke, gdje će ga, između ostalog svladati i san, mjesto da pohiti u pomoć Spasitelju, koji se muči.

Kakve li sam milosti i ja primio? POZVAN SAM. Bog mi dade k tome i druge mnogobrojne darove: pomoć volji, NUTARNJA RASVJETLJENJA, utjehe. Unatoč svim tim darovima, možda sam nasljedovao svetoga Jakoba OSTAVLJAJUĆI SVOG DOBROG UČITELJA. Onda, kad je bio sam, kad me je trebao, kad me je pozivao, na pr. iz svoga tabernakula, kad me je zvao kroz duge prazne na koji dulji posjet Presvetom

Sakramentu, na koju dulju i žarču molitvu, izvlačio sam se. Spavao sam! Kad je trebalo dijeliti njegove utjehe, smjesta sam bio tu! A kad je trebalo pokazati malo truda, posebno, ako je to bilo skopčano s većim poteškoćama, nije me bilo ni blizu!

Sveti je Jakob iz neke posebne ljubavi prema Učitelju i radi svjetskoga duha, kojim je još bio prožet, molio Gospodina, da bi imao prvo mjesto u njegovu kraljevstvu. Isus će ga poslušati, ali ne, kako se apostol nadao, nego malo drukčije. Sveti će Jakob biti prvi među dva - naestoricom, koji su podnijeli mučeničku smrt. Koliko puta tražim ovu ili onu milost, malo NEPROMIŠLJENO? Bog, koji jasno vodi, uslišava me, ali ne uvijek tako, da mi daje, što molim. U buduće moram tražiti od njega mnogo više, da se ispuni VOLJA BOŽJA NA MENI, nego li kakve posebne milosti...

U Evanđelju ima još jedna ZNAČAJNA CRTICA kod poziva svetog Jakoba i njegova brata Ivana. Kad Isus poziva tu dvojicu apostola, oni se nalaze u lađici zajedno sa svojim ocem. I Evanđelje posebno ističe, da su oni, kad su pošli za Isusom, ostavili svoje mreže i svoga Oca - "et patrem". Kakvu je bol morao osjeti-

ti u duši taj jadni otac, kad je vidio, gdje ga ostavljaju njegova dva sina! - Isto takvu, kakvu je morao osjetiti moj otac i moja mama, kad sam im otkrio svoj poziv i kad sam otišao u sjemenište. Dva su sina primila trostruku nagradu. A da li je i otac imao radi toga kakvu korist? Kako li mora biti sretan u nebu, što je dao Isusu svoja dva sina!

Molit ću se za svoje roditelje. Priznat ću njihovu velikodušnost. Evo, praznici su na svojem početku.. Nastojat ću, da im zasvjedočim u tisuću malih pažnja svoju ljubav. Bit ću ljubazan, blag, činit ću im usluge. Oh, ti naši dobri, dragi roditelji! Oni su me pustili da odem, oni su me dali Gospodinu. Oni će me opet pustiti za dva mjeseca u mjesto, gdje se spremam za budućeg ribara ljudi. RELICTIS RETIBUS ET PATRE - Ostavivši mreže i oca. - Blagoslovi ih, Bože moj, i daj, da uvijek budem dostojan njihove žrtve. Kakva bi to bila za njih žalost i nesreća, kad bih ja postao svećenik samo drugog reda, manje vrijednosti. Uzmi u obzir njihove žrtve, koje prinose za me, pa njihove molitve, i njihove tople želje, i daj, da sve to bude na korist moje sadašnje pripravne skorog svećeništva i kasnije moje službe!

\+

\+ \+

26. srpnja

ORNANOVO GUMNO

Harala je kuga. Prorok Gad dođe k Davidu, pa mu reče: "Idi k Ornanu, i moli ga, da otpusti gumno, na kojem vrši svoje žito. Jahve želi, da se na tom mjestu podigne žrtvenik". (1 Par 21,18 ss)

Videći, da dolazi kralj sa svojom pratnjom, izađe Ornan pred njega i pokloni mu se do zemlje i upita: "Što želi kralj, moj gospodar, od svojega sluge?" - David mu odgovori: "Želim kupiti to gumno, da na njemu žrtvenik Gospodinu! Činim na njemu žrtvenik Gospodinu!" - "KUPITI, veliš, kralju? - Ne! Nikako ne! Neka moj gospodar kralj uzme gumno i neka čini, što mu je drago. Evo, dajem ti i volove za žrtve paljenice i vršaće saonice za drva i pšenicu za prinos. Sve TI TO DARUJEM". Sve to, kralju, Ornan DARUJE KRALJU. Neka Bog blagoslovi tvoju nakanu!

A David mu odgovori: "Ne ću prihvatiti tvoga gumna badava nikako! Jedino ću kupiti za novce, što vrijedi. Jer ne ću to što je tvoje, da prinesem Gospodinu, niti da prinesem žrtve paljenice poklonjene".

I kupi David gumno i volove za žrtvu paljenicu. David načini tamo Gospodnji žrtvenik i prinese žrtve paljenice i žrtve mirotvorne. Kad je prizvao Gospodina, odgovori mu On ognjem, što ga spusti s neba na žrtvenik za žrtve paljenice"(ib 26).

Kuga hara još uvijek. SVIJET SE NALAZI U TEŠKIM PRILIKAMA i anđeo je, kao u Davidovo vrijeme - spreman, kraj Ornanova gumna, da se podigne protiv nevjernog društva.

Postoji jedna jedina moć: podići ŽRTVENIK ZA ŽRTVU. Prikazati na njemu žrtve paljenice, sve dok Jahve ne odvrati od nas svoj bič i ne vrati bijednomu svijetu vedrinu i mir. Ali ne smije se dogoditi, da žrtva NIŠTA NE STOJI one, koji imaju zadaću, da je prikazuju. Naš je Spasitelj mogao htjeti, da bude dosta samo njegova žrtva. Ona je neizmjerne vrijednosti. Ali on to nije htio! I ako mu se svidjelo, da nas združi sa svojom Osobom, i da od nas učini "Krista", to je zato, da nas sa sobom poveže u svojoj žrtvi i dosljedno i u svojem otkupljenju svojeta. Ja se MORAM ŽRTVOVATI zajedno sa žrtvom, koja se prikazuje! IMAM SVOJ UDIO U PALJENICI, svoje označeno i nužno mjesto, koje traži i zahtijeva volja Božja.

Otkupljenje, to je KOOPERACIJA - SUDJELOVANJE U DJELU OTKUPLJENJA!

Kako su krasne riječi Davidove, koje je rekao Ornanu: "Ja ne prikazujem Jahve-u žrtava, koje ništa ne stoje! Hoću, da imam svoj udio u žrtvi!" (ib 24).

A ja? Budući svećenik, gdje sam ja u tomu? Da li se ni ja nikako ne zadovoljavam žrtvama, koje ništa ne stoje? Ne prihvaćam li brzo, da prisustvujem žrtvi svoga Spasitelja u svakoj Misi, a da ne mislim puno na to, da sudjelujem, to znači da prikazujem, u sjedinjenju sa žrtvom, koja se žrtvuje, i svoju vlastitu žrtvu?

Isuse, odsada želim živjeti kao junak! Gotovo je sa žrtvama, koje ne stoje ništa! Gotovo je s navikom koju sam imao, da uvijek okolišam i izbjegavam! I ako me na to ne potiče već nužni zahtjev TVOJE LJUBAVI I MOJEG POSLANJA, daj, da me potakne barem BIJEDA OVOG SVIJETA.

\+

\+ \+

27. srpnja

ŠTITITI SVOJE ZVANJE

Zvanje nije nikakav masivni niti materijalni dar, koji bi bio dan jedanput za-uvijek, koji bi sličio na veliku svotu novaca: imam svoje pare i bogat sam!

Ne! Zvanje je zrno, koje nam Bog povjerava s obvezom, da ga čuvamo, da bdijemo nad njim, da ga zasijemo u dobru zemlju, da pazimo, da ga ne pogazimo, ili da ga prejaki vjetar ne izmrzne ili sasuši.

Nikada ne mogu reći sam sebi: Bog mi je dao zvanje: sada se ništa ne bojim, pa ma što se dogodilo, i ma

kakvu glupost počinio.

No, zvanje nije nikakva stečena povlastica, dana jedanput zauvijek i koja se ne bi mogla izgubiti i biti u opasnosti. Treba je, naprotiv, svaki dan zasluživati junačkom borbom. Čim spavamo, već smo u pogibelji. I ako je istina:

Da je onaj, koji se sramoti uvijek osramoćen, isto je tako istina, da onaj, koji je posve čist, nije nikada siguran; napose, ako neprestanim radom ne nastoji sačuvati savršenu neporočnost.

Nema zbog toga razloga, da čovjek bude neprestano u strahu. Moram imati povjerenje u Božju milost i ako izbjegavam svaku veću nepromišljenost, mogu biti siguran za svoje zvanje.

Ali ima puno razloga, da ozbiljno bdijem nad događajima, da se čuvam svakog pogibeljnog nemara, svake duge mlitavosti.

Uz to mi je dužnost razvijati gorljivost. Problem nije u tome, da ne izgubim zvanja, nego da osiguram u svom životu kao sjemeništarac, a kasnije i kao svećenik, najveću mjeru koristi za Boga i za duše.

Štititi, to je malo rečeno. Zvanje treba iskoristiti, bogato uponijeti, zaraditi u omjeru DESET : JEDAN. Tu je problem.

Tebi se, o Marijo, utječem za po

moć, da postignem tu dvostruku milost:

Najprije, da ne izgubim svoga blaga. Tvoja je zasluga i Tebi dugujem zahvalnost, što sam čuo Božji poziv. Daj, da mu uvijek odgovaram i da se nikada ne oglušim. Daj, da nikad ne budem ispod ideala, koji Ti imaš za mene.

Osjećam jako dobro, da nije dosta samo ne klonuti. Daj mi snage, da napredujem svakoga dana u kreposti! Daj, da mala grančica postane veliko drvo, koje će moći davati gustu sjenu za mnoge i gdje će mnoge nebeske ptice moći potražiti zaklon!

Daj mi, svaki dan, o draga Majko moja, sunca svakodnevne jakosti! Rasvijetli i ražari moju gorljivost svojim zrakama! Pomozi mi, da crpim, koliko bolje mogu, u obitelji i u sjemeništu, obilni sok, koji si Ti tamo pohranila za mene. Daj, da ne izgubim ništa, da raspem ništa, nego da sve iskorišćujem u slavu Tvoga djevičanskog materinstva i na čast Tvoga Božanskog Sina. Amen.

\+

\+ \+

28. srpnja

HVALOSPJEV LJUBAVI

"Ljubavlju SLUŽITE JEDAN DRUGOMU, pisao je sv. Pavao Galaćanima (5,13) I dalje: "NOSITE BREME JEDAN DRUGOGA, i tako ćete ispuniti zakon Kristov" (ib 6,2).

"Molim vas, dakle, ja sužanj u Gospodinu, da se vladate dostojno zvanja u koje ste pozvani, sa svom poniznošću i krotkošću, sa strpljivošću podnoseći jedan drugoga u ljubavi, starajući se, da čuvate jedinstvo duha u vezi mira. Jedno tijelo i jedan duh, kao što ste i pozvani u jednoj nadi zvanja svojega".(Eph 4, 1-4). Razlog toga jedinstva spominje apostol Pavao u slijedećim riječima: "JEDNO TIJELO I JEDAN DUH, kao što ste i pozvani u jednoj nadi zvanja svojega, jedan Gospodin, jedna vjera, jedno krštenje. Jedan Bog i Otac svijuh, koji je nad svima, i kroz sve i u svima" (ib 4-6).

I evo, prema sv. Pavlu, tri pravila i tri oznake prave ljubavi prema drugomu:

"Radovati se s onima, koji se raduju, i plakati s onima, koji plaču(Rom 12,15).

"NE GLEDAJTE SVAKI NA SVOJE, nego i na ono, što je drugih"(PHIL 2,4).

"Svaki od nas neka ugađa bližnjemu, da napreduje u dobru" (Rom 15,2)

Ljubav ide još dalje. Ona predpostavlja i potiče SVE DRUGE KREPOSTI: "Ljubav dugo trpi, dobrostiva je, ljubav ne zavidi, ne hvasta se, ne nadima se. Ne čini što ne valja, ne traži svoje, ne razdražuje se, ne

misli o zlu, a raduje se pravdi, i raduje se istini, sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi"(1 Cor 13,4-7).

Kako ja mogu moliti ZA PROŠIRE - NJE LJUBAVI U SVIJETU? - Koja je stvar među ljudima tako bijedna,kao krepost ljubavi? Kakva li je razlika izmedju onoga, što je u toj stvari učinio Isus, pohvale, koju je njoj davao sv. Pavao, i NAJVEĆEGBRO JA LJUDI, što više i kršćana?Ne gledamo li i ne doživljujemo li svaki dan bankrot ljubavi? Kad poredimo EVANĐELJE ILI POSLANICE s prvim novinama, koje dođu, kakvog li jaza ? Ovdje APOLOGIJA ljubavi, a tamo mnogi prikazi o neslozi među klasama , obiteljima i među narodima.Treba se moliti, moram se i žrtvovati za ostvarenje kraljevstva ljubavi na zemlji.

A zatim se moram vježbati preko svojih praznika - i svaki dan - U SVOJ MOGUĆOJ LJUBAVI, ne razlikujući osobe, nastojeći da budem živa personifikacija one misli, kojom svršava poslanica Efežanima: "Budite dakle nasljedovatelji Boga, kao ljubljena djeca, i živite u ljubavi, kao što je Krist ljubio vas, i predao sebe za nas kao prinos i žrtvu Bogu na ugodni miris" (5,1-2).

\+

\+ \+

29. srpnja

LJUBAV NAS GONI

Ništa nije tako lijepo, kao što je: promatrati ljubav svetog Pavla. LJUBAV će biti razlog njegovog velikog misijskog pothvata i uzrok njegova hapšenja. I ja ću kasnije biti apostol. Moram uzeti za uzor ONOGA, KOJI JE APOSTOL, pisano s velikim slovima. "Ljubav nas Kristova goni" (2 Cor 5,14), veli sv. Pavao i ona ga potiče, da ne pravi NIKAKVE RAZLIKE među onima, koje želi pridobiti. On postaje SVIMA SVE, da pridobije svim mogućim sredstvima, koja su u njegovoj moći, što veći broj vjernika, postaje rob sviju,da pridobije sve" (1Cor 9,19-22).

Dokle ga tjera briga za duše i "briga za sve crkve", dosta je pročitati bilo koju poslanicu.(Na pr.: 1 Thess 2,7-13; 2Cor 6,11-14; 2 Cor 11,24-3o).

Nije važno i ne smeta puno ni to, što je ZATVOREN radi svoje gorljivosti. "Propovijedam Evanđelje SVE DO OKOVA kao zločinac", piše Timoteju (2,8-1o). I nadodaje one krasne rije: "Ali riječ Božja nije okovana (ib 2,9).

On se veseli, što je u zatvoru , jer mu se tu pruža sjajna prilika za apostolat pretorijanaca(Phil 1 , 2 - 26). On više voli biti u zatvo-

ru, nego umrijeti radi dobra,koja u njemu može učiniti braći.

Kakvoj se on svc pogibli ne izla že, KAKAV SI SVE UMOR ne nameće, a da o samom zatvoru i ne govorimo?Vi dimo ga, gdje govori svc do ponoći, (Act 2o,7), gdje govori od jutra do naveče (Act 28,25), gdđe govori dan i noć (Act 2o,31).

Za jeruzalemskc siromahe skuplja milostinju (2 Cor 8). Neprestano po ziva na dobro. Pa i onda, kad treba strogo postupati, kako li je dobar! U vezi s pitanjem prvenstva,pa u ve zi s pitanje euharistijske gozbe , ljuti ga mišljenje braće, koja stro go sude. "Ili prezirete Crkvu Božju i sramotite one, koji nemaju?"(1Cor 11,17-22). Istim Korinćanima,kad su se za jedne i druge propovjednike nadimali jedan na drugoga, IZA MALO ŽIVLJE OPOMENE, piše: "Ne pišem ovo, da vas posramim, nego da vas opome nem, kao svoju ljubljenu djecu"(1 Cor 4,14). A SOLUNJANIMA piše:"A vi, braćo, ne umarajte se čineći dobro! A ako tko ne posluša, riječi naše u ovoj poslanici, toga naznačite i ne općite s njim; da se posrami!Ali ga ne držite kao neprijatelja, nego ga opominjite kao BRATA" (2 Thess 3,4-15). Ta ljubav ide do najvećeg ste- pena: Pavao ide sve dotle, da pri- hvaća-kao i sveta Terezija, koja je spremna, da svojom dušom zatvori pa

kleno ždrijelo - da bude PROKLET I odijeljen od Krista za dobro svo- je braće (Rom 9,1-3).

Odlučujem:

1. Da ću preko praznika čitatine što o ljubavi i da ću na pr.provje- riti u poslanicama i u Djelima Apo- stolskim mjesta; da ću iz toga nači niti KRATKI IZVADAK, da ga imam uvi jek pri ruci, i da ću to naučiti na pamet.

2. Da ću u buduće sve PROSUDIVA- TI POD VIDOM LJUBAVI, i da ću se vježbati u toj kreposti.

\+

\+ \+

3o. srpnja

DRUŽITI SE S GOSPODINOM

Jedna od najdivnijih rečenica u Svetom Pismu je ova: "A tko se dru- ži s Gospodinom, jedan je duh"(1Cor 6,17). Ona otvara beskrajne perspek tive za druženje s Bogom. Mi se ni- kada ne bismo usudili sanjati o to- me: da POSTANEMO S GOSPODINOM JEDAN DUH.

U jednoj od najljepših konferen- cija svojim svećenicima u svojim"Du hovnim vježbama" kardinal im Merci- er dobacuje na svakoj stranici po- put strijele ove riječi sv. Tome : "Adhaerere Deo et eo frui - Sjedini te se s Bogom i uživajte u njemu.On u tome obuhvaća svu njihovu intimnu

u tome obuhvaća svu njihovu intimnu sreću, svu njihovu apostolsku jakost, sve njihovo posvećenje.

Što treba shvatiti pod tim izrazom: DRUŽITI SE S BOGOM? Bez sumnje, to znači, PRIBLIŽITI MU SE, postati mu sličan, i dati mu mogućnost, da nam se dade u širini (opsegu) svojih vječnih nakana. Družiti se s njime znači podržavati s njime neprestane izmjenične veze, nadnaravne komunikacije.

S Bogom se možemo družiti na mnogo načina. Počevši od onog osnovnog, na koji se s njime druži novokršteni-k, koji ostaje u stanju milosti, - i to je već divni način - pa sve do onoga, kako se s njime družio jedan sveti Franjo Asiški ili jedna sveta Terezija. Ja sam u društvu s Bogom po svojem krštenju, kao član otajstvenog tijela Isusa Krista, a napose kao budući svećenik. To je velika veza, veliki naslov za moju preobrazbu, za tako potpuno povjeravanje u Boga, kako je to samo moguće za moje jadno ljudsko "ja". Ja ću do duše uvijek biti ja, a Bog će biti Bog. Ipak će od ova dva termina, koji su tako daleki, tako beskrajno različiti, nastati neko sveto miješanje, jedno nerastumačivo slijevanje. Bog će biti u meni, tu će se nastaniti i tu će se pokazivati uvijek sve više. Ja ću opet biti u njemu, svaki dan sve manji, jer će polako nestajati moje jadne osobne djelatnosti, a da ipak ne prestanem odgovarati sve većom gorljivošću na njegovu milost.

Moć je Apostolova u njegovu DRUŽENJU S BOGOM: "Jer ako budete držali sav ovaj zakon, što vam ga dajem danas, i budete ljubili Gospodina Boga svojega, hodili svim putevima njegovim, i NJEGA SE DRŽALI - adhaerentes Deo - tada će otjerati Gospodin sve te narode ispred vas.... Svako mjesto, na koje stupi noga vaša, bit će vaše". - Sve će vaše apostolske želje biti ispunjene" (Deut 11, 22-24).

Da, JEDAN DUH S GOSPODINOM. To znači: gledati, spoznavati, ljubiti, htjeti, misliti, raditi u Bogu, kao Bog s njegovim duhom, koji živi u meni, s njegovom riječju, s kojom dijelim svećeništvo i poslanje.

Zašto da se držim TAKO DALEKO od tih visina, na koje sam pozvan? Sa svim onim, što je Bog stavio meni u ruke mogao bih u tome biti već daleko. No ja PROSIPAM MILOST, providencijalna sredstva posvećenja. Živim nerazborito kao dijete. Dragi i dobri Bože, daj mi snage, da žrtvujem junački sve, što mi smeta, dati potpuno pripadam!

Daj mi, da razumijem, da alat mora biti dobro u rukama, želim li, da

učinim kakav koristan posao. Da uzmognem prenositi božanski život u duše, morat ću kasnije, koliko je najviše moguće, biti kao alat dobro u rukama Svevišnjega. U toj božanskoj ovisnosti i druženju s njime, vježbat ću se zato već sada.

+

+ +

31. srpnja

SVETI IGNACIJE I SVETI PAVAO

Arhiđakon iz Evreux-a (zapadno od Pariza), Poudon u jednoj svojoj posveti posvećenoj Utemeljitelju Družbe Isusove - na početku djela o životu P. Surina, koje je izašlo pod naslovom: BOŽJI ČOVJEK - iznosi, koliko je sv. Ignacije vježbao onu Pavlovu: "Ne živim više ja..."

"Ti bi (sv. Ignacije) mogao reći zajedno s Apostolom: DA VIŠE NE ŽIVIŠ, NEGO DA U TEBI ŽIVI SAMO Krist. Tu je izvor ove velike želje, da se sakriješ očima ljudi, da vide samo Isusa. To je razlog, radi čega nisi htio, da tvoja redovnička obitelj nosi tvoje ime, nego ime tvoga Božanskog Učitelja. To je razlog, zašto si izmolio, da tvoj ispovijednik ode s ovoga svijeta prije tebe, jer je on govorio - poživi li iza tebe, pa i nekoliko sati - da će otkriti divne tvoje milosti, koje će zadiviti svijet.

Ta te želja - da ti budeš ništa,

zato da Isus bude sve - nije ostavila ni na nebu.

Kad si se pojavio iza svoje smrti, zastro si svoje lice, držao si se skriven i u slavi, da bude poznat jedini Isus, kralj slave. Ili, ako si se očitovao još kojom drugom zgodom, uvijek je to bilo sa svetim Imenom Isusovim, koje je gorjelo u tvojem srcu!"

Osim toga, "nasljedujući Spasitelja, koji je rekao svojim apostolima: "Kao što je Otac poslao mene, i ja šaljem vas", (i: „vi ćete činiti veće stvari od mene"), poslao si sv. Franju Ksaverskog na Istok, koji Te je u pogledu misija nadvisio.

Pustivši po strani posebne milosti, koje je Bog ovom ili onom svecu dao, zar ne mora biti moj ideal: BITI NETKO, U KOME ŽIVI SAMO BOG? To bi morao biti već ideal svakoga kršćanina. A još više onoga, koji se sprema, da postane svećenik.

Posebno ću paziti na to, da se preko praznika pokazujem svijetu, koji me okružuje, kao "drugi Krist" autentični, pravi i to: svojom sabranošću, duhom molitve, svojom ravnodušnošću prema stvorovima, svojom ljubavlju prema obitelji, zaboravljajući samoga sebe, i svojom požrtvovnošću u župi.

+ + +

K O L O V O Z

1. kolovoza

MUČENIŠTVO SVETOG PETRA

U pol našeg sadašnjeg mjeseca srpnja, vjerojatno 18. dana izbio je, poput groma, 64. godine, požar, koji je uništio tri četvrtine, a neki kažu čak i sedam osmina, GRADA RIMA. Od Cirkusa Maksimusa pa sve do Palatinskog brežuljka, sve je to bila samo jedna vatra. U plamenu nestadoše bogate patricijske palače, ponosne građevine, na stotine plebejskih stanova.

Odmah iza toga svi oni u gradu, koji su uslijed požara ostali bez krova nad glavom, optuže Nerona, da je on začetnik te strahovite nesreće. Nije li naime car tako daleko išao i toliko se zaboravio, da je jednoga dana izjavio, da bi želio vidjeti uništenje Rima, da bi ga -prema svojoj zamisli - sagradio iznova?

Da odvrati sumnju od sebe, Neron je pred javnim mnijenjem, preko svojih policajaca prebacio krivnju na kršćane, i izjavio, da su oni začetnici požara. I započe strašni, krvavi progon! Ah, ti jadni učenici Raspetoga, koji je umro pod Poncijem Pilatom, oni su zapalili grad! Zato su ih mazali smolom i katranom, ve-

zali ih uz stupove oko Cirkusa, i tu su TE JADNE ŽIVE BAKLJE osvjetljavale svojim tako nečovječnim osvijetljenjem trkalište i orgije. Sam je car preobučen u kočijaša i u pratnji jednog sluge upravljao kolima po velikom trkalištu, promatrajući svoj krvavi triumf.

Sve su te lješine tjelesa prvomučenika, čije je štovanje obnovio Papa sveti Damaz. Nije li tako potresna i ganutljiva molitva iz njihove Mise:

"O, Gospodine, koji si htio krvlju bezbrojne falange mučenika posvetiti početke rimske vjere, podaj, molimo, da izdržljivost i USTRAJNOST, koju su oni pokazali u tako teškom boju, ojača I NAŠU ODVAŽNOST.

Da li se i sveti Petar pojavio u tim prvim redovima? Povjesničar Euzebije stavlja datum njegove smrti u 67. godinu. Drugi sumnjaju u to, pa misle, da je apostol bio mučen 64. godine. No to ovdje za nas nije tako važno! Isto tako nije važno ni točno mjesto, gdje je izvršena njegova smrtna kazna. Jedni ga stavljaju na Janikul, gdje je sada sv. Petar na Monteriju, i tu još i danas pokazuju u zemlji rupu, u koju je mučenikov križ bio zaboden. Drugi misle, da je to bilo u Neronovu cirkusu, gdje se sada nalazi bazilika sv.

Petra kraj Vatikana, i to izgleda točnije.

Kako bilo da bilo, što se tiče datuma i mjesta, PETAR JE DAO svoju krv za UČITELJA, raspet je kao i On, ali glavom okrenut prema dolje, kako je sam - iz poniznosti - želio.

O, Gospodine, ponavljam iz dubine svoje duše: Ti, koji si htio krvlju bezbrojne falange mučenika posvetiti početke rimske vjere, podaj, molimo, da izdržljivost i USTRAJNOST, koju su oni pokazali u tako teškom boju, ojača i našu odvažnost.

Daj, da bude uistinu tako. Amen !

\+

\+ + \+

2. kolovoza

IZGUBLJENO VRIJEME

Sveti je Alfonz Liguori položio zavjet: DA NE ĆE NIKADA IZGUBITI NI JEDNOGA ČASA.

Među drugim poukama, koje nam da je njegov život, danas ću se posebno zamisliti u taj lijepi primjer i o njemu razmišljati, na početku ovih dvaju mjeseci, koliko još traju moji praznici. Koliko su u tom pogledu vrijedili moji praznici do sada? Od onoga dana, kad sam otišao iz sjemeništa?

Nisam li kroz ovo vrijeme dosada potrošio mnogo vremena, - i previše

u kojekakve besciljne GLUPOSTI, u uzaludne BRBLJARIJE, u POSJETE bez prave potrebe i koje sam obavio jedino zato, da mi prođe vrijeme; nadalje, u poslove, koji su mi oduzeli mnogo vremena, ali mi NISU NIŠTA KORISTILI; to znači: vremena, koje je moralo biti upotrebljeno za dragocjeno sticanje znanja i za rad, koji se ne može nadomjestiti, a ja sam ga ispunio jalovim i beskorisnim poslovima. Nisam li potrošio mnogo sati za čitanje gluposti, na pregledavanje NOVINA, ili kakvih ILUSTRIRANIH ČASOPISA, na navijanje i slušanje RADIJA, ne radeći ništa, a ako je nešto došlo, što sam morao uraditi, nisam imao vremena. I to baš zato, što sam loše raspodijelio vrijeme i poslove, što sam bio lijen, da se saberem potrebno vrijeme, nesposoban, da prekinem načas svoju zabavu. Nisam ništa započinjao, jer nisam imao pred sobom dosta vremena, - kako sam mislio - i nisam nikad našao dosta potrebnog vremena, jer nisam znao započeti.

K svemu tome, nisam načinio nikakav dnevni red. A da sam ga i napravio, ne bih ga se držao. Moje je glavno pravilo bilo, da ne trebam nikakva pravila i to pod izgovorom, da sam zato na praznicima, da se posve predam SVOJEM SANJARENJU i besposlici.

To je opasna igra, jer je prava istina, da lijenost rađa mnogim moralnim poteškoćama. A kad čovjek zbog lijenosti ne bi ni upao u ni jednu tešku moralnu pogrešku, nije li već to jedna prilika i velika pogreška, da se nauči ubijati i trati ti vrijeme?

Tražio sam dosada društvo drugova, s kojima bih mogao pušiti i piti; s time sam se izlagao opasnosti, da steknem loše navike i da tako stvorim kasnije ropske potrebe. Koliko je takvih bijednih navika nastalo ne iz pokvarenosti, nego IZ LIJENOSTI!

Kasnije ću morati polagati račun ZA SVE ČASOVE, KOJE SAM IZGUBIO i koji bi mi mogli biti tako dragocjeni. Ne ću moći raditi tako dobro u drugim okolnostima, jer sam sada, u dvadesetoj godini - u najzgodnijoj prilici, gdje mogu povećati intelektualno i nadnaravno svoje duševno blago - odbio sam svaki napor, propustio svoj studij, ovo štivo, onaj sastavak, onaj pokušaj, propustio ovo razmatranje, ili ono ispitivanje savjesti, jer sam rasipao, kada je trebalo sticati, i jer sam odbijao da skupljam pod krov, kad su ljudi kraj mene umirali od gladi.

Tražit će se od mene račun za svaku BESKORISNU RIJEČ. Računam

li na strašnu odgovornost za slične propuste u budućnosti? Sveti je Bernard, govoreći o redovniku, rekao ovu misao, koja može dobro poslužiti i ovdje: "Kad bi redovnik uvijek mislio na svoju odgovornost, jeo bi svoj kruh nakvašen suzama!"

A ja, koji možda mislim, da se u toj stvari nemam na što potužiti?

\+

\+ \+

3. kolovoza

POTPUNO JEDINSTVO

U predgovoru djela "Demon de Midi", u obliku pisma René Bazin, Bourget postavlja pitanje, ima li pravo jedan katolik, koji grešno živi, braniti katolicizam? Odgovara:

"Da, jer on u nj vjeruje". " Ne, jer ne živi po njemu".

Koliko ima svjetovnjaka, koji su zapravo tako razdjeljeni, i koji brane ono, po čemu ne žive.

A kako bi tek strašna protivurječnost bila kod mene, sjemeništarca, a malo kasnije i svećenika, kad se sam ne bi držao onoga, što će mi biti zadaća propovijedati.

Nikad ne smijem kod sebe dopustiti takav nesklad. Moram osigurati potpuni sklad između nauke, koju učim ili ispovijedam i svog nutarnjeg, intimnog života i vladanja.

Moram u tome naslijedovati mađarskog crkvenog dostojanstvenika Masgr Prohasku (sveučilišnog profesora, a kasnije biskupa), koji nije htio u svojem otvorenom zauzimanju za uređenje društvenog pitanja nikada odijeliti svoju praksu od svojih načela.

Prije nego se prihvatio apostolata među radnicima, on im je razdijelio svoju zemlju i tako dao lijepi odgovor tolikim slatkorječnim brbljavcima, a koji su tako malo spremni, da makar štogod žrtvuju od svojih dobara, za boljitak svojih bližnjih. Kažu, da je njegova okolina imala veliku muku, da sakrije i da obrani od njega samoga njegov veš i odijelo. Svaki puta, kada bi ga koji posjetnik molio, on bi širom otvorio svoj ormar i dao nešto iz njega nepoznatom molitelju.

"Činiti i govoriti", to su dvije riječi, koje prema Evađelju znače isto. Iako neki provode tu LOGIKU jedinstva izmedju čina i riječi do heroizma, ne mogu se zato ja ispričati i osloboditi obveze, da ih slijedim, makar izdaleka, makar u njihovu primjeru, u svome djelokrugu i kada se radi o krepostima, koje su u mojoj mogućnosti. Vjernici jako lako zapažaju tu tako izrazitu kontradikciju, kojoj mi nikada ne znamo dosta izbjeći.

Očito je, da bi bilo potrebno POTPUNO ODRICANJE od svega. Dobro shvaćam, da imam dosta svijetla, da to vidim, ali nemam dovoljno SNAGE, da izvedem. Osim toga, nikad se ne mogu dosta uvjeriti, kakvu moć ima riječ jednog službenika Gospodnjeg, koja nije savršeno u skladu s njegovim životom.

Daj mi, dobri Isuse, da se naučim već sada, da nikada ne rastavljam riječi: "Učiniti" i "učiti" - FACERE ET DOCERE. I daj mi, da postepeno, kroz svoje sjemenišne nauke, vidim sve bolje božanske ljepote i božanske zahtjeve Evanđelja i pomozi mi, da U SVOJ PRAKTIČNI ŽIVOT već sada unosim koliko je najviše moguće, sve ono, što ću kasnije kao svećenik tražiti od svojih učenika i svojih ovaca. Daj, da ne budem samo mrtva gramafonska ploča, koja znade samo IZGOVARATI ZAKON, nego živa plemenitost, koja ga znade i ISPUNJAVATI. Ako je potrebno da se kršćanski puk potsjeti na nauku i nazapovijedi, još je potrebnije, da mu se pokažu primjeri, koji mu pokazuju na tako divni način nauku i zapovijedi, koji su tako sjajno i u cijelosti proživljeni. Isuse, Ti nisi naučio svijet, da se ODRIČE koliko je potrebno, svojim riječima o siromaštvu, nego svojim potpunim odrica-

njem svega u Betlehemu i u Nazaretu. Ne nukaju nas najviše, da budemo dobri, Tvoje pouke o ljubavi, nego Tvoja osobna DOBROTA prema svima. Ne privlače nas ni Tvoji pozivi, da uzljubimo Križ, nego Tvoje KRVAVO RASPEĆE na njemu.

Još nije došlo vrijeme, da "govorim". - Ono će brzo doći. - Sada je vrijeme, ako ikada, da "radim". Ako se ne odlučim čvrsto već danas, na poslu ću biti samo mjed, KOJA JEČI i praporac, koji zveči. - Aes sonans et cymbalum tiniens. Ti si, Isuse, osudio Farizeje, koji su imali običaj zveckati sa svojim molitvenim remenjem i da se ponosno koče, a njihovo vladanje nije bilo u skladu s dubokom i pravom stvarnošću.

Daj, da ne budem FARIZEJ!

\+

\+ \+

4. kolovoza

SVETI DOMINIK

Tri misli: MOLITVA, PROPOVIJEDANJE, KRUNICA.

1. MOLITVA. - Jedna je od najvećih pouka, koje nam daje sveti Dominik, spajanje života molitve sa životom apostolata.

Bog zna, da je on bio gorljiv za Božju stvar. Ali on je znao, da nema uspješne gorljivosti ni žara, ako ta

gorljivost nije začinjena molitvom; ako joj molitva ne služi kao potporanj. I njegovi životopisci ovako hvale njegovo traženje dodira s Bogom: ili je govorio o Bogu ili je govorio s Bogom. Nasljedovao je svoga Spasitelja, i molio po noći, ne na visokom mjestu, kao njegov Učitelj (in monte orare solus - pope se na goru, da se moli - Mt 14,23), nego u samostanskoj kapelici ili u župskoj crkvi, gdje se zadržavao; a kad je, kao i Isus, bio na putu, nikad nije propuštao, na svojim apostolskim putovanjima, da se često odijeli od drugih, da sam RAZMIŠLJA.

2. PROPOVIJEDANJE. - Dominik je načinio središtem za propovijedanje Evanđelja crkvu Naše Gospe od Prouille-a, koju je tuluški biskup ustupio njemu i njegovoj subraći. Obični su ljudi govorili, da označe samostan : PROPOVIJED.

Trebat će međutim, da i moja župska kuća ili župski dvor zasluži to ime. Trebaju svi znati, da je propovijedanje za onoga, koji u njoj stanuje nešto sveto: SVETO PROPOVIJEDANJE.

Već sada ne smijem ništa propustiti, da se izgradim za propovjednika, što ću morati biti, kada dođe za to vrijeme.

3. Sveti je Dominik čovjek misle
ne molitve (razmatranja), propovjeda
nja i još: čovjek SVETE KRUNICE.

Poznate su mi povjesne činjenice,
koje su uvjetovale postanak te po-
božnosti. Nije to problem. Za me ne
je važno, kolika je moja POBOŽNOST
prema svetoj Krunici.

Za vrijeme svog posjeta Papi P-
ju XI kardinal Gerlier je prenio
preko radija ovu lijepu zgodu: Ne-
ki je svećenik iz lionske biskupije i-
mao krunicu, koja je pripadala ne-
kada svetom Arskom župniku i htio
ju je pokloniti Papi. Kardinal je
prihvatio uslugu i ponio ju je Papi.
Ništa me nije moglo toliko razve se
iti, reče Papa, i izvuče iz džepa
kosta jednostavnu kutijicu i izvadi
iz nje još jednostavniju krunicu. Iz
mite je, dajte je svećeniku, koji je
Papi načinio toliko veselje, i reci
te mu, da ću ja svaki dan moliti Kru
nicu s krunicom vašeg velikog sve-
ca".

I ja ću svaki dan izmoliti SVOJU
KRUNICU s pobožnoću, kojom je Papa
Pio XI. prebirao krunicu Arskog žup
nika.

\+

\+ \+

5. kolovoza

PRILAGOĐENI STIL

Uveče Jučer je bio blagdan sve-
tog Dominika, zaštitnika propovjed

5. kolovoza

PRILAGOĐENI STIL

Jučer je bio blagdan svetog Domi
nika, zaštitnika propovjednika; to
me sjeća, na moju dužnost, da izra-
dim preko praznika JEDNU PROPOVIJED.
Obvezatno, samo jednu. A tko mi sme
ta, da ih sastavim i više? - Imam
vremena, a korist bi bila velika.

Jedna od najkorisnijih vježba u
sjemenišnom životu je PRENAŠANJE,
PRETVARANJE filozofskih i teoloških
teza, koje smo prošli u školi, svaki
puta na jezik, i izražaj, koji svi
razumiju. Ta vježba nije propisana
pravilima, ali se jako preporuča ob
zirom na korist, koju iz toga polu-
čujem. Preko godine možda nisam i-
mao za to vremena... ili volje, ali
kako bi bilo, kad bih sada preko pra
znika nastojao, da pretočim svoje
teze, koje sam preko godine učio, na
žive stranice?

Svaka znanost ima svoj rječnik
i svoj način izražavanja. O tom ni-
je riječ. Ali kasnije, moji slušate
lji ne će biti ljudi, koji su znan-
stveno obrazovani, ili koji raspola
žu tehnikom filozofskog ili teolo -
škog rječnika. Ja moram DOĆI Do NJI
HOVIH DUŠA, a to je pošao, na koji
se treba dati izdaleka. Moram se na
to premati dugo vremena.

Očito je, da smo vrlo skloni drugima stvari izlagati onako, KAKO SMO IH PRIMILI, bez ikakva nastojanja, da ih prokuhamo i prilagodimo. Dosta je biti lijen! Ali se onda ne smijemo čuditi, ako slušatelji ostanu ukočeni ili napuštaju crkvu i više se ne vraćaju. A ako čovjek posjeduje - a da to nauči, mora se mnogo truditi - vještinu, DA SE NAMETNE PAZNJI svojih slušatelja svojim osobnim nastupom i živim načinom izlaganja, ne bojmo se ništa, slušatelji će prihvaćati ... i broj će im bivati sve veći.

Posebno naglašuje slijedeću istinu: "Ništa nije lakše, nego pisati tako, DA NITKO NE RAZUMIJE; ali, i ništa nema teže, nego tako izraziti važne misli, da IH SVATKO RAZUMIJE".

Između toga dvoga treba birati: uostalom ta teška stvar - naime, da čovjek važne i teške misli izrazi tako, da ih svatko može razumjeti - stiče se samo TRUDOM i vrlo je istinito i utješno, što o tom veli jedan pisac: "Nema tako duboke i tako uzvišene filozofske ideje, koja se ne bi mogla i koju ne bi trebalo izraziti tako, da je svi razumiju".

Dakle, treba se truditi: pisati, pa pisati! NASTOJAT ĆU, da one visoke misli, i one božanske misli, koje ću danas - sutra morati drugā

poučavati, pretvorim i izrazim, ne na neki otrcani način, nego jasnim, živim, prikladnim i zornim načinom i jezikom. Dali su mi, da izradim nekoliko pismenih zadataka. Sam od sebe moram nadodati još koji, već prema tome, koliko mi dopušta vrijeme. Moram moći sam sebi rastumačiti jednu naučnu tezu, koju stranicu Evanđelja, koji moralni predmet, na zanimljivi, jasni i zgodni način. Kakav to predpostavlja rad! "Imati nadahnuće, govorio je jedan svećenik, znači uvijek raditi! "Kad bih se svaki dan, - i onda, kad za to imam volje i kad nemam - trudio, da radim na tom OSOBNOM PRIKAZIVANJU i pretvaranju pouka i istina na jezik, koji svi razumiju, tada ne bih bio, kada dođe vrijeme stvarnog saobraćaja sa svojim vjernicima na propovjedaonici, nezgodan, nespretan, daleko od stvarnosti i nerazumljiv.

Moji sjemenišni napori, koje u tom pogledu poduzimam, ne samo da će mi dobro doći, nego će oni, nadnaravno privući obilje Božjeg blagoslova VEĆ SADA, na moje propovijedanje kasnije, kad postanem svećenik.

+

+ +

6. kolovoza

NJEGA SLUŠAJTE

Navještenje Muke je prenerazilo i ražalostilo apostole. Da ih ohrabri, reče im Isus: "Zaista, zaista vam kažem: Od onih, što stoje ovdje, neće neki okusiti smrti, dok ne vide Sina Čovječjega, gdje DOLAZI U KRALJEVSTVU SVOJEM" (Mt 16,28).

Od toga je vremena prošlo šest dana. Tada Spasitelj uzima sa sobom Petra, Jakova i Ivana i penje se s njima na kosinu Tabora. Sunca pali, a put dug! Kad su stigli na vrh, apostoli se pružiše, da malo odspavaju.

Isus se udaljuje malo na stranu i moli. Dok je bio u molitvi, najednom pade u zanos. Petar, Ivan i Jakov se probude i ugledaju svoga Učitelja; KAKO SAV BLJEŠTI U SVIJETLU. Odijelo mu je bijelo kao snijeg, a lice mu sja kao sunce! Kraj njega, s jedne strane Mojsije, a s druge Ilija. I razgovaraju međusobno o događajima, koji se zbiše, O SMRTI NA KRIŽU, kao da je naš Spasitelj htio time potvrditi, da pravo preobraženje ima mjesta tek iza Kalvarije.

Petar bi htio nešto reći... Oh, kad bi taj prizor dugo potrajao! Služiti Učitelju pod tim uvjetima, bilo bi sjajno! Ali evo, navlači se neki oblak i čuje se glas, koji govori:

"Ovo je moj ljubljeni Sin. SLUŠAJTE GA!" I više nikoga ne vidješe, nego samo ISUSA, I TO ONAKVOG, KAKVOG SU GA GLEDALI SVAKI DAN!

Kolike li pouke za nas u svemu tome!

Da nađemo svijetlo, treba OSTAVITI RAVNICE. Bog se sam ne daje u bući i na dolinama. To je cvijet s planinskih vrhunaca.

Moja molitva ne će uvijek biti uslišana. Ako mi dobri Učitelj dade milosti, da shvatim i proživim Njegovu Osobu i Njegovo Otkupiteljsko djelo, On željno očekuje, da SE JA NE PREDAM UŽITKU, nego da budem dionikom križa. Kad osjetim kakvu radost u službi Božjoj, onda zamišljam, da sam vrlo jak, i da Bog može od mene tražiti štogod hoće. Tko zna, ne bi li smalaksao u prvoj prilici?

MORAM SLUŠATI ISUSA. Moram neprestano biti SABRAN i misliti na to ne samo za vrijeme jutarnjeg razmatranja, nego uvijek i neprestano tako, da se svakog časa, ako mi dobri Učitelj što prozbori, odmah odazovem, i da odgovorim na njegove pozive.

Slušajte Isusa! Na taj savjet, koji je izražen zapovjednim načinom, apostoli, koji su stajali kod tog divnog prizora, padoše na zemlju od straha, a Isus im se približi i re-

če: "Hajdemo! Ustanite! Ne bojte se!"

I mene katkada straši blizina Božja. On traži od mene mnogo, a ja se u dnu svoga srca OPIREM. A nije potrebno, da se bojim! Moram računati na milost, kao apostoli. Isus je pokazao i imao mnogo smilovanja prema njinovoj naivnosti i oprostio im je sve njihove obmane. Sada je posve sam kraj njih, sasvim blizu, i silaze s brda.

"Ali ovo, čemu su bili svjedoci, to je bilo samo poradi njih, bez svake sumnje. I zato neka o tome ni-kome ne govore, dok Sin Čovječji ne ustane od mrtvih".

MORAM RAČUNATI S ISUSOM, On me vodi u veselje i u žrtvu. To su putevi, kojima on vodi duše. Prije Kalvarije dopušta Tabor i ako jednoga dana zatraži Kalvariju, dat će i milost, da se zajedno s njime na nju i popnem i On sve osvjetljuje u svijetlu konačnog preobraženja.

DAJ MI, DOBRI ISUSE, DA TE UVIJEK SLUŠAM!

\+

\+ \+

7. kolovoza

IZJELICA

Svećenik izjelica ne će nikada biti apostol. A sjemeništarac izje-

lica se izlaže jako velikoj opasnosti, da će tu manu sačuvati kasnije.

Postoji više vrsta neumjerenosti. Jedna je, kad netko traži samo BIRANE KOMADE, ili ako je SLADOKUSAC. Čemu ona pretjerana briga, da mislim na jelo, da biram najbolje komade, da prigovaram i s pravom i ne pravom kuhinji? Ili će mu ona manija, da punim svoje džepove i ladice - kao kakav razmaženi penzionirac - voćem, čokoladom, bonbonima? Ako mi je potreban kakav dodatak između redovitih obroka, mogu poduzeti potrebno, ali bez neke ŽURBE I PRETJERAVANJA. "Non in solo pane vivit homo..." Ne živi čovjek o samom kruhu..." (Mt 4, 4). Ima i drugih stvari na svijetu, osim hrane. Nepotrebno je spominjati VINO, pa LIKERE... Čude se ljudi kasnije, kad se pokažu neke navike i mane. One datiraju izdaleka, i možda bi trebalo potražiti njihov pravi uzrok u sjemeništu! Neki su svećenici iz pastve - na njihovu veliku štetu - stekli glas ljudi, koji vele, da se badava i dobro najedu. Oni bi mogli kasnije izbjeći slabi PRIMJER I SABLAZAN, da su se više mrtvili u svojim mladim godinama. Sve se stiče iz daleka!

Druga se jedna pohlepa krije u PUŠENJU. Ima mnogo razloga, koji me

nukaju, da se toga odreknem: SIROMAŠTVO I MRTVENJE. Tako veliki dio Srednje Evrope se posve usteže od vina i duhana, da sačuva gospodstvo nad živcima i nad svojom voljom.

I nije li u tome osim toga i opasnost, da izgubim nešto od svoga vremena. Na oglasnim pločama na nekim tvornicama u Sovjetskoj Rusiji piše: "U našoj tvornici 2ooo radnika potroši dnevno svaki po deset minuta na pušenje. To predstavlja gubitak od jedan milijun rubalja na godinu". - Moje je vrijeme barem u službi duša, isto tako dragocjeno, kao i vrijeme ruskih radnika, mislim barem!

Nije li to isto rekao i sveti Pavao?

"Postupajte sa svojim tijelom kao s robom" i još i dalje: " Morate nositi u svojem tijelu mrtvenje Isusa Krista". Zar to ne traži od mene moja dužnost?

Ah! Imam poteškoća s ČISTOĆOM, i ne osjećam nikakve radosti u MOLITVI. Zar je to čudo? "Animalis homo non percipit ea, quae Spiritus Sancti sunt - Tjelesni ne prima ono, što je od Duha Božjega" (1 Cor 2,14). "Tjelesni čovjek" - ne znači samo vrlo nečiste težnje, nego označuje već i onu izrazitu sklonost, da zadovoljim - samo ako nije veliki grijeh-

zahtjeve svojih sjetila i svoje UDOBNOSTI.

Kad u tome i ne bi bila nikakva opasnost za moj moralni nazadak, mislim li ja, da ću PREDOBIJATI DUŠE, a da se ničega ne odreknem? Jasno je, da ni cigareta, ni komad čokolade nije prekršaj mrtvenja, koje od nas traži Isus Krist. Ali, jesam li ja od onih, koji Gospodinu znadu dati samo ono, što MU NE MOGU BEZUVJETNO ODBITI?

\+ + +

8. kolovoza

SVE OSTAVITI

"Gospodine, MI SMO SVE OSTAVILI, i pošli smo za tobom" (Mt 19,2). Tako rekoše Spasitelju apostoli, nakon što su ostavili svoje lađe i mreže.

Katkada Bog traži, da to "sve" bude još i nešto više od onoga, kao na primjer: potpuno OSTAVITI OBITELJ, RODNI KRAJ, i otići na rad u daleke Misije, prednje, isturene položaje kršćanstva.

Katkada se opet - što je još bolnije, - događa i to, da nas ostave i oni, od kojih smo se nadali, da će nas najviše cijeniti, najviše ljubiti. Ne napustiše li Dvanaestorica apostola, Petar, Jakov i Ivan, koji

su bili s Kristom na Taboru kod pre obraženja, svoga Učitelja u Maslinskom vrtu?

Bog može dopustiti, da prokuša moju krepost, da me posve NAPUSTE STARI PRIJATELJI.

Kako su žalosne bile ove riječi svetog apostola Pavla: "Znaš, da se odvratiše od mene svi, koji su u Aziji, među kojima i Figel i Hermogen. A Gospodin neka dadne milost kući Oneziforovoj, jer me je često utješio, i okova se mojih nije stidio; nego došavši u Rim brižno me je potražio i našao. Neka njemu dad ne Gospodin, da nađe milosrđe u Gospodina u onaj dan" (2 Tim 1,15 ss)

Gospodin, koji traži od svoga apostola POTPUNU NEPRIVEZANOST, traži od njega i druge žrtve:

"Jer me Dema ostavi iz ljubavi sadašnjem svijetu i otide u Solun." (2 Tim 4,1o).

"Aleksandar Kovač, mnogo mi je zla zadao. Platit će mu Gospodin po djelima njegovim "(2 Tim 4,14)..

Kad je Pavao bio kao "zatvorenik u Rimu", Neronov teror drži narod, pa i samu braću u tolikom strahu, da se nitko nije usudio posjećivati zarobljenika.

"Za prve moje obrane, nije me nit

ko pomogao, nego su me svi ostavili; neka im se to ne uračuna"(2 Tim 4, 16).

Možda sam imao, prije nego sam ušao u sjemenište mnogo prijatelja: Nije li me ostavio sve jedan po jedan, RADI MOJEG ZAVNJA. Suzio se možda i krug mojih veza. Blizina moje reverende može ovoga ili onoga dovesti u nepriliku. On ne bi nikako volio, da ga netko vidi na ulici POKRAJ MENE! "Pazi, ovaj ima "Popa"za druga!" To bi mu eto moglo donijeti kakve neprilike u njegovom ugledu pred ljudima, a možda i za napredovanje u službi?!

Ako se i meni tako nešto dogodi, pomislit ću na ono: "Reliquerunt omnia - Sve ostaviše!" I ja sam ostavio sve. Dakle, ne samo onaj užitak, koji sam mogao imati, da sam osnova o svoju obitelj, nego sam ostavio ova ili ona prijateljstva, koja nestaju. Moram imati na pameti, da ću sve to nadoknaditi, - i to neispore divo više, nego li ono, što sam izgubio - s onim: "I pođosmo za Tobom - et secuti sumus Te".

Ti si, Gospodine, moj Bog i sve moje. Sve ostalo mi nije ništa! Biti s Kristom - esse cum Christo"..."Ne živim više ja, nego živi u meni Krist - in me Christus"(Col 2,2o) ; concrucifixus - zajedno s njime ras

pet;commortuus - s njime zajedno mr
tav; consepultus - s njime zajedno
pokopan.

SVE IMAM I NIŠTA MI NE FALI!

+

\+ +

9. kolovoza

SVETI ARSKI ŽUPNIK

Povjesničar i životopisac svećenika Vianneya nije bez malo zlobe napisao o svojem junaku: "

"Ustanovio je s užasom, da u posljednje vrijeme nije nijedan župnik stavljen na oltar... Tu možeš vidjeti pape, kardinale, biskupe, redovnike, pa i svjetovnjake, a župnika ni za lijek! On je iz toga izvodio žalostan zaključak: da nema na svijetu staleža, u kojem bi SVETOST BILA TEŽA. I zato je sumnjao u nju" (H.Gheon, Vie str.129).

Ovdje za nas nije važno to, ocijeniti, koliko ima istine, ili koliko je pretjerana ta originalna šaljiva misao. Ostaje kao sigurno, da je SVETOST SVEĆENIKA TEŠKA STVAR. Ne može zato, što on ne bi imao kraj sebe divnih sredstava za posvećenje, nego što ima PROTIV SEBE velike opasnosti, koje mu donosi njegov život, koji je s jedne strane osamljen, a s druge slobodan.

Redovnika štiti njegova okolina, njegova braća i redovnička pravila, kojih se mora držati. Svećenika, šti ti samo strogost njegova života. On je sam sebi u tome sudac.

A katkada se zna dogoditi, da se gdjekoji svećenik kao za neku nadoknadu ili iz slabosti zapusti u čemu, što se sasvim protivi TOJ STROGOSTI, možda baš ne uvijek, nego u nekim zgodama. Isti životopisac župnika Arskog, kojeg smo gore spomenuli, aludira, na pr. na neka pretjerivanja, koja se susreću u ovom ili onom kraju, kod svećeničkih međusobnih ZAKUSAKA. Žalosno je, da je mogao napisati ovo:

"Hoće li gospodin Vianney prekinuti s tom tradicijom? Hoće li on pokvariti dobar glas, koji s punim pravom popovske zakuske uživaju već od početka kršćanskih vremena, tamo od drugog ili trećeg vijeka?" (ibid. str. 5o).

Na mene ne spada, da koga sudim. A svjetovni ljudi, pa i povjesničar, životopisac, ne može se uvijek obraniti od nekog farizeizma. Pustimo to

Ima mnogo razloga, da budem UMJEREN I TRIJEZAN; osobito danas, kad ima toliko siromaha, koji su gladni, vrlo je nezgodno priuštiti si više od onoga, što je najpotrebnije. I konačno, u pilu i jelu čovjek najlak-

še PRETJERA, i to često na veliku štetu za osobnu krepost i za dobar primjer.

Može se dogoditi, da mi preko praznika moja dobra mama, ili moje sestre malo brižljivije kuhaju jelo, i da me "maze". Naravno da treba pokazati, kako se i pristoji, zahvalnost za sve takve lijepe osjećaje. Ali, u zgodno vrijeme, moram pokazati, da tome ne pridajem nikakve stvarne vrijednosti. I ako sam možda iz koje siromašne obitelji, ili iz obitelji, gdje se moram zadovoljiti s najmanjim, ili, što više, u nečemu i oskudjevati, veselit ću se, što se mogu VJEŽBATI U MRTVENJU i sjedinjavati svoje male žrtve s patnjama Dobrog Učitelja.

Što se tiče TJELESNIH POKORA, kojima se trapio Arski župnik (bičevanje, ležanje na tvrdom i td.), ne ću nikad primijeniti ni jednu bez odobrenja svojeg duhovnog vođe. Ali moja misao vodilja mora biti, da ću se u tome, kao i u ostalomu, i "Promodulo suo - Na ovaj način" - Držati onoga, na što me nuka milost i vuku primjeri svetaca.

\+

\+ \+

10. kolovoza

BOŽJI DUH

Da sačuva i zaštiti mlade kleri

ke i mlade svećenike, o. Chevrier, veliki apostol svetišta "Prado" u Lyonu, govorio im je:

"Duh Božji u pothvatima i društvima - to je najveće blago, koje Bog može dati onima, za koje su osnovana. Ali taj duh nije u znanju, značaju, ljudskom obrazovanju; osim toga on nije ni u vanjskim stvarima. On nije na nekom mjestu, niti u odijelu, ni u bogatstvu, ni u naslovima, niti u visokim položajima, pa ni u izvanjskom vježbanju u pobožnosti, jer su farizeji postili, molili, davali milostinju, a naš je Spasitelj osudio njihovu "pravednost", makar kako velika i stroga ona izgledala u očima ljudskim.

"Kako veliku pogrešku počinjaju oni, koji misle, da imaju Božjega duha, mudrosti, kreposti, jer su obučeni u reverendu i koji misle, da mogu - pod tom vanjskom maskom - nekažnjeno upravljati, zapovijedati; kako im se god sviđa, ističući vrijednost svoga naslova ili svoga položaja, kao da bi radi toga bili pametniji i iskusniji, a posebno, kao da se ne bi mogli prevariti."

"Vidimo mlade svećenike, gdje rade NERAZBORITO I NEPROMIŠLJENO, ali oni smatraju sami sebe nepogrešivima i traže, da se svi pred njima klanjaju i da se pokoravaju njihovu

auktoritetu. Kakve li ludosti! Koliko takvih svećenika navuče prezir na same sebe i na mantiju, koju nose!"

"Kako li je važno raditi razborito - što više, i s nekim strahom - osobito, kad je čovjek mlad, jer je tada izložen opasnosti, da napravi mnogo gluposti. Kako li se jako moramo čuvati mišljenja, da nam naša mantija daje mudrost i krepost!"

"Jedini nam Bog daje svoj Duh, i ne možemo ga imati, ako ga nismo skupo platili i to svojim vlastitim novcem."

"Moramo blagonaklono držati, da svi oni, koji imaju kakvo dostojanstvo ili svetu halju, ili koji su na visokom položaju, da svi imaju Božje ga duha. Ali svi oni, koji nose svetu haljinu i koji obnašaju kakvo dostojanstvo, moraju shvatiti i držati, da ga nemaju, i PODUZETI SVA SREDSTVA, DA GA STEKNU tražeći ga svaki dan sve više i više od Gospodina."

"Više se treba baviti NUTRINOM, nego VANJŠTINOM. Drugo bez prvoga je isto što i tijelo bez duše. Stavite nutrinu u duše, vanjština će uvijek doći. Stavite vanjštinu, niste učinili ništa".

"Početi s vanjštinom znači zidati u zraku. Treba prije svega staviti u dušu vjeru, ljubav prema Bogu, nutarnju snagu."

"Vanjština je kao odijelo, kojim se odijevamo. Može biti lijepo i dobro skrojeno, davati elegantan izgled, može biti i lijepo i skupo. Ali ne daje zdravlja. I kad liječnik želi znati, da li ste zdravi, on ne gleda na vaše odijelo, nego vam pipa bilo."

"Time nije rečeno, da smijemo zanemariti vanjštinu, i da ništa ne treba tražiti s te strane. Ali NUTRINU treba staviti kao glavni i bitni temelj, inače ne ćemo učiniti ništa ni čvrsto ni trajno!"

\+

\+ \+

11. kolovoza

ČOVJEK MOLITVE

"Čovjek molitve nije UZ NIŠTA PRIVEZAN", na pisao je dobro poznati pisac (O. Lallement u svojoj knjizi: La doctrine spirituelle - Nauka o duhovnom životu" Izdanje u Vrelo života, Sarajevo, 1934., koju je svakako vrijedno imati u svojoj knjižnici). "On cijeni i ljubi samo blago, koje nosi u samomu sebi, i nema te vanjske sile, koja bi mu ga mogla odnijeti."

Eto, to je definicija ČOVJEKA MO

LITVE, i to je glavna crta, koja ga obilježuje.

Jesam li ja još uza što privezan? Da li uz "sebe" ili uz "svoje"? -Velim: privezan na nedopušteni, pretjerani način, na neuredni i nepravedni način? - Da li je Bog, Presveto Trojstvo - blago, koje nosim u sebi - za mene uistinu sve? Da li je to za mene uistinu dragocjeni biser? - Riječi Spasiteljeve: "Tražite najprije ono, što je najvažnije, a zatim ono, što je manje važno", imaju li svoj puni smisao za mene i nalaze li u meni svoju pravu primjenu, budući da je to, što je na prvom mjestu kraljevstvo Božje: "Regnum Dei intra vos est" Kraljevstvo je Božje u vama"?

Gandhy, glasoviti indijski borac za slobodu, pripovijedao je jednoga dana u svojoj zemlji, na svečanoj sjednici Kongresa Parija, kako je u Africi, jednom prilikom, posjetio neku Opatiju Otaca Trapista. Nije se u stručavao ustvrditi, da oni, koji stvarno žele poboljšati sudbinu svoje braće i boriti se za prava Parija, moraju nastojati nasljedovati krepost tih redovnika, koji su se posve predali strogom životu i molitvi:

"Vidio sam, izjavio je Gandhy, gdje se oni dižu u noći u 2.3o h izjutra i neumorno rade, a ne jedu ništa drugo osim kupusa. Drže stalnu šutnju, a

njihov je život neprestani apostolat. Sve je u njihovu samostanu djelo njihovih ruku. Još sam i danas očaran tišinom njihovih sobica. Moj bi san bio, da i mi stvorimo takovu neku ustanovu, jer ja trebam pristaša, koji nemaju nikakve druge želje, nego da se dušom i tijelom, - kroz cijeli život - posvete stvari Parija".

No, kako se može zahtijevati od Pogana, da provode život POSVE NEPRIVEZAN za nešto, da bi se njihova braća izvukla iz svog niskog položaja iz svoje materijalne bijede, a da ne bi bilo na mjestu zahtjevati ovakvu ODGOVARAJUĆU NEOVISNOST i neprivežanost od onoga, koji želi, da spasi svoju braću iz jarma grijeha i da se bori za Krista?

Trapistička je strogost ovdje samo jedan izraz, i Crkva ne traži od klerika, da se toliko i tako odriče, kao trapisti. Pa onda, kakva je tu pouka za mene?

Vrlo se lako može dogoditi, da ja pod izlikom da NISAM REDOVNIK, postanem, u lošem značenju riječi, SVJEtOVNJAK, to znači, da me pomalo prožme svjetski duh i da na koncu smatram, da se mogu približiti Bogu u molitvi, a da se nisam prije toga potpuno otkinuo od svijeta. Da na koncu smatram, da je moguće izvlači

ti braću iz duhovne bijede i pomaga ti im, da se penju sve više u ljubavi prema Gospodinu; a da sam ostajem i dalje ukopan na zemlji ili barem uzimajući sa zemlje sve, što nije strogo nespojivo s grijehom.

To je jako naivno SHVAĆANJE, i ono se može u meni i uvriježiti, ako mi je SLABA VOLJA, da se nadvladam.

* * *

12. kolovoza

SVETA KLARA

Bila je odlična roda. Njezin otac, koji je strastveno volio oružje, usadio je i u nju neke viteške sklonosti. Od petero djece, koliko ih je imala njezina majka, troje je prigrlilo redovničko pravilo svetog Franje. Drži se, da je ona unaprijed nagađala buduću svetost svoje kćeri.

Rodila se godine 1194. Dok je još bila sasvim mala, volila je DAVATI MILOSTINJU SIROMAŠIMA i odricati se za njih. Svijet je nimalo ne privlači, i ona odlučuje Bogu posvetiti svoje DJEVIČANSTVO, spremajući se tako već sada za buduću svetost.

"Brižljivo zatvorena posuda", veli Celano, njezin životopisac, "nije mogla zadržati više svoj miris". Doista, narod već javno govori o krepostima kćerke obitelji Scifi.

PROPOVIJEDANJE SVETOG FRANJE u to vrijeme privlači svijet. I ona je išla na te propovijedi, ne zato, da se povodi za drugima, nego zato, jer je imala osjećaj, da je Bog tamo zove. Na Cvjetnicu 1212. ostane ona nepomična na svojem mjestu i sasvim zadubljena u molitvu, - mjesto da ide - kao i svi drugi - da primi blagoslovljenu grančicu. Biskup sađe sa stepenica i donese joj grančicu na mjesto. Ona je u tom vidjela jasni Božji poziv.

Slijedeće noći tiho napusti rodnu kuću i ode u Porciunkulu. Sam sv. Franjo joj odreže kosu i pokrije glavu grubim velom. Osamnaest joj je godina, i kroz nekoliko mjeseci je gost Benediktinki, nekoliko milja od Asiza.

Obitelj poduzima sve moguće, da je pridobije za sebe. Klara neprestano kleči uz oltar i ostaje pobjednicom. KROZ ČETRDESET GODINA živjet će ona u svetom Damjanu, malom samostanu pokraj crkve u kojoj je sveti Franjo čuo glas raspetog Krista, koji mu je progovorio.

Postoji nekoliko pisama, koja je sveta Klara pisala jednoj princezi blaženoj Agnezi de Doheme. Naročito joj u njima naglašuje, - kako se može i očekivati - siromaštvo:

"O vi, koju zastava svetog siromaštva zavija u svoje bogate nabore, ojačajte se u svetoj službi nasljedovanja siromašnog Krista. O, blaženog siromaštva, koje predstavlja nepropadljivo blago za one, koji ga ljube i prihvaćaju. O, sveto siromaštvo, koje daje u posjed kraljevstvo nebesko i vječnu slavu onima, koji ga žele. O, drago siromaštvo, koje jedino ima rado Onaj, koji od početka ravna nebom i zemljom i na čiju je riječ najedanput sve postalo! Radujte se, dajte oduška svome veselju, što ste zaslužili, da izaberete prezir svijeta radije nego časti, radije siromaštvo nego vremenita dobra!"

Ja sam na praznicima i može se dogoditi, da me moja OKOLINA u kojoj živim i koja mi čini i prevelike OLAKŠICE, zavede malo pomalo na život, koji nije tako strog, kao u sjemeništu. Sve imam i NIŠTA SI NE USKRAĆUJEM. Pa ako moj život i ne teče u nekim pretjeranim udobnostima, možda nisam baš pod nekom naročitom stegom i nalazim se u opasnosti, da to iskoristim, da se izmaknem samom sebi i da malo pomalo padnem u NEMAR I MLITAVOST.

Moram si postaviti strogi red. Primjer svete Klare mi može dati korisnih poticaja. Trebam preko praznika, više nego preko školske godine, lijepih i plemenitih pouka gospođe Siromaštva.

\+

\+ +

13. kolovoza

BESPLODNA DJELATNOST

Pred nekoliko je godina neki anonimni pisac izdao brošuru, koju je posvetio: PASTORALNOM KLERU, a nosila je naslov: "ZAŠTO JE NAŠA SLUŽBA BESPLODNA ILI TAKO MALO PLODNA?" - s nekim kao podnaslovom: "Mali ispit savjesti o zaprekama, koje ometaju uspjeh u apostolatu u našem vremenu".

On se usudio ovdje iznijeti kao iskustvenu činjenicu: "Uzmite deset svećenika godinu dana nakon što su izišli iz sjemeništa. Ako uzmemo u najbolju ruku, šestorica od njih više nema dubokog svećeničkog duha, i apostolska ih gorljivost više ne grije, kao na dan njihove prve svete Mise. Zašto to? - Evo, o čemu su se oni morali dnevno ispitivati, a pred čim jako lako zatvarju oči: koliko su izgubili od one jednostavnosti, savjesnosti, one žarke želje, da pridobiju duše za Isusa Krista"!

On nadodaje:

"A iza deset ćete godina jedva naći dvojicu, koji su sačuvali svoju gorljivost".

Kako ćemo to protumačiti?

"Po mojem mišljenju, veliki je uzrok našeg neuspjeha u ovome: NISMO DOSTA SVEĆENICI. Nadnaravni eleme - nat ima defekt, nešto mu nedostaje." Što da iz tog zaključimo? - Barem, da ove misli odgovaraju stvarnosti?

Da je u sjemeništu bio nedovo - ljan napor, da se dođe do kreposti, koja bi OSTALA STALNA I POSLIJE SJE MENIŠTA. Ako čovjek nije na dostat- noj visini u životu, to je samo za- to, što se NIJE DOSTA DOBRO PRIPRA- VIO ZA ŽIVOT. Nešto mu nedostaje, fa li.

Svakako nije ništa nedostajalo , što se tiče sjemenišne discipline i li potrebnih sredstava, da se izgra di sveti svećenik! Ali je pitanje , da li je sjemeništarac sudjelovao na sve moguće načine i svom dušom u svim pojedinostima kod ovog posla iz građivanja, koji je tako lijepo za- mišljen i kojemu je iskustvo dokaza lo njegov čvrsti temelj? Čemu ima pred sobom sva moguća sredstva, koja se traže za njegovo usavršenje, ako on u niz tih sredstava bira samo ne ka, a druga odbacuje i mudro prebi- re prema svojem sebeljublju i vla - stitoj sklonosti?

Nemam pravo suditi one, koji su bili prije mene; a osim toga, nema od toga nikakve koristi. Ali mogu suditi samoga sebe. To i moram! Ka-

kav sam ja sjemeništarac? -Jesam li ja zrno, iz koga kliju sveci? - Ima li u meni štofa za Božjeg čovjeka , velikog borca za duše, župnika iz Arsa?

Brošura ima u svojem naslovu i o ve riječi Pija X.: "Dok naše vrije- me oskudjeva svetim svećenicima, sa- vršeni uzor u svetoj službi neka svi ma bude sveti Ivan Vianney." To je rečeno i za mene.

Ne bi li onda možda trebalo, da malo drukčije zamišljam svoj sjeme- nišni život?

Da, možda... Strah me je reći: : Svakako!...

\+

\+ +

14. kolovoza

PRIVLAČIVOST SIROMAŠTVA

Kad je časni otac Chevrier bio župnik u Moulin- Vont kraj Lyona, ostavio je za vrijeme službe Božje širom OTVORENA VRATA župskog doma, i nalazio je redovito, kad se vra- ćao, živežnih namirnica ZA NEKOLIKO DANA".

Čudno je to, govorio je katkad. Inače ljudi zatvaraju vrata, da ih nitko ne pokrade. A ovdje, ostavlja mo otvorena vrata, a naš "Buffet" je svaki dan sve puniji. Evo, kako se tu lijepo ostvaruju evanđeoske rije

ši: "Tražite najprije kraljevstvo nebesko i njegovu pravdu i sve će vam se drugo dodati".

To je doista jedna od najljepših pouka, koje nam daje takav postupak. Ta je: da se UZDAJU U BOGA ONI, kojima je glavna i osnovna dužnost SLUŽITI BOGU.

Druga pouka je ova: Da je otac Chevrier imao, kao i svi ostali, bogati namještaj i dragocjenih predmeta, on bi se jamačno bojao mogućih krađa. A kako nije imao ništa, sam je načinio svoj glavni namještaj od neobojenih sanduka, budući da - nije imao ništa, nije se ničega ni bojao. Živio je posve slobodno i uz širom otvorena vrata.

Još jedna pouka: Kad su župljani vidjeli svetost svoga župnika, to ih je onda poticalo, da mu pokažu svoju ljubav razmjerno s krepošću, koju mu je koji pripisivao. Ne privlače neodoljivu ljubav ni, koji se neprestano penju na propovjedaonicu, da malo "u zgodno i nezgodno vrijeme" traže milostinju, i oni, koji primaju najviše darova, nego oni, kojima je život posve siromašan i ravnodušan prema zemaljskim dobrima.

Nauči me, Isuse, da odsada živim tako, da prezirem radosti i blago ovoga svijeta.

Posebno ću kroz ovo vrijeme, koje mi još preostaje u praznicima, nastojati da se odviknem od udobnosti, pazit ću, da se previše ne privežem uz udobnosti; da se kasno ne dižem i da ne budem u izvjesnoj mjeri lijen.

Svojim ću poniznim i prikrivenim žrtvicama nadoknaditi ugađanja i dosadašnja uživanja. A ako već moram na izvanjski način paziti na svoje vladanje, da ne bih koga ražalostio, nadoknadit ću na nutarnji način, obdržavajući vjernije svoj DNEVNI RED PREKO PRAZNIKA, još marljivijom pomoći gospodinu župniku, još točnijim ustajanjem u određeno vrijeme, još većom ljubaznošću prema svojoj okolici, još više nednaravnošću prožetim odnosom prema djeci u društvima ili na kolonijama... Moram se osigurati nekim protu - mrtvenjem i protu - udarcima, da tako oslabim i izbjegnem pretjerano uživanje, u koje bih mogao upasti.

Sve te odluke treba prikazati Mariji, za njezin sutrašnji blagdan. Želio bih, dobra moja majko, da Tvoja velika svetkovina bude ze mene, u ovim praznicima polazna točka još plemenitije odanosti. Ne htijući ipak se prepuštam životnom uživanju, jer me od toga ne odvraća ništa iz vana,

a pogotovo ništa od sebe ne tražim iznutra.

Moram željeti, da se od mene traži mnogo. I ne čekajući ništa, davati drugima od samoga sebe mnogo!

\+

\+ \+

15. kolovoza

MARIJA - KRALJICA

Poznat mi je onaj divni završetak Litanija Majke Božje, gdje se redaju naslovi: "Kraljica" jedan za drugim, i jedan drugoga nadopunjuju. Kraljice apostola, Kraljice mučenika, Kraljice djevica, Kraljice ispovjedalaca, Kraljice bez grijeha istočnoga začeta, Kraljice na nebo uznesena, Kraljice mira...

Na čemu se temelji točnost i ispravnost tih naslova, pravo NAŠE GOSPE NA KRALJEVSTVO; ili drugim riječima, vjeruje li i uči li Crkva, da je Marija zaista kraljica jednog očito posve nadnaravnog, ali savršenog kraljevstva?

Ova nadnaravna suverenost, pravo na kraljevstvo kod Marije, ne temelji se na nekim izričitim riječima Svetoga Pisma, niti na kojoj svečanoj definiciji crkvenog učiteljstva, nego na običajnoj praksi vjernika, na neprestanoj nauci u Crkvi i nekim činima crkvenog auktoriteta.

/(... Pijo XII. odazivajući se željama cijele Crkve, odlučio je, da tu povlasticu Blažene Djevice svečano proglasi. I tako je na blagdan Sviju Svetih u godini velikog Jubileja 1950. u Rimu, na trgu sv. Petra uz prisustvo mnogih uzoritih kardinala svete Crkve, mnogih biskupa i iz najudaljenijih krajeva svijeta, i pred velikim mnoštvom vjernika uz klicanje cijelog katoličkog svijeta, tjelesno uznesenje Blažene Djevice na nebo nepogrešivom učiteljskom vlašću proglasio ovim riječima:

Pošto smo se smjerno pomolili Svemogućem Bogu, i pošto smo zazvali u pomoć svijetlo Duha Svetoga, na slavu Svemogućega Boga, koji je posebnu svoju naklonost pokazao prema Blaženoj Djevici, na čast njezinog Sina, besmrtnog Kralja Vjekova, i pobjednika nad grijehom i smrću, na veliku slavu same uzvišene Majke, na veselje i ponos cijele svete Crkve, vlašću Gospodina našega Isusa Krista, blaženih apostola svetog Petra i Pavla i našom, PROGLAŠUJEMO, IZJAVLJUJEMO I DEFINIRAMO, DA JE BOŽANSKI OBJAVLJENA ISTINA: DA JE BLAŽENA DJEVICA MARIJA, NAKON OVOG ZEMALJSKOG ŽIVOTA BILA TIJELOM I DUŠOM NA NEBO UZETA.)/

Tekst među zagradama je umetnut u prijevod meditacija o. Plusa.

1. Štovanje i uobičajena praksa vjernika. Lex orandi - lex credendi = zakon molitv - zakon vjere; ako Crkva bude jednoga dana definirala Marijino kraljevstvo, ona će se bez sumnje kod toga moći osloniti na molitvenu tradiciju kod vjernika.

(Blagdan Marije Kraljice uveo je u Crkvu Papa Pijo XII. enciklikom "Ad coeli Reginam" od 11.X.1954. g. i odredio, da se taj blagdan slavi 31. svibnja svake godine).

NA ISTOKU Blaženu Djevicu često zovu Kraljicom i Gospodaricom i na pr. - i u samom Ordinariju Mise.

U Zapadnoj Crkvi dosta je pogledati obred krštenja, bolesničkog pomazanja, ženidbe, ređenja đakona i svećenika, biskupske posvete, ili u obredniku blagoslove Krunica ili Marijinih slika, u Brevijaru i u Misalu blagdane Kramelske Gospe, 7 žalosti Blažene Djevice Marije, Lurdske Gospe, i Kraljice svetog Rozarja... Od četiri velike Marijanske Antifone, veličaju njezino kraljevstvo : Zdravo Kraljice nebeska, Kraljice neba raduj se i Zdravo Kraljice!

Pontifikal ima divne obrasce za svečani blagoslov Marijinih kipova.

Ures katedrala i crkava,koje su posvećene Mariji i to već od najstarijih vremena, jest divan dokaz,koji dokazuje vjerovanje vjernika, u vlast Marije kao Kraljice.

2. NAUKA CRKVE KROZ VJEKOVE. Možda je sv. Efrem prvi Mariju nazvao Kraljicom. To znači godine 373. Zatim sv. Petar Krizolog god.451. sv. Ivan Damašćanski, koji je umro 726. iznosi istočnu predaju: "Marija je doista postavljena za Gospodaricu.. Ona nadilazi sva stvorenja, proteže nad njih svoju moć i zapovijeda svima".

Zatim dolaze OCI, TEOLOZI; i oni jasno vele, da Marija nije kraljica samo po rođenju, jer je rodila Krista Kralja, nego da je ona s pravom to i po pobjedi, kao pomoćnica u djelu otkupljenja od časa njezinog slobodnog pristanka kod Navještenja.

Protiv reforme će sv.Kanizije u svojem djelu "De Maria Virgine incomparabili - O neisporedivoj Blaženoj Djevici" napisati cijelo jedno poglavlje, da dokaže jednodušnost predaje, koja je pozdravljala Mariju kao kraljicu neba i kao Kraljicu Milosrđa. Kasnije u svojoj lijepoj knjizi: "Les gloires de Marie" - Slava Marijina", sv.će Alfons Liguori obrađivati tu istu stvar.

3. DJELA, SPISI CRKVENOG UČITELJSKOG AUKTORITETA. Crkveno učitelj -

stvo, iako nije izričito proglasilo Marijino kraljevsko dostojanstvo,to uključivo uči. Tako, na pr. Pijo IX. u svojoj buli "Infallibilis", kojom svečano definira njezino bezgrešno Začeće, kaže, da je Blažena Djevica "postala po svojem Sinu Kraljica neba i zemlje, i da je uzvišena nad sve korove anđeoske i nad sve redove svetaca, i da ona stoji sa strane svoga nebeskog Sina, našeg Gospodina Isusa Krista".(Pogledati i Leo XIII.: O KRUNICI ili Pijo XI.: "Ingravescentibus malis").

O Marijo, ja Te bez ikakve poteškoće, proglašujem svojom Gospoda - ricom i, dok je ugodno za moj razum promatrati, kako se iznose formalni dokazi za Tvoju lijepu povlasticu - moje je srce već odavno priznavalo Tvoje slavno kraljevstvo.

O, Gospodarice moja, o Majko moja, sjeti se, da Ti pripadam, čuvaj me, brani me, kao svoje dobro i svoje vlasništvo(Molitva o.Zucchi-a).

\+

\+ \+

16. kolovoza

MOJI RODITELJI (I)

Moram ih ljubiti, ali ne samo,kako je prirodno, naravnom i nagonskom ljubavlju svakog plemenitog djeteta, nego NADNARAVNOM, božanskom

ljubavlju. To znači;

1. MOLITI SE ZA NJIH. Oni ne žive u takoj sredini kao ja, u kojoj me sve povezuje s Bogom. Zauzeti su s kućnim i zvaničnim poslovima. Računaju sa mnom, da ih nadopunim u iskazivanju dužnog poštovanja Bogu.

Izuzevši male usluge, koje im mogu od vremena do vremena iskazati preko praznika, shvaćaju oni jako dobro, da sam ja malo izvan okvira općenitog obiteljskog zbivanja,samo ako je to zbog toga, da se mogu baviti poslovima, koji spadaju na moje zvanje kao sjemeništarca,i da tako već u obitelj uzmognem napredovati u svom odricanju obitelji.

2. U svakoj im prilici moram iskazivati DUBOKO POŠTOVANJE. Katkada, kad čovjek studira, sklon je - a da to i ne zna - da malo prezire one , koji znatno manje znadu od njega.Ili još više, kad čovjek ima ili će imati kakav položaj u društvenom životu, koji nije baš zadnji, tada je u napasti - ako ne pazi na sebe -da obiteljski krug smatra vrlo jednostavnim za sebe. Sve je to znak precjenjivanja časti ovoga svijeta i sve je to nedostojno dobro odgojene duše.

3. Treba znati razlikovati, što od onoga, o čem oni sanjaju i misle o mojoj sreći, dolazi od krvi i tijela, a što opet od visokog shvaćanja moga budućeg zvanja.

Ima tu savjeta, koji miriše previše na svjetsku: "Nemoj se umarati, nemoj se truditi toliko! Ima čisto zemaljskih težnja: "Gospodine, stavi ih kraj sebe, kad budeš u svojem kraljevstvu". I zato Naš Učitelj ne oklijeva, da upotrijebi riječi, koje nam se čine malo grube, da učas presječe ovakve želje. Kad je sv. Petar htio odvratiti Isusa od njegove muke, ovako mu je odgovorio: "Idi od mene, sotono! Ti si mi na sablazan. Ne držiš s Bogom, nego s ljudima" (Mt 16,23). Dalje veli Isus: "I neprijatelji su čovjeku domaći njegovi" (Mt 10,36). I još: "Onaj, koji ide za mnom, a ne mrzi svoga oca i svoju majku, nije mene dostojan". - Vidimo, u kakvom smislu to Spasitelj govori. Misli i čuvstva roditelja su katkada posve zemaljska. Naši pogledi moraju biti posve nebeski: "Ali naša je domovina na nebesima" (Phil 3,20); time ne želimo reći "Naša domovina", nego "naš način života".

Bdijmo dakle i pazimo, da taj utjecaj roditelja ne bude u okviru naravnog i osjetnog čuvstva, nego

jedino i doista u posve NADNARAVNOM OKVIRU. Moji roditelji nemaju isto zvanje kao ja, i ne mogu od njih zahtijevati, da u svemu nužno misle kao i ja. Tamo gdje bi to ljudsko u njima prema meni zauzelo previše mjesta moram se prema potrebi taktički oprijeti.

\+

\+ \+

17. kolovoza

MOJI RODITELJI (II)

NIKAD NE ĆU MOĆI POKAZATI DOVOLJNO ZAHVALNOSTI svojim roditeljima. Njima dugujem svoj kršćanski odgoj, nadnaravni duh, baštinu milosti posvećujuće. Sve mi to omogućuje razvitak zvanja.

Bilo da ih je Bog obasuo srećom i zemaljskim dobrima, bilo da im je Spasitelj dao u nasljedstvo SIROMAŠTVO, naučili su me odricanju, ljubavi prema Bogu, gorljivosti. Sin duguje uvijek - ili gotovo uvijek - svoje zvanje SVOJOJ MAJCI... a i svome OCU. Nije li to vrlo vjerojatno slučaj i kod mene? Nikada im ne ću moći dovoljno uzvratiti. Možda su morali, uz to, za mene i za moj svećenički odgoj, pristati na TEŠKE ŽRTVE. Moj je otac vjerojatno računao sa mnom, da mu pomognem u njegovu poslu, da ga naslijedim i zamijenim

u zvanju... ja sam želio otići i on on je pristao na moj odlazak. Moja se majka opet možda nadala, da ću saviti obiteljsko gnijezdo i ona je već promatrala samu sebe, kao čuvaricu svoje djece. No, ja sam htio otići, a ona se odrekla svoje nade, i dala mi je na pragu svoj blagoslov. Nikada ne ću moći dokučiti, koliko sve to predpostavlja žrtve i pobjedonosnog popuštanja Božjoj želji.

NJIHOVI ĆE MI SAVJETI ivijek biti dragocjeni. A, moja ljubav, odanost i zahvalnost nikada ne će zastarjeti.

Postoji eventualno samo jedan slučaj, kad se moram oteti njihovoj nježnosti. O tom sam razmatrao već juče. A to bi bio slučaj, kad bi oni stavili moje zemaljsko dobro nad duhovne probitke moga svećeništva. Tada bi svakako, vrlo blago, ali odlučno, morao te probitke, koji su po sebi nadnaravni - oni su mi ih pokazali - opet staviti na POTPUNI NADNARAVNI TEMELJ.

Za vrijeme rata od 1914.- 1918. neki mladi avijatičar, koji je postigao jedanaest sjajnih pobjeda i koji je dobio ratni križ sa sedam palmi, posjednik Ernest Maunoury veliki prijatelj glasovitog Bourjade, svećenika, slavni rušitelj neprija-

teljskih izviđačkih aviona, poslan je na neko vrijeme u bolnicu radi lagane rane i odatle javlja tu novost svojim roditeljima.

Njegova mu majka - kako je i razumljivo - odgovara u pismu, da je vesela, što znade, da je zaštićen. Avijatičar joj na to pismo odgovori junački i s malo oštrine u riječima: "Draga mama, žalim, što te moram podsjetiti na malo pravednije gledanje na stvari. Što je, o čemu se radi? - Ti si vrlo mirna i zadovoljna, jer znadeš, da ovdje besposlen ležim u bolnici, dok me domovina još treba. Ti si sretna, što znaš, da sam na sigurnom mjestu. Dopusti, da ti kažem, da nije dobro, da mi tako govoriš."

Nadodajmo, da on vrlo voli svoju majku, i to toliko, da strašno trpi, kad nedjeljno pismo nešto zakasni. A svome bratu je ovako pisao: "Savjeti su te naše drage mame uvijek pametni. Dugujemo joj puno zahvalnosti, a najviše za onu vjeru, koju je usadila u nas i po kojoj su ljudi uvijek jaki". To dakle nije suhoća srca. Ali, sav prožet osjećajima za potrebe domovine, on ne razumije, kako mu se može čestitati na odmaranju.

Iz navedenih riječi treba povući čvrstu odluku. Ovdje se radi samo o potrebama domovine. U mojem se slu-

čaju radi o Crkvi, o spasenju duša. Svakako treba usvojiti razloge, koji bi me poticali, da se štedim, ali se poram oprijeti, poput evijatičara, koji je gore spomenut, i pokazati uz potrebnu razboritost da MI JE DUŽNOST, kad sam već prikazao svoj život, SMATRATI SE ZA NIŠTA, i da je jedini savjet, koji mi se može dati onaj, koji je jedna majka u starini dala svojem sinu: "Ako ne možeš pogoditi neprijatelja svojim kopljem, baci koplje, uzmi svoj mač, i stupi korak bliže njemu!"

\+

\+ \+

18. kolovoza

SVETI IVAN EUDES

Što rade u Parizu toliki doktori i toliki svršeni učenici, DOK TISUĆE DUŠA PROPADA, jer nema ljudi, koji bi im pružili ruku, da ih izvuku iz propasti i da ih očuvaju od vječnoga ognja? - I doista, kad bi mene slušali, otišao bih u Pariz i vikao bih na Sorboni i u drugim zavodima: "Vatra! Paklenska vatra, koja zahvaća cijeli svijet! Hajde, gospodo doktori, hajde, gospodo učenici; hajde, gospodo svećenici; hajde, gospodo redovnici, pomozite nam ugasiti taj požar!"

Tako je govorio sveti Ivan Eudes i, uzmemo li u obzir doba pri tuma-

čenju takvog lirizma, nije li istina, da on pokazuje žar i gorljivost, koja zapanjuje? Čovjek se ne može oprijeti, veli jedan suvremenik, ovim istinama, koje su rečene tako pametno, tako sveto i tako snažno!

Malo se služio polemikom, jer je s pravom smatrao, da ona ne nosi puno koristi. U svojem djelu: "Traite du predicateur apostolique- Rasprava o dobrom govorniku" daje ova načela: Evanđeoski misionar mora govoriti SICUT EX DEO, CORAM DEO, IN CHRISTO, a to znači: kao od Božje strane, u prisustvu Božjem i u Kristu. Kako divan program! On se sam nije držao nikakvog drugog. Ne iznosi izvode svoga razuma, nego NAUKU, koju crpi u Svetom Pismu i u razmatranju; to znači ono, što dolazi od Boga. I budući da njegovo zanimanje nije ništa drugo osim Boga, nastoji ga slaviti posvećujući duše. Nastoji uroniti u raspoloženje duše samoga Spasitelja Isusa. U izrazu "MINISTERIUM VERBI" - "SLUŽBA RIJEČI, upotrebljava riječ "Riječi" s velikim slovom, što znači da je to RIJEČ NAŠEGA SPASITELJA, što je on naviješta. Kako je uvijek bio MUDAR I PAMETAN, nikad nije dopustio, kraj sve svoje apostolske žestine, da ga obuzme onakva žestina u govoru, koja narod otuđuje, umjeto da pridobiva. Nikad nije korio, osim, kad je znao, da će

to biti dobro primljeno, kao onog dana u mjesecu veljači 1661. godine, kada je propovijedao na blagdan Preslatkog Srca Marijina kod Benediktinaca u ulici Cassette, u Parizu. Kad li, naiđe iznenada kraljica, Ana Austrijska! Potaknut požarom, koji je pred dva dana uništio više galerija u Louvru i svojom govorničkom sposobnošću, o. Eudes, koji je već dosta puta plakao radi zlih primjera, koje daje dvor, stade moliti njezino veličanstvo, da nikada ne zaboravi onu snažnu propovijed, koju je Bog održao PO POŽARU. Iskoristio je tu zgodu, da napadne nedjeljni rad i ogromne izdatke, koji su izdaniza palače i neprekidne svečane gozbe, dok narod živi u bijedi.

Ana Austrijska se nije uvrijedila, kao ni Ljudevit XIV. nà snažne riječi Bourdaloue-a.

Moram naučiti od svetoga Ivana Eudesa još više od gorljivosti u riječi, GORLJIVOSTI U SVETOSTI. A što se tiče moje gorljivosti u riječima kasnije kao svećenika, rukovodit ću se ovim zlatnim pravilom: Sicut ex Deo, coram Deo, in Christo - KAO S BOŽJE STRANE, KAO PRED BOGOM I U KRISTU!

* * *

19. kolovoza

VELIČINA SVEĆENIKA

Kako li je uzvišeno sveto zvanje prema kojem težim, ZA KOJE SE NIKADA NE BIH MOGAO PREVIŠE, NIKADA DOSTA DOBRO SPREMITI.

Sveti Ivan Eudes ovako o tome govori:

"Vi ste, svećenici, najodličniji dio otajstvenog tijela Sina Božjega. Vi ste oči, usta, jezik i srce Isusove Crkve. Ili bolje reći: vi ste oči, jezik usta, srce samoga Isusa.

Vi ste njegove oči, jer preko vas taj dobri pastir neprestano bdije nad svojim stadom..."

"Vi ste njegova usta i njegov jezik, jer preko vas on govori ljudima i preko vas im navješćuje istu riječ i isto Evanđelje, koje je Isus sam propovijedao, dok je bio na zemlji..."

"Vi ste njegovo srce, jer preko vas daje pravi život milosti na zemlji i život slave na nebu svim pravim članovima svoga tijela"(Porrat Le Sacerdoce, str. 111).

A Olier opet ovako govori:

"O, čuda nepojmljive veličine! O, neisporedive li uzvišenosti svećenika, koji - poput uskrslog Spasitelja djeluje s potpunom vlašću u nje

govoj Crkvi! Sveti Ivan Apostol veli, govoreći o Riječi, da je sve po njoj postalo, i bez nje nije ništa postalo, što je postalo (Jo 1, 3). Ne bi li se to isto moglo - u nekom smislu - reći o svećeniku u Isusu Kristu, ili o Isusu Kristu u svećeniku, za sve stvari, koje se zbivaju u njegovoj Crkvi, jer je svećenik početo svega dobra, što se u njoj zbiva i jer bez njega ni jedna milost ne bi bila dana ljudima?(ib) str. 1o2).

I kao u kakvoj jeki, sveti Ivan Eudes spaja svoje usklike s ovim Olierovim ovako:

"O, neisporedive li ljepote! O, neshvatljivog li dostojanstva Isusova svećeništva, koje je dano svim svećenicima kršćanske vjere! O, koliko smo dužni Onomu, koji nas je pozvao na jedan tako sveti i uzvišeni poziv, koji nam je učinio tako izvanredne milosti!"

Kako moram biti zahvalan Bogu, što me je pozvao! Ali, kolike li obveze za mene, da dostojno odgovorim na dostojanstvo, koje će mi biti povjereno.

Što ću učiniti - još danas, da se bolje na to pripravim? Što ću obnoviti? Kakvu ću žrtvu prinijeti?Kako da bolje propovijedam, kako da bolje oko sebe rasipam zrake svoga dobrog Učitelja?

2o. kolovoza

ULIJEVANJE, IZLIJEVANJE

Evo jedne misli, koja je bila jako draga svetom Bernardu:

"Čovjek apostolskog duha mora biti bazen, a ne kanal, treba izlijevati iz sebe samo ono, što je u njemu previše, KAO BAZEN, a ne da razlijeva svu vodu, koju je primio, a da ništa u sebi ne zadrži, KAO KANAL.

Ali, jao! Zlo je, što u Crkvi ima mnogo kanala, a malo bazena, ima mnogo ljudi, koji služe kao oruđa Božjoj milosti, da natapa srca vjernika, ali koji sami ostaju suhi. Oni imaju toliko ljubavi, koju iskazuju drugima, i ne čuvaju ništa za sebe, zaboravljajući, da je to ludost, jer u prvom redu treba misliti na svoje vlastite duhovne probitke. MESERERE ANIMAE TUAE PLACENS DEO (Eccli 3o, 24). Učini za svoju dušu što možeš, i Bog će biti zadovoljan. Zanemarivši Bog će biti svoju dušu - s tim Bog ne bi bio zadovoljan i ne može biti, kao ni s tvojom apostolskom djelatnošću".

Već od sjemeništa moram paziti na to: da NIKADA NE SKRATIM KOJU REDOVITU DUHOVNU VJEŽBU na račun studija ili svoje hirovitosti, da ne budem kasnije previše tom sklon, da žrtvujem iz kakvog pravog ili tobo-

žnjeg razloga DIO BOŽJI ZA DIO, koji pripada bližnjemu.

I ne samo da moram UPOTREBITI SVE TRAŽENO VRIJEME za duhovno vrijeme, nego moram unijeti u njih SVU SVOJU ODVAŽNOST, svu svoju ljubav, bez obzira, da li mi je to ugodno ili ne, da li mi donosi utjehu ili ne. Još je bolje, ako mi je moguće, da molim malo više, nego li je to predviđeno dnevnim redom, da se u tome vježbam, ali naravno, samo uz uvjet, da se to ne protivi ni jednoj drugoj mojoj dužnosti ili pravoj razboritosti. O tom se, osim toga, moram sporazumjeti i sa svojim duhovnim vođom. To su BOŽJI LJUDI, koji izvršuju DJELO BOŽJE. I ništa toliko ne pomaže i ne utječe na to, da čovjek postane čovjek Božji, od veze s Bogom.

Marijo, dobra moja majko, podaj mi duh molitve! Posebno su sada potrebni u Crkvi Božjoj Božji ljudi. Nauči me, da BUDEM ČOVJEK U VEZI S BOGOM.

Ti, koja si živjela u tako tijesnom društvu s Isusom, a zbog toga je Tvoj život i bio tako plodan, nauči me, da prijateljski razgovaram s Tvojim Sinom, da nikada ne budem tako sretan - nadnaravno sretan, mislim - kao kad sam pokraj njega, oče kujući od njega nutarnje rasvjetlje

nje, odvažnost u dobru, apostolski preporod.

I ti, veliki Sveti Bernarde, čije su propovijedi "super Missus est - o riječima: Poslan je" (Luc 1,26--28), tako lijepi hvalospjev Mariji i koji si sažeo sve svoje pouzdanje u nju u svojoj molitvi: SPOMENI SE! Podaj mi, kroz ove dane iza Uznesenja nešto od svoje žarke pobožnosti prema našoj nebeskoj Kraljici. Daj mi, ti koji si bio tako duboko uronjen u razmatranje, odvažnost u razmatranju, napose kroz vrijeme praznika, kada je to teže; da ovo vrijeme praznika i odmora nipošto ne zanemarim toliko, da ne produbljujem svoju molitvu, nego da mi donese jednu izrazitiju i žarču ljubav prema usmenoj i mislenoj molitvi.

✣

✣ ✣

21. kolovoza

NA KOJOJ SAM STRANI?

Tvrdi se, da se svećenici u nekoj biskupiji, što više i u onoj, u kojoj su vrlo gorljivi, dijele ovako:

U prvu grupu, koja je jako brojna, i u drugu grupu, koju predstavlja nekolicina.

Jedni se i drugi poznaju po sljedećim znakovima: PRVI VIŠE RADE,

NEGO ŠTO MORAJU, A DRUGI VIŠE MOLE, NEGO LI RADE.

Prvi unose rad, poslove djelatnog života u svoje molitve, a drugi unose molitveno pomazanje i sabranost u poslove svoga djelatnog života.

Prvi su uvijek u žurbi, uvijek na poslu. Njima se čini, da više napreduju Božji poslovi, što oni više rade. Počinju slijedeći posao prije nego dovrše onaj prvi, stavljaju se na čelo najrazličitijih i najzamršenijih pothvata, nikada nemaju mira ni odmora ni izvana ni iznutra. Drugi su opet MIRNI, staloženi, sređeni, rezervirani; svoji vlastiti gospodari. Obavljaju jedan posao za drugim i mnogo im je više stalo do toga, da svoje poslove obave dobro, nego da ih načine puno.

Prvi gledaju posebno na VLASTITE USPJEHE, postignute uspjehe u pouci, naglom širenju društva, velikom oduševljenju slušatelja njihovom govorničkom vještinom. Osim toga, u svoj posao zapregu sva ljudska sredstva, s kojima i nehotice računaju mnogo više, nego s milošću Božjom. Druge MALO DIRA prividni uspjeh. Oni znaju da su - u velikom djelu spasenja duša - prave pobjede one, koje se odnose u srcu i koje katkada ostaju dugo skrivene našim očima. Ne po-

uzdavaju se u sebe, niti u svoje znanje, niti u svoje sposobnosti, i oni - iako upotrebljavaju i ne zanemaruju ni jedno sredstvo, koje im nalaže razboritost - načelno sve svoje pouzdanje stavljaju u nadnaravna sredstva: molitve, svojevoljne žrtvice, sakramente, jednom riječi: u ono, što navlači Božju milost na naše poslove.

Prve UZNOSI I OPIJA USPJEH u njihovim podhvatima. Budući da su sasvim zaneseni, ne mogu se svladati, da ne vješaju na veliko zvono sve pohvale, kojima se nagrađuje njihova gorljivost. A često tada njihov nepromišljeni žar nema ni granica. Zanemaruju svoje osobno posvećenje i posve i prerano se iscrpljuju, dajući se sasvim samo za bližnjega. Što više, oni katkada - a to je najgore - idu dotle, da izlažu opasnosti svoju krepost pod utjecajem tog neumjesnog žara, po kojem postaju žrtve najopasnijih obmana. Naprotiv, dosta je SAMO JEDAN NEUSPJEH, DA IZGUBE HRABROST. Oni se ljute, u duši se grizu, duboko se rastužuju, plaču i tuže se ra svoju braću. Napuštaju posao, koji su započeli ili se s njim bave sasvim površno ili tek toliko, koliko je potrebno. Drugi se opet vladaju sasvim obratno MALO SE OBAZIRU NA USPJEHE, napose na one

prve, i ne gube hrabrosti, ako doživе neuspjeh. Oni ne samo da znaju, da je pravi uspjeh tajna za čovjeka i Božja tajna, nego im je - u nekom smislu, - posve svejedno: hoće li uspjeti ili ne će. Njima je glavna briga DA RADE ZA ISUSA KRISTA. I kada im njihova savjest svjedoči, da nisu ništa propustili od onoga, što su morali načiniti, oni su posve mirni, stavljajući Spasitelju u ruke brigu, da oplodi njihov rad.

Kojoj bih grupi želio kasnije pripadati?

\+

\+ \+

22. kolovoza

SRCE MARIJINO

Isto kao što postoji blagdan presvetog Srca Isusova, postoji - barem u nekim biskupijama, ili nekim redovničkim zajednicama - BLAGDAN PREČISTOG SRCA MARIJINA.

/(Liturgijsko štovanje prečistog Srca Marijina odobrio je papa Pijo VII. na početku jedanaestog stoljeća za one biskupije i redovničke zajednice, koje su tražile. Papa je Pijo IX. nadodao vlastiti Oficij i Misu. I ona vruća želja, koja već vuče korijen iz osamnaestog stoljeća, da se naime tome blagdanu dade veća svečanost i da postane blagdanom

cijele Crkve, ostvarena je 1. svibnja 1945. godine.

Papa je Pijo XII. 1942. godine, kada je cijeli svijet bio u ratnom plamenu, žaleći teške kušnje, koje su snašle sve narode i iz svoje posebne pobožnosti prema Blaženoj Djevici, njezinom prečistom Srcu posvetio cijeli ljudski rod i uspostavio blagdan Prečistog Srca Marijina s vlastitim Oficijem i Misom, koji se ima zauvijek u svuda na svijetu slaviti. - Prema VI. lekciji blagdana/

Što bi bilo od nas, da je na dan navještenja gledajući u duhu rasplanjanje, koje će doživjeti, ako prihvati božanski poziv - da je Marija odbila poći krvavim putem otkupljenja?

A OTKAKO JE U NEBU, kako li se O na prigiblje na ljudske bijede! Nije li nauka, koja je posve blizu službenom proglašenju od Crkve, da Marija posreduje svaki puta, kad se koja molitva sa zemlje uzdigne na nebo, i kad se koja milost s neba spušta na zemlju? Koliko li sam već primio božanskih milosti! I svaki se puta Marija priklonila k meni. Kakve li darežljivosti prema nama i nježnosti!

Tako njezino srce! A kuca li moje srce za nju? Ne dolikuje doista, da se zadovoljim samo time, da sla-

vim njezinu dobrotu. Uputno je na - stojati, da se s njome natječemo u ljubavi.

Za svetoga župnika iz Arsa pripo vijeda se, da se jednog dana morao popeti na propovjedaonicu i da je odlučio govoriti o Blaženoj Djevici. I njegovo srce neposredno provali : sveta Majka dobrog Isusa je i njego va majka i majka svih kršćana pa i onih, koji na nju ne misle. Ah,kako bi je trebalo ljubiti, kako bi joj trebalo služiti,kako bi rebalo ne- što za nju učiniti! I dobri župnik, nakon što je izbrojio sve, što htio za nju učiniti, traži još... Zatim najedanput reče: "Da nešto dadem Ma riji, kad BIH MOGAO PRODATI SEBE,ja bih se prodao!"

Ne mogu se prodati za BlaženuDje vicu Mariju. Ali ja, koji sam joj se posvetio, i koji ću joj se i dalje posvećivati kao svećenik, moram pro nalaziti ono, što bi je moglo više POČASTITI, što bi je više moglo raz veseliti.

Ne mogu se prodati za nju.Ali MO LITI ČESTO, moliti njezinu pomoć u času napasti, moliti je, da Ona sa- ma pripravlja moju dušu prije svetè pričesti, to mogu...

Ne mogu se prodati za nju.Ali da radi nje budem posve odlučan ODREĆI SE SVAKOGA GRIJEHA, napose nečistog

grijeha, da ja, njezino dijete na taj način slavim njezin naslov"BEZ- GREŠNE", - to je moguće!

Prodati se za nju, to je nemogu- će. Ali nije nemoguće POSVETITI JOJ SVE, ŠTO IMAM I ŠTO JESAM;svoju oso bu, svoj studij, svoju boitelj,svo- ju domovinu, svoje svećeništvo,svoj apostolat, svoje sadašnje posveće - nje tokom sjemenišne priprave,u ci- lju što dalekosežnijeg djelovanja među dušama kasnije, oh, da!

O prečisto Srce Marijino, preda- jem Ti svoje srce! Učini, da ono bu de kasnije pravo svećeničko srce, srce po Tvojem srcu. DAJEM TI SE I PREDAJEM BEZ UVJETA!

/(Pomolimo se:
Svemogući vječno Bože, koji si u srcu Blažene Djevice Marije pripra- vio dostojan stan Duhu Svetomu: po- daj milostivo, da štujući pobožno blagdan njezinog prečistog Srca,za- vrijedimo živjeti po srcu Tvomu. Po Gospodinu našem Isusu Kristu...)/.

\+
\+ \+

23. kolovoza

METODE

Katolička Akcija je organizirana. Mnogi je od nas, s nekim prezirom bez sumnje, prema RADU STARIH pomi-

slio u sebi.

"Oh! Sada, kad su pronađene nove metode, pobjeda je svijeta osigurana! Događat će se masovna obraćenja! Svijet će se posvetiti, vidjet ćemo! Trebalo je samo pronaći PRAVU FORMULU, i evo je: imamo je! Tu su specijalizirani pokreti! Evo nam duša: stotine, na hiljade!"

Sasvim je sigurno, da je velika milost za naše doba organizacija Katoličke Akcije, i dokazalo se, da su načela, koja propovijeda, upravo taka, kakva moraju biti, da se postigne najbolji USPJEH u djelovanju.

Ipak pazimo, da se ne zavaravamo, jer oruđe je dobro, ali onaj, koji njim rukuje, može se zadovoljiti time, da BUDE OSREDNJI. Uvijek će ostati istinito načelo, da je SVETOST RADNIKA NA POSLU uvjet, od kojeg se ne može ispričati u povijesti spasavanja svijeta i da on uvijek predstavlja više, nego li prikladne i zgodne metode.

U prvo doba kršćanstva nije bilo specijaliziranih pokreta. Ali prvi su apostoli bili SPREMNI NA MUČENIŠTVO, da osiguraju širenje vjere. Svaki je možda radio po svojoj volji i bez ukalupljenih formula, ali su svi, ili gotovo svi, bili SVECI. Što više, oni su probili naprijed,

iako su imali pred sobom zapreku i poganstvo i filozofiju i javnu vlast - a kako?

Metodama se moramo služiti, ali ih ne smijemo precjenjivati. Tvrditi, da su one same sebi dostatne za uspjeh, značilo bi precjenjivati ih. To je krivo. NAČELA VRIJEDE TOLIKO, KOLIKO VRIJEDE ONI, KOJI IM DAJU ŽIVOT i koji se znaju s njima poslužiti. Organizacija Katoličke Akcije nikoga ne rješava obveze, da bude svetac.

SADA MORAM spremati sveca u budućem apostolu. Moram se već sada zanimati za djelovanje Katoličke Radničke mladeži (JOC), Katoličke seljačke mladeži (JAC), pa katoličke intelektualne mladeži (JIC). To je vrlo dobro. Ali više i bolje što mogu sada učiniti, jest to, da izgrađujem sebe, jer ću ja u budućnosti davati život tim društvima u kojima ću igrati svoju ulogu. Moram poznavati tehniku, jasno! Ali, koliko je potrebnije, da postanem DUŠA TIH POKRETA! Najljepša društva, s najboljim metodama, ne daju nikakvih duhovnih plodova, ili jako malo, ako nemaju među brojnim svojim članovima, ne velim same svece, to bi bilo previše zahtijevati, - nego barem jednoga sveca.

A tko je pozvaniji, da postane taj svetac, od duhovnika društva?

Već sada ću se spremati za sveca, kojeg će kasnije trebati moj odsjek JOC-a, JAC-a, JIC-a...

+

\+ +

24. kolovoza

ŽETVA SE NADA

Veliko sjemenište u Lillu nosi na svojem ukrasnom zabatu pročelja ove latinske riječi: "Spes messis in semine - U sjemenu se nalazi nada u žetvu".

To se može prevesti i ovako: " O VRIJEDNOSTI SJEMENIŠTARACA ovisit će i VRIJEDNOST BUDUĆEG SVEĆENIKA i budućeg Apostola. Marljivi sjemeništarac - dobro spremljeni svećenik; poslušni sjemeništarac - svojim poglavarima iskreno podložni svećenik; pobožni sjemeništarac - svećenik molitve! I obratno: lijeni sjemeništarac - nedostatno spremljeni svećenik; to je već ozbiljna stvar. I svećenik nemaran, to je vrlo opasna stvar, koliko za dobro samog svećenika, toliko i za njegove ovce; opasna za njega samoga, jer je lijenost majka svih mana; za ovce, jer ne će imati, što bi im trebalo dati. SJEMENIŠTARAC, koji uvijek krši pravila - SVEĆENIK nesposoban za slušanje, spreman na prigovaranje, s ničim zadovoljan.

Sjemeništarac bez gorljivosti - SVEĆENIK, koji će služiti sv. Misu i moliti Brevijar brže bolje, koji će ispuštati molitve, koji ne će razvijati nikakav apostolat.

Kakvo sjemenište, - takvo svećeništvo! Koliko vrijedi ZRNO, toliko će vrijediti MLADI PLOD.

Koliko vrijedi moje zrno? O tom bi mi moglo dati račun iskustvo za vrijeme PRAZNIKA.

Za vrijeme školske godine sâm sjemenišni život smeta u neku ruku da vidimo, kolika je vrijednost sjetve. Jer ovdje u sjemeništu čovjek sudjeluje u zajedničkom životu, dnevni ga red vuče na djelovanje, osim ako otvoreno krši kućna pravila i hoće sablažnjavati. Ne, doista nije moguće ovdje opaziti malih pukotina. On ispunjava većinu svojih dužnosti, pokazuje priličnu točnost i gubi se u masi.

NA PRAZNICIMA nema više one sredine, "koja me pomaže"; nema dnevnog reda, koji me nosi; nema podrške, koje mi daje zvono što zvoni, subraća koja su uz mene; nema prisutnog ni duhovnika ni poglavara. Čovjek postaje ni više ni manje, nego svoj vlastiti poglavar, i radi što hoće.

Kakav sam ja do sada bio? Kolika je bila moja pobožnost, pa moja gorljivost? Moja neovisnost o stvarima,

pa moja ljubav? Jesam li načinio DNEVNI RED? Da, svakako i to za ono što je korisno i potrebno, nije bilo teško. Ali, jesam li se držao toga dnevnog reda? Jesam li se točno pridržavao sata SVOGA USTAJANJA? Jesam li točno, rado i potpuno izmolio svoju JUTARNJU MOLITVU? Jesam li obavljao duhovno štivo? Jesam li molio svetu Krunicu? Jesam li obavljao propisane ispovijedi? Jesam li se pridržavao poslova, koje sam si preduzeo: svoje pismene radnje, ponavljanje teza, sastavljanje propovijedi, onako kako sam htio, ili mi je moja hirovitost sve to omela?

AKO NE MOGU SADA HTJETI ono što hoću, kroz mjesec, dva, nekoliko nedjelja, kako mogu jamčiti, da ću kasnije htjeti tjednima, mjesecima i godinama u svojoj službi za duše? Od moga sadašnjeg "ja" ovisi " budući" ja. Koliko je vrijedio i koliko vrijedi moj sadašnji "ja"?.

Kakvo sjeme predstavljam ja, da se može očekivati bogata žetva, kada dođe taj dan? Ja sam neznatno zrno s mnogo travurine. I s tim ti misliš spašavati svijet! Hajde, nado u žetvu, Spes messis, ne profaniraj nadu, koju stavljaju u tebe i koju sam stavljaš u sebe. Napravi sve, što treba učiniti! Danas! Još danas! Nipošto nisi zakasnio! Danas! Da nobis hodie - daj nam danas!

25. kolovoza

JEDINI UČITELJ

Jedan je vaš Učitelj, Krist! Mt 23,1o). Taj spomenuti moj Učitelj jest Isus. Zašto sam onda tako slabi učenik toga Učitelja, tako jadni sluga i tako mlitavi prijatelj?

Zašto? Zato, jer mjesto da On bude središte svih mojih misli, umjesto, da su u njemu sva moja čuvstva, i umjesto da u njemu posvetim sve svoje poslove - mislim, da može ZAJEDNO s njegovim poučavanjem, zajedno s ljubavlju prema njemu i službom njemu ići usporedo i sa stotinu drugih stvari...

A On me sam upozorava: "Ne možete služiti dvojici gospodara" (Mt 16, 25). Nedosljednost prati moj život. Klerik, da, to jesam, ali samo u nekoj točki. Postoji kod mene i vremena i mjesta za poslušnost dvojici gospodara. Kad sam jedanput iskazao službu Bogu, i SKINUO TO DNEVNOG REDA, tada najednom postajem čovjek svoga vremena i svoje okoline. I upravo pod utjecajem tih drugih učitelja, padam. Ostavljam svoga Učitelja u njegovu Tabernakulu, u njegovoj crkvi i živim preko dana bez njega, ne sjećajući ga se i ne želeći s njime ostati sjedinjen. Naša je duša tako stvorena, da uvijek NEKOMU pripada... Uvijek je pod neči-

jim gospodstvom i uplivom. Ili bo - žanskim ili naravnim - sredine nema! Kakve bi gospodare ja mogao susre - sti?

a/ NATURALIZAM... okružuje me sa svih strana... Zrak, koji dišem, s njime je zasićen. Naturalizam je kralj modernog društva. Tu je kult tijela, pa materijalne brige, koje su pred svim ostalima, nadnaravno je stjerano u područje svijesti, iako se baš otvoreno ne napada, službeno se drži, kao da ne postoji.

I tako malo pomalo, naturalizam ulazi u nas, upravlja našim osjećajima, prožima duh i sudove. On nas uistinu odjeljuje od Isusa Krista, jedinog Učitelja. Čovjek počinje suditi po ljudsku, a ne više po "Božjem".

b/ SKLONOST PREMA DRUŠTVU, prema kakvoj stranki. Taj gospodar je vrlo buran i opasan i njega se treba bojati tim više, što katkad izgleda, da se stavlja u službu istini, pričinja se kao da je brani, da je traži, i pomaže joj, da zavlada. Na smijem se miješati u nikakve grupe ni stranke. Gospodin Isus je očito hti o, da se držim IZNAD SVAKE STRANKE. Kako bismo mogli i pomisliti, da u njegovo vrijeme nije bilo takvih buč nih i gorućih pitanja! On se nije nikad izjašnjavao o tome. Nacional-

ne strasti, koje su u njegovo vrijeme bile vrlo raspaljene, s obzirom na položaj njegove zemlje u to doba, nađoše u njemu samo ovaj program:

"Podajte caru što je carevo i Bogu što je Božje".

c/ PRETJERANA BRIGA ZA VREMENITE STVARI. To znači : baviti se financijskim pitanjima za sebe i za druge, izgledati više čovjek novca, nego čovjek Božji, ili se čak upuštati u probleme, koji su više materijalni nego duhovni, gdje se radi više o rukovanju imovinom i novcem, nego li o rukovanju s dušama. Naš bi Spasitelj mogao zagrmjeti protiv svih vrsta zloupotreba, koje u tom pogledu njegovu oku pruža naše moderno vrijeme. On nije došao za to, da izravno UREĐUJE TA PITANJA. Čujemo ga, kako jednoga dana izričito izjavljuje, da nije došao rješavati raspravu o nasljedstvu: "Čovječe, tko je mene postavio djeliteljem ili sucem baštine među vama?" (Luc 12,14), i odmah zatim opet prelazi u nadnaravno područje i daje svoju pouku o tome, kako se moramo odreći bogatstva (ib 15 sl.).

Govoreći posve iskreno, je li KRIST MOJ JEDINI UČITELJ? Jesam li već tako dobro poprimio na sebi njegov izgled, da je to nemoguće sakri

ti? Za vrijeme muke prepoznali
Petra po njegovu govoru, koji je
o sličan Kristovom. "I govor te
izdaje", reče mu jedna sluškinja
26,73). Oh, kad bi se tako moglo
za mene reći!... Govoriš, sudiš,
diš, misliš kao i tvoj Učitelj,
jedini Učitelj, Isus.

+

+++ +++

26. kolovo

APOSTOLAT I SVETOST

KAKO SVECI POSTIŽU SVOJE APOS
SKE USPJEHE?

Dne 11. studenog 1618. godine,
početku njegova zadnjeg boravka u
Parizu, pozvali su svetog Franju
leškog, da propovijeda u Oratoriju
pred kraljem i kraljicom, dvoro
visokim činovnicima i bogoslovima
Bojali su se svi, da će popustiti
napasti za taštom slavom, govoreć
iz srca o svojem omiljelom predme
Božanskoj ljubavi. Sve iznenadi, k
je govorio jednostavno, siromašno
kako se ono veli poput sv. Martin
To nije ništa smetalo, da svet
govori u jednoj godini u glavnom
gradu, 365 puta s najvećim uspjeh
On se tomu čudio.

"Mislite li, reče mu jednoga d
na neki prijatelj, da vaši slušat
lji traže od vas lijepih riječi? D

sta im je, da vas vide na propovje-
daonici. Vaše im srce govori i na o
či i na usta. Oni bi bili zadovolj-
ni, kad bi vas vidjeli, gdje molite
kakvu molitvu. Vaše obične riječi,
ali prožete vatrom božanske ljubavi,
probijaju i mekšaju srca. Vi posje-
dujete neku čudnu govorničku vješti
nu, retoriku, ili još bolje: rajsku
govorničku vještinu, koja rađa tako
divnim plodovima".

Kod gospodina iz Ženeve:

"Nutarnji plamen, koji ga je obu
zimao, bio je, sva tajna njegova go
vorništva. Ukalupljena pravila go -
vorničke vještine nisu ništa vrije-
dila za njega." - "Treba", govorio
bi on, "da slušatelji nauku, koju im
čovjek propovijeda, shvate i da bu-
du u to uvjereni. Božanski Spasitelj
ne pita svetog Petra: "Jesi li pa-
metan ili rječit", pa da mu onda ka
že: "Pasi ovce moje!", nego ga pi-
ta: "Ljubiš li me?" - Da dobro pro
povijedamo dosta je žarko ljubiti!"

Ne mogu i ne smijem se poslužiti
tim primjerima tako, da zanemarim
SASTAVLJANJE PROPOVIJEDI I GOVORNIČ
KA PRAVILA u vrijeme i da nadokna -
dim taj nedostatak neugodnostima, ko
je bi mogao radi toga doživjeti. Kad
bih bio svet kao sveti Franjo Sale-
ški, onda bih se mogao i smio pove-

sti za njegovim primjerom. Ali ovako, nikako ne!

Ali pouka, koju moram iz toga izvesti, je ova: da je moja govornička vještina savršena, da sam u propovijed unio sav svoj sjajni talenat, da posjedujem neku izvanrednu moć vladati dušama u organizacijama, kojima se posvećujem, AKO NE BIH IMAO ŽARKE LJUBAVI, sve te odlike, u predpostavci, da ih dosta posjedujem, ne bi značile ništa!

Potrebno je nešto više od lijepih dokaza! Nešto više od patetičkog žara, da se predobiju duše. Potrebna je JAKA LJUBAV PREMA BOGU. Velika ljubav, bez svega onog drugog u stanju je djelovati na slušatelje, a sve ono drugo bez velike ljubavi prema Bogu, sasvim je uzaludno!

Sveti je Franjo Saleški uspio obratiti jednu protestantkinju, gospođicu Perdrauville nakon jedne propovijedi, u kojoj nije iznio ni jednog apologetskog dokaza protiv Reformacije. Pitanje hereze nije ni dotakao. "Ja sam već otprije govorio, ističe svetac, da onaj, koji s ljubavlju propovijeda, propovijeda dosta protiv heretika, iako ni jednu riječ ne rekne u raspravi protiv njih."

Još jedanput ponavljamo: svetost NE NADOMJEŠTA dokazivanje i govorničku vještinu, ali ako sve to poredamo po vrijednosti, onda je svetost TISUĆU PUTA VAŽNIJA od ovih drugih važnih stvari, kao što su: snaga dokaza, vrijednost sastavka i govornička vještina.

\+
\+ \+

27. kolovoza

TRI POČETKA

"U početku bijaše Riječ". Eto, taj nas početak baca u Božju vječnost, u početak, koji nema početka, i koji je sam život čitavog presvetog Trojstva. Otac poznaje sam sebe i budući da je taj čin spoznaje nešto tako čudesno, da izbija u stanju jedne osobe, koja postoji sama za sebe, eto osobe Riječi.

A između Oca i Sina postoji neko takvo nadisanje u ljubavi, da sama ta ljubav izbija u stanju Osobe, koja postoji sama za sebe. To je Osoba Duha Svetoga.

"U POČETKU STVORI BOG NEBO I ZEMLJU". To je početak Geneze. Bog izlazi, - da se tako izrazimo - iz svoje beskrajne samoće. Do tada, što je bilo? - On i samo On! A od sad će biti - i to predstavlja najveći filozofski misterij - i nešto pokraj njega, ovisno o Njemu, što će biti drugo, nego On: a to je sve stvoreno, čemu pripadamo i mi.

Evo konačno i trećeg početka, koji je naveden u Svetom Pismu i o kojem govori sv. Pavao u svojoj velikoj poslanici Efežanima: "Bog nas je od vijeka zamislio, da budemo UPOTPUNJUJUĆI DIO NJEGOVOG LJUBLJENOG SINA: to je tajna našeg UTJELOVLJENJA U ISUSA KRISTA." Bog, kad nas je stvorio nadnaravnima, nije nas najprije jedno kratko vrijeme stvorio čisto ljudskim bićima, a zatim nekim drugim činom, ta bića pobožanstvenio. Ne! On nas je htio i stvorio kao pobožanstvenjena ljudska bića, koja su posve slična Bogu, usrojstvenjena, kako vele Oci. I budući da je Bog znao, da ćemo taj božanski život izgubiti i da će nam biti opet VRAĆEN PO ISUSU KRISTU, t. j.: jer je znao, da će se njegov SIN ne samo utjeloviti i popeti za nas na križ, nego i da ćemo se mi poistovjetiti s njime u istoj zajednici, - Njegovom otajstvenom Tijelu - Bog nas je već od početka zamislio IN CHRISTO JESU. - U Kristu Isusu, to znači: KAO UPOTPUNJUJUĆI KRISTOV DIO. Već nas je od početka Bog htio "KAO UDOVE".

Već je od početka Krist bio za njega Plural, koji se sastoji od SPASITELJA, Utjelovljene Riječi i SVIJU NAS, koji smo spašeni po njegovoj žrtvi i nakalamljeni na njega pomoću krvavog kalema križa.

Treba opet pročitati i razmatrati tako krasni početak POSLANICE EFEŽANIMA:

"Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji nas je blagoslovio svakim blagoslovom duhovnim na nebesima, u Kristu. U NJEMU nas je izabrao prije postanka svijeta, da budemo sveti i neokaljani pred njim. U ljubavi nas je preodredio po Isusu Kristu za svoje sinove.... da slavimo slavnu milost njegovu, kojom nas je odabrao u ljubljenom Sinu svojemu. U KOME imamo otkuplje-nje krvlju njegovom... U NJEMU i mi postadosmo baštinici preodređeni po odredbi onoga, koji sve čini po odluci volje svoje... U NJEMU se i vi, čuvši riječ istine, Evanđelje spasenja svojega i vjerovavši zapečatiste Duhom Svetim, duhom obećanja, koji je zalog baštine naše za otkupljenje tečevine na hvalu slave njegove" (Eph 1,3-14).

Moram slaviti milosrđe Božje i proživljavati svoje kršćanstvo shvaćajući ga stvarno KAO ŽIVOT U ISUSU KRISTU. Drugim riječima, moram živjeti onako, kako mora živjeti netko, koji jest i koji se smatra ŽIVIM PRODUŽETKOM JEDINOGA.

To moram sada primijeniti na današnji dan, na slijedeći tjedan, na čitavo vrijeme praznika, koje je još

preda mnom.

+

+ +

28. kolovoza

SVETI AUGUSTIN

Otac mu je poganin. MAJKA MONIKA je svetica, koja ga je još posve malena upisala među katekumene. Prema tadanjem običaju, čekalo se za podjelu krštenja na izričitu molbu kršćenika.

U Madauri, zatim u Tagasti, a najposlije u Kartagi provodi lakoumni život, što više, podržava nezakonite odnose s nekom ženskom osrednjeg položaja, s kojom ima sina Adeodata. Godine 373. dopadne mu u ruke slučajem Ciceronov "Hortensius", koji je danas zagubljen. Tu se jako ODUŠEVI ZA FILOZOFIJU.

Nažalost, u svojem plahom traženju pristane uz nauku Manihejaca, koja jedino - kako mu se činilo - tumači problem zla. Odlazi u Rim, gdje otvara govorničku školu; tu se dosađuje i dolazi u Milan, gdje ga čeka Bog.

Tamo je biskup sv. Ambrozije. Augustin odlazi, da ga vidi i sluša, otkriva mu POTEŠKOĆE SVOGA UMA I SVOJU ŽELJU ZA ISTINOM. Monika mu se pridruži u Milanu. "Još nisam došao k istini, veli Augustin, ali sam se već oteo zabludi."

Monikine molitve, Ambrozijeve propovijedi, Augustinova iskrenost, sve to pomaže DJELO MILOSTI. Ali mladog profesora još zadržava težina njegovih tjelesnih navika i nema poniznosti: "Još nisam bio dovoljno ponizan, da posjedujem Isusa, Boga poniznosti", piše on u svojim "Ispovijestima", govoreći o tom vremenskom razdoblju.

Konačno ga taknu opisi obraćenja i životi pustinjaka tamo dolje u egipatskim pustinjama, NON POTERO QUOD ISTI ET ISTAE? Zašto da ja ne ću moći, što su mogli ovi ili one?

Ali se još uvijek ne odlučuje. Sutra! Sutra!

Koliko će dugo trajati to "sutra", pa "sutra"?

Ali eto odlučnog časa: "Uzmi i čitaj!" A što? Odakle taj Glas? Knjiga je tu, to su "Poslanice". "Otvorih je i pročitah posve tiho prvo poglavlje, na koje mi padoše oči: "Ne živite u pijankama i gozbama, ne u nečistoći i raspuštenosti, ne u svađi i zavisti, nego se obucite u Gospodina našega Isusa Krista....." (Rom 13,13). Nisam htio dalje čitati. Nije bilo potrebno. Jedva sam dočitao retke, kad li se razli mojom dušom, kao neko svijetlo sigurnosti, koje je raspršilo sve moje sumnje".

Takve duše, kao što je Augustinova, ne zaustavljaju se na pola puta. Iza smrti svete Monike, odreče se sveg svog imetka, razdijeli ga siromasima i stade s nekoliko prijatelja provoditi život MOLITVE I NAUKE, po primjeru egipatskih pustinjaka. Nitko, prema pravilima, koje je sastavio Augustin, nije smio ništa posjedovati kao vlastito, nego je sve bilo zajedničko i svaki je imao dobiti prema svojim potrebama.

Glas se o njegovu znanju i njegovoj svetosti raširio. Jednoga dana, na prolazu kroz Hipon, prepozna ga narod u crkvi, gdje se molio. Klicali su mu i tražili za njega SVEĆENIČKU ČAST. Biskup ga Valerije odmah zaredi (391.) Iza njegove smrti, Augustin upravlja Hiponskom Crkvom kroz 34 godine.

Što da iz tog zapamtim?

Da Bog IMA SVOJ ČAS u povijesti svake duše.

Moram biti spreman, kad taj čas dođe.

Da molitva ima NEČUVENU moć, da se izmoli obraćenje Bogu.

Da NIKADA NE TREBA PRESTATI TRAŽITI BOGA.

Moram uporno moliti te tri milosti.

+

+ +

29. kolovoza

NEUSTRAŠIVA GORLJIVOST

Malo je ljudi u povijesti, koji su dobili svjedodžbu kao Ivan Krstitelj.

Sam Božanski Učitelj daje tu svjedodžbu, kad govori mnoštvu o Ivanu: "Što ste izišli u pustinju da vidite? trsku, koju vjetar ljulja? Ili što ste izišli da vidite? čovjeka u meke haljine obučena? Eto, koji nose meke haljine, u kraljevskim su dvorovima. Ili, što ste izišli da vidite? proroka? Da, kažem vam, još više nego proroka". (Mt 11, 7-9).

Zaista muž neustrašive gorljivosti, čovjek jake kičme.

Ulaz iz Mise ga jasno karakterizira: "Pred kraljevima sam govorio o Tvojim zapovijedima i nisam se bojao; razmatrao sam Tvoj zakon, koji veoma ljubim" (Ps 118,46).

Nije dovoljno samo naglašavati Božja prava i objavljivati slavu njegovu. Ne, potrebna su čvrsta uvjerenja, potrebno je, da to govori cijeli naš život. Sveti Ivan je to stekao višegodišnjim boravkom u pustinji i samoći. On se ne plaši braniti Božja prava i pred velikašima i mogućnicima, što više, i uz cijenu mučeničke smrti.

I ja ću uskoro biti glasnik Bo-

žji po svom svećeničkom ređenju. Nisam li već sada u nekoj mjeri - preko praznika? - Moje ime šjemeništarca, reverenda, koju nosim i redovi, što sam ih već primio, sve mi to daje posebnu ulogu u društvu, koje me okružuje; možda sam već imao prilike govoriti auktoritativno. PRAVEDNIK RADO JUTROM NAVIJEŠTA TVOJE MILOSRĐE I TVOJU ISTINU NOĆU (Ps 41,3). Jesu li moje riječi dobile u mom sjedinjenju s Bogom, posebno u mojem svakidašnjem razmatranju, ono uvjerenje i onu snagu, bez čega bi one značile samo: "mlatiti vjetar"?

Osim dubokih uvjerenja, neustrašiva gorljivost traži još i svetost bezprijekornog života. Baš se zato sveti Ivan mogao pokazati pred svojim neprijateljima, a da mu oni nisu mogli prigovoriti ni za najmanju pogrešku niti ga optužiti zbog najmanje sumnje. Sam ga je Herod već dugo vremena cijenio. Kralj je rado slušao njegove savjete: "ZNAJUĆI DA JE PRAVEDAN I SVET ČOVJEK: I ŠTITIO GA JE, RADO GA SLUŠAO I RADIO MNOGE STVARI PO NJEGOVIM RIJEČIMA" (Mc 6, 20).

Kad budem druge korio radi njihovih pogrešaka, smjet ću se pred njima pokazati samo u slučaju, ako sam se najprije očistio i otresao svojih. "Upravo gorljivost, koju ima

mo prema sebi i prema svojem vlastitom savršenstvu, mora davati vrijednost, upravljati i blažiti našu gorljivost prema bližnjemu". Bourdaloue, u svojoj korizmenoj propovijedi o gorljivosti razvija ove tri krasne misli:

1. Gorljivost, koja se odnosi isključivo na bližnjega, prazna je i lažna, jer je bez ugleda i kod onoga, koji je pokazuje, i bez učinka kod onoga, prema kome se obavlja.

2. Često je pogrešna, čudna, ograničena.

3. Postaje brzo nestrpljiva, okrutna, lažna, uvredljiva i puna pogrešaka.

Sve u svemu, neustrašiva gorljivost traži prije svega reformu samoga sebe.

Konačno, zadnje odlike, koje mora imati apostol, želi li da nikada ne popusti u gorljivosti, su poniznost duha i neprivezanost srca.

\+

\+ \+

30. kolovoza

DOŠAO SAM DA BACIM OGANJ.

Krist je došao, DA BACI OGANJ NA ZEMLJU. Evanđelje nije geometrija, nego priručnik, iz kojeg se uči ljubiti (cf. Luc 12,49).

A ja, budući svećenik Isusa Krista,

imat ću zadaću, učiti duše koje mi budu povjerene, kako će ljubiti, kako će ljubiti Boga i njemu služiti, kako će ljubiti bližnjega i njemu pomagati.

Kako bi bilo zgodno, da već sada naučim rukovati tom vatrom, koju ću kasnije morati širiti dalje; kako bi to bilo nedosljedno: davati DRUGIMA nešto od čega će gorjeti, a sam OSOBNO biti hladan u Božjoj službi.

Bio bih sličan onim šoferima kamiona, što zimi jure ulicama, da dijele s kuće na kuću naručeni ugljen, i koji ukočeni i cvokotajući zubima, zebu na svojim natovarenim vrećama. Drugi će se po meni grijati, a ja djelitelj Božjeg goriva propadam od iznemoglosti kraj zalihe koja je određena drugima!

Nije li Isus pitao Petra: "Ljubiš li me VIŠE od ovih?" Nutarnji oganj mora biti veći kod onih, koji ga dijele, nego li kod onih, koji ga primaju, baš zato, jer ga nemaju. Kada dođe vrijeme, da se bavim dušama, morao bih prije svega biti djelitelj Božje ljubavi. Sveti Ambrozije ima sjajnu misao: "Ostavio nas je vikarima svoje ljubavi. - Ostavio nas je, da budemo DRUGOTNI DJELITELJI NJEGOVE LJUBAVI". Srce svećenikovo je stvoreno za to, da razasiplje oko sebe Božju ljubav.

Arapi imaju slikovitu mudru rečenicu u pohvalu majčinskoj ljubavi: "Budući da Bog - vele oni - ne može biti svuda, stvorio je majku". Malo točnije: Jer ljudi ne mogu svagdje otkriti srce Božje, Bog je stvorio, da bi svagdje dao osjetiti svoju ljubav majčino srce - i iskustvo mi ovih praznika dovoljno jasno dokazuje koliku ljubav može imati majčinsko srce.

Eto, a upravo ću ja, kad postanem svećenik biti u svojoj župi ili u svojoj organizaciji ono, što je u obitelji MAJKA. I na isti način, kao što majčinska ljubav svjedoči na svoj način, što može za nas biti Božja ljubav, na isti način, nadnaravna ljubav prema dušama, koju svećenik mora pokazivati, jasno govori u svetom hvalospjevu, koliko ima Gospodin nježnosti prema nama.

Moram se ISPUNITI Božjom ljubavlju za vrijeme svoga boravka u sjemeništu, da budem na dan apostolata duša, koja prosipa oko sebe Božju ljubav. Morat ću oko sebe širiti oganj. Moram si već sada spremiti goruće srce.

O Duše Sveti, zapali oganj u mojoj duši: Dođi... I oganj svoje ljubavi u nama užezi!

+

+ +

31. kolovoza

OPASNOST OD KASNIJE SAMOĆE

Jedan dječak pripovijeda, da svoje zvanje duguje svojem poznanstvu s nekim uzornim svećenikom, njegovim župnikom, koji ga je, kad mu je bilo devet ili deset godina počeo poučavati u latinskom. Da on nije poslije srednje škole zamolio, da ga prime u sjemenište, da bi tako postao SVJETOVNI SVEĆENIK, razlog je, što se još nekad uplašio od samoće svoga dobrog župnika, koji ga je učio "rosa, ae f = ruža". Župski se dom nalazio na nekom dosta visokom brežuljku kraj crkve, gdje se nalazilo samo nekoliko zgrada. Većina župe je bila daleko odatle. Dječja je mašta od te samoće stvorila pustinju. Pomisao, da bi on kasnije, kad bi postao svjetovni svećenik, morao PODNOSITI isto takvu SAMOĆU, usmjerila ga je, radije prema novicijatu, nego li prema velikom sjemeništu.

Reći ćete: dječji sud! Da, mi to priznajemo! Ipak je istina, da život postaje brzo JEDNOLIČAN, a dani da izgledaju jako dugi, osim ako čovjek ima veliku župu, koja traži veliku svećeničku djelatnost, ili ako ima naviku, da se moli ili intelektualno radi. Iz toga se mogu izlećiti VELIKE POGIBLI za moralni i duhovni

život svećenika. Ne mogu znati već sada, kakva će biti moja KASNIJA ŽUPA. Ali je svakako potrebno, i to mogu, da već sada razvijem u sebi smisao za molitvu i za intelektualni rad, da izbjegnem kasnije opasnosti kakvog neurednog života, ili previše zaokupljenog materijalnom brigom oko vrta ili pčelinjaka.

Priznajemo međutim, da postoji jedna sasvim OBRATNA POGIBAO, barem dok je čovjek kapelan ili na službi u gradu: a to je: prevelika zaposlenost.

Malo prije, opasnost je bila u tome, što nije bilo DOSTA POSLA. Ovdje je opasnost u tome, što ima previše posla. Da doskočim toj nezgodnoj stvari, koja je isto tako štetna, kao i ona prva, moram prihvatiti ova dva pravila:

Prvo je pravilo, da POREDAM ZADATKE po redu, da se ne uznemirujem u poslu. Pravilo je, da prevladava moj rad, a ne da me zavuku mali poslovi.

Drugo je pravilo, da se naučim BITI SABRAN U SVOJEM DJELOVANJU i da nikada, došlo što mu drago, ne žrtvujem svoje pobožne vježbe svojoj djelatnosti. Božji dio ima prednost pred dijelom, koji treba posvetiti bližnjemu. Prema tome, ako sam PRE-

VIŠE SAM, moram ispuniti svoju sa - moću.

AKO SAM OPET PREVIŠE ZAPOSLEN, on da moram osigurati jednu nepovredi- vu zonu djelatnosti samoće s Bogom.

+
+ +
+

R U J A N

1. rujna

ŽIVOT S BOGOM

Mnogo je pouka, koje nam daju ne ki laici. Oni su bolji od nas.

Jedan od takvih, Amodo Guiard, ko ji je umro za vrijeme rata 1914 - 1918. napisao je u svom dnevniku:

"Za vrijeme marša, uza svu noćnu umornost, MOGAO SAM MOLITI. Htio sam Bogu prikazati početak mjeseca rujna. Teret mi je osim toga olakšavalo i čitanje jednog poglavlja iz "Na sljeduj Krista", koji je pun divne privlačivosti prema pobožnosti i pu niznom pouzdanju u Boga. Osjećao sam u sebi nešto, što me poticalo, da se prepustim NUTARNJEM RAZGOVORU, mje- sto mnogih usmenih molitava: " Non in multiloquiis - misle, da će biti uslišani za mnoge riječi" (Mt 6,7),

i NASTOJAO SAM - u teškom maršu i iscrpljen ovim neprospavanim noćima - DA ODGOVORIM NA TAJ POZIV, sve jed nako nastavljajući i svoje uobičaje ne usmene molitve: večernju, jutar - nju, pet Očenaša, Zdravo Marija i Slava Ocu za sv. Oca. A zatim sam se opet prepustio tom poticaju.

Iz tog teksta slijedi više za- ključaka:

Očito je prije SVEGA, da je po- trebna posebna Božja milost da čo- vjek osjeti sličnu sklonost prema molitvi. Katkada će Bog i meni dati tu posebnu milost, a katkada će me opet prepustiti mojim vlastitim si- lama i potpomoći me samo svojom re- dovitom pomoći. Bit ću ZAHVALAN NA OVAKVOM POSEBNOM POTICAJU MILOSTI , kad mi ga dadne. U tim časovima čo- vjek više nauči o Bogu, nego za du- gih časova suhe molitve. A KAD TE MILOSTI I TOGA POTICAJA NE BUDE, ta- da ću nastojati upotrebiti svu svo- ju djelatnost, da se vježbam što bo lje. U tim časovima čovjek otkriva Bogu, što je on usitinu, više, nego u časovima duhovne utjehe. U prvom slučaju daje Bog. U drugom, dajemo mi. Oba su slučaja ili načina dobra, svaki na svoj način i ovaj drugi je isto tako plodan u svojim rezultati ma, kao i prvi.

Druga je opaska, da bi se i ja

mogao koristiti tekstom svetoga Mateja, na koji se poziva Guiard: "U svojim molitvama, piše Evanđelista u 7. retku 6. poglavlja - **nemojte** mnogo govoriti kao pogani". Svakako, da sveti Matej ne zabacuje i neosuđuje usmenu molitvu, nego joj predpostavlja - jer je u sebi bolja i snažnija - mislenu molitvu - razmatranje.

Bog ne traži naših riječi, nego traži srce. Ako mi RIJEČI mogu poslužiti, - i to će biti najčešći slučaj - ne treba se ustručavati, da se njima poslužim. Ali ako čovjek kod molitve opazi (izuzevši službenu crkvenu molitvu, koja se mora recitirati), da riječi predstavljaju neku SMETNJU između duše i Boga, treba odmah prekinuti s riječima, a mjesto njih se poslužiti šutnjom. Ta će nas ŠUTNJA, koja nipošto nije ništa, niti otsutnost kontakta s Bogom, često s njime sjedinjavati više, nego sve drugo. Mnogi ljudi misle, da moliti znači govoriti. Mnogo je bolje držati, da to znači SLUŠATI. U toj šutnji, u dubini duše, čovjek može čuti glas Božji, koji mu odzvanja u uhu, bez glasnih riječi. U tom je najintimnije jedinstvo.

Ovaj je laik velik majstor u molitvi i mogu samo nasljedovati njegovu pouku. +

2. rujna

BOŽJA NJEŽNOST

Kako divno zvuči 29. psalam. David slavi u njemu dobrotu JAHVE-ovu.

"Slavit ću Te, Gospodine, jer si me oslobodio, i nisi dao, da se neprijatelji moji raduju nada mnom.

Gospodine, Bože moj, vapio sam k Tebi i ozdravio si me....

Pjevajte Gospodinu, sveti njegovi i hvalu uzdajte svetomu imenu njegovu.

Jer samo čas traje srdžba njegova, a čitav život dobrostivost njegova" (Ps 29,2-6).

Posebno želim svratiti pozornost na ova dva posljednja retka, na poredbu između ČASOVA STROGOSTI, koji se katkada susreću kod Boga, ali koji traju samo vrlo kratko vrijeme - i ČASOVA MILOSRĐA, koji nikada ne prestaju i sačinjavaju njegovo neprestano stanje.

Nije li takva, ukratko, sva povijest izabranog naroda, sva povijest svake pojedine duše, nije li takva moja VLASTITA POVIJEST?

Taj **jadni** izabrani narod! Nije li prilično jadan? - Bog mu je dao posebne darove. Što je bio taj narod usred velikih naroda: Sirije, Babilonije, Perzije, Medije, i t.d. Što

je ovih nekoliko stotina tisuća ljudi, koji su određeni da žive između Jordana i Mora, u tom predjelu, koji je tako malen, po imenu Palestini?- Ipak se baš taj maleni nepoznati narod BOG UDOSTOJAO IZABRATI, baš je taj narod na posebni način štitio i kod njega potražio jamstvo čistoće kulta u jednog JAHVE-a. Baš je tome narodu davao vođe, od kojih su neki - kao na pr. Mojsije - uzori najvećih velikana, što ih poznaje povijest.

No jao! Kraj svih tih bezbrojnih dobročinstava IZABRANI JE NAROD KRŠIO BOŽJE ZAPOVIJEDI. I to koliko puta! Bog podiže iz sredine te zajednice Proroke, junake, Božje ljude, da podsjete na njegove očinske zahtjeve. Katkada Jeruzalem sluša. Ali najčešće ne sluša, i Bog se prijeti, ne zato, da ga uništi, nego da ga pridigne. Katkada Jeruzalem shvaća, ali ne uvijek. I tada Bog udara svojim strijelama, šalje kugu, nesreću, rat, napac neprijatelja, ropstvo. I čim izabrani narod pokaže najmanji znak kajanja, BOG VIŠE NEMA SNAGE, DA SE LJUTI. Bog opet naglašava i izražava svoju dobrotu: "Hajde, nek vam bude za ovaj put! Ali nemojte više! I sada, kad je prestala moja srdžba, opet ćete naći svu moju ljubav; obnavljam savez!"

Znadem li to, da me je Bog sve do sada obasipao SVOJIM DOBRIMA. Izabrao me je, dao mi je, da uđem među izabrani puk, u njegovu svetu vojsku. Eto, tu mi je sve dano, da postanem svet!

Kakvo je do sada bilo moje vladanje?

Ovaj ili onaj put, možda mi je Bog dao razumjeti, da nije sa mnom zadovoljan, i da me mora kazniti. Ali, čim sam se popravio i čim sam se pokajao, opet se vratio njegov osmjeh, i susretao sam kod njega samo ljubav i milosrđe!

Moram se naučiti - U DODIRU S BOŽJOM NJEŽNOŠĆU - kakva mora biti moja nježnost, i moram odlučiti, da ću Bogu, što se tiče službe, odano služiti!

\+

\+ \+

3. rujna

NESPOSOBNI SVEĆENICI

Zašto je u 17. stoljeću bilo nekih pokrajina, koje su imale jako NESPOSOBNE SVEĆENIKE?

Razlog je tome - tako se znalo reći - pomanjkanje NOVICIJATA ZA SVEĆENIKE.

Trebat će pričekati u Francuskoj Bourdoisea, Oliera, Berulle-a, sv. Vinka Paulskog, DA DOBIJEMO KAKO TREBA UREĐENA SJEMENIŠTA.

Sada sjemeništa postoje. Da li o
na daju SVE PLODOVE, koji bi se od
njih mogli očekivati? Nakon toliko
pouka, tečajeva, poticaja, opomena,
ne bi li morali iz sjemeništa izla-
ziti UČENI I SVETI SVEĆENICI? Što se
tiče "učenih" - to se može podnije-
ti! Nitko nije toliko učen, kao oni!
Ali, što se SVETOSTI TIČE, odakle
to, da ona nije OPĆENITIJA, DUBLJA,
ŽIVLJA, TRAJNIJA?

Nesumnjivo poznajem među svojim
STARIJIMA, koji se nalaze u službi,
više izabranih duša, kojima je NA
PRVOM MJESTU ljubav prema Bogu, pa
prema dušama, koji lijepo shvaćaju
svećeničku službu, koji žeđaju za
dobrom, koji teže za žrtvom. Ne gle
da li te ljude većina kao neki
IZUZETAK? Ne bi li takva morala bi-
ti VEĆINA? Izuzetaka, ako bi ih u-
opće smjelo biti, zar ne bi moralo
biti sasvim malo?

Svećenik Bourdoise, koji je osno-
vao u Parizu sjemenište sv. Nikole
Kordonetskog, dao je svojoj zajedni
ci dva inicijala, koji su sadržava-
li čitav program kuće: S i F. (Scire
et Facere - Znati i činiti). UČITI
sve ono, što je za svećenika potreb
no, i raditi svom ljubavlju: "Ja bih
sve prodao, govorio je on, pa i sre-
brne kaleže, da imam ZLATNE SVEĆENI
KE. Volio bih, da se zlatni svećeni

ci služe olovnim kaležima, nego da
se olovni svećenici služe zlatnim
kaležima.

Jesam li odlučio, da budem zlat-
ni sjemeništarac, koji sprema Crkvi
zlatnog svećenika; ili se zadovolja
vam, da budem samo obični olovni
sjemeništarac, koji sprema Crkvi o-
bičnog olovnog svećenika? I što mi
vrijedi, da na dan svoje mlade Mise
primim od svoje obitelji na dar ka-
ležž, koji će biti dragocjen, ako bu-
dem ja, koji sam pozvan, da njim ru
kujem, samo obični svećenik od ne-
plemenite kovine?

Upravo sada radim na OBRADI KO-
vine svog kasnijeg života. U taj po
sao moram staviti svu svoju snagu.
Svećeništvo, koje mi se katkada po-
kazuje tako daleko na horizontu, za
čas će doći. Evo, brzo će početi no
va školska godina; kakav sjemeništa
rac namjeravam biti? Onaj, koji že-
li uistinu biti svet u času svetog
pomazanja. Na to moram misliti, SCI-
RE; tomu moram težiti, FACERE.

O Marijo, u ime priprave za Tvo-
ja dva lijepa blagdana, koji se pri
bližuju, za Tvoje rođenje 8. o. mj.
i Tvoje sveto Ime, 12. o.mj., želim
posebno paziti na svoje svete dužno
sti; iz ljubavi prema Tebi i u že-
lji, da me Ti uvijek blagoslivaš i
u budućnosti, posebno želim obavlja

ti sve svoje duhovne vježbe, a osobito razmatranje. Pazit ću na ljubav, na sabranost. Bolje ću se žrtvovati, bolje ću pomagati.

+

++ ++

4. rujna

POGLED NA PRAZNIKE

Moji su praznici već dobrano poodmakli. KAKO SAM SE DO SADA VLADAO? Još mi preostaje nekoliko tjedana. Hoće li biti dosta, da oni budu slični onima, koji su protekli, ili bih kroz to vrijeme mogao učiniti nešto bolje?

Bio sam odredio točan sat ustajanja i to odmah. Jesam li se toga držao? Da? Ne? Što da radim!

Jesam li odmah, čim sam se probudio, podigao svoje srce i svoje misli Bogu? (Prikazanjem po nakani apostolata molitve ili kakvim drugim načinom?) - Da, Ne? Što moram odlučiti? A moje razmatranje? Jesam li ga obavljao? Jesam li ga spremao dan prije, naveče? - Da li je trajalo određeno vrijeme? Da li sam imao iz razmatranja kakvu stvarnu korist?

A sveta Misa? Pa sveta Pričest?

BIO SAM ODLUČIO, da ću intelektualno raditi svako prije podne, i bude li moguće, da ću sastavljati propovijedi. JESAM LI SE TOGA DRŽAO? -

Nisam li možda gubio dragocjeno vrijeme onda, kad je ono moralo biti tako plodonosno? Kako li je strašni grijeh gubiti svoje vrijeme! Da li sam o tome vodio računa? - Žalim li to? - Kakvu odluku da stvorim?

Jesam li kod JELA pazio na umjerenost?- Jesam li nastojao, da započinjem razgovore odmjereno i da govorim bez dosađivanja? Jesam li stvarati oko sebe sveto veselje?-Ili sam možda u svojoj sredini bio nezgodan, možda nisam držao doličnu udaljenost od nekih osoba, ili sam možda, što više tražio, da se moji priklanjaju mojim željicama, nego li obratno, da ja svoje priklanjam njihovim?

Jesam li poslije podne posvetio nešto vremena odgojnom, poučnom, pobudnom, korisnom štivu? Jesam li štogod zabilježio, jesam li nastojao o tome razmišljati, promatrati ?

Ako mi se pružila prilika, da nekome načinim veselje, jesam li se tome otimao, ili sam to učinio rado? Jesam li prema ocu i majci bio blag, pažljiv, pun poštovanja? Jesam li prema braći i sestrama, bio iskren, uslužan, dobar? Ako sam morao učini
štvu, nekih osoba, jesam li svojim vlad njem, svojim mislima i svojom jednostavnom dobrotom privlačio ih Bogu?

Jesam li popuštao neradu;nisam li katkada bio mlitav, prkošljiv,na puštao Boga, zanemarivao ili navrat nanos svršavao svoje molitve? Ako sam se bavio kakvim apostolatom,jesam li to radio iz prave ljubavi prema Bogu i brige za bližnjega,ili zato, da mi to bude zgodno mjesto za čisto ljudsku potrebu djelovanja, možda presretan, da na taj način skratim ili ispunim ovu ili onu od svojih duhovnih vježbi, koje su pred viđene i jako poželjne, i da tako stvorim neki laki "alibi" i pusću izliku za to?

AKO SU ME SNALAZILE NAPASTI, je li to bilo zbog moje prethodne nemarnosti, ili je tome možda bilo uzrok kakvo nepromišljeno čitanje,nedovoljna čednost u pogledima, nedostatak snage, da začas presiječem i prekinem s takvim sanjarijama, s takvim razgovorima.

Jesam li se ISPOVIJEDAO redovito, kako sam predvidio? - Koje sam kreposti odlučio vježbati?

Mogu li postaviti još koje pitanje?

Kakvegod bile činjenice,koje utvrdim, veoma je važno, da stvorim odluku za ova tri tjedna, koji još preostaju do povratka u sjemenište. Jesam li odlučio, da PUSTIM, NEKA SVE TEČE svojim tokom i dalje, ili

sam se odlučio na kakvo ISKRENO NASTOJANJE?

Vrijeme je. Još ima vremena! Tri nedjelje, to nije premalo vremena , da pokušam! A konačno, nije li UVIjek vrijeme, da se potpuno sav da - dem Bogu na službu?

\+ +

5. rujna

ODRICANJE

Odricanje! To nije riječ za PRAZNIKE, nema joj mjesta u vrijeme praznika!

A tako? - Ima li praznika za dušu? Ima li praznika za ljubav?A riječ Božanskog Spasitelja: "Ako tko želi poći za mnom, neka se odreče"; zar vrijedi samo preko "školske godine"?

Očito je, da POLJE DJELOVANJA nije isto kao i u sjemeništu; ali baš zato, što se za vrijeme praznika ne mogu okoristiti SREDINOM, koja me na neki način štiti, nije li to jedan razlog više, da razmišljam,o nutarnjoj potrebi odricanja?

Adam, kojega je Bog smjestio u središte svega stvorenoga, imao je za zadaću,da Gospodinu Bogu iskazuje štovanje u ime svih stvorova.Ali, poslije pada, stvorenja, umjesto da nas privedu Bogu, od njega nas često

odvraćaju. Privlači nas ono zamamno u njima, zaboravljamo, u sebičnom u živanju u stvorenim i ograničenim dobrima, na neograničeno i nestvore no DOBRO. Kada je Božanski Spasitelj donio zakon odricanja, uspostavio je opet potrebni red među vrednota-ma: "Najprije kraljevstvo Božje.... a OSTALO će se nadodati iza toga".

Dok mi ove Spasiteljeve riječi s jedne strane omogućuju, da shvatim potrebu odricanja, otkrivaju mi i njegovu pravu narav. Odricanje nije prezir onoga, što je stvoreno, nego PREZIRANJE i predpostavljanje onoga, što je nestvoreno. Ono ne odbacuje ovaj ili onaj stvor zato, što bi on nužno bio zao, nego zato, što mi sme ta u težnji prema konačnom dobru.

Pravo Evanđelje nije janzenistič ko. Naprotiv, odricanje, koje je propovijedao Krist, nije nikakvo o-sakaćivanje, bolesna težnja za odri canjem. Ono znači ljubav i obogaći-vanje: jer se čovjek ne odriče radi odricanja, nego da se napuni, da se sjedini.

Kakogod to izledalo potrebno ra-zumu, odricanje JE MOGUĆE SAMO UZ POMOĆ BOŽJE MILOSTI. Pred žrtvom, pa i najmanjom, narav se opire. Ona ta-ko teži, da izbjegne zapreke i da slijedi svoja nagnuća!

Nemam li u tome i suviše iskustva od početka svojih praznika? Kako se lako pokazuje na svakom koraku, da bih htio osigurati lijepi život bez velikih potresa, egzistenciju uz najmanju velikodušnost! Jesam li se ijedanput ustao točno na vrijeme ? - Nisam li svaki dan malo skratio , izostavio ili na brzu ruku obavio razmatranje? A kad je došla prilika za kakvo odricanje, koje se od mene tražilo ili mi se nametalo, nisam li brzo okrenuo smjer, i bio vrlovješt u izmišljanju razloga, kojima bih se opravdao i ne priznao svoju mli-tavost?

Doista je RAZMATRANJE O PRAZNICI MA, razmatranje o odricanju!

Ako težim k Bogu potpunom slobo-dom duše, onda ne smijem oklijevati, biti posve odlučan, sa samim sobom:

"Podaj, molimo, svemogući Bože , da se dostojanstvo ljudske prirode, ozlijeđeno neumjerenošću, preporodi nastojanjem ljekovitog uzdržavanja" (Molitva četvrtka iz Gluhe ned).

Pa kad i ne bi bilo potrebno, da se znadem odricati, želim li se oču vati od svake pogreške, ostaje ipak istinito, da bez vježbanja u žrtvi nikada ne ću doći do SJEDINJENJA S BOGOM. Liturgija nikad ne propušta, da me podsjeti na to, kad svetkuje kojeg sveca, koji se odlikovao živo

tom odricanja: "Da njegovim zasluga
ma i zauzimanjem, umrtvljeni tije -
lom, lakše postignemo nebesko..."

Ispit savjesti. Ozbiljno ga oba-
vi u toj točki! I žarko se moli!

+

\+ +

6. rujna

BOŽJI HRAM

Duša u milosti je hram Božji:
"Vos estis templum Dei - Vi ste
hram Božji"(1Cor 3,16).

Što je hram?

1. To je posvećeno mjesto. - Ko-
like li razlike između jednog kale-
ža u zlatara i drugog kaleža na ol-
taru! U prvi možeš naliti što mu
drago, a drugi smije poslužiti samo
za krv Kristovu.

Moja je duša, u kojoj stanuje Bog,
hram. Sveto mjesto; da li uvijek po
stupam s njime, kako to ona i zaslu
žuje?

2. Hram je mjesto, KOJE TREBA PO
ŠTIVATI. "Terribilis est locus iste
- Strašno je to mjesto", kako se ka
že za materijalni, zidani hram na
dan posvete. Strašno, ne u smislu -
"gadno", užasno, nego u smislu, da u
nama ono mora buditi pobožni osje -

ćaj, ozbiljnost u kretnjama i u vlada
nju.

Da li je moje vladanje uvijek do-
stojno Božanskog Gosta, koji u meni
stanuje?

3. Hram je MJESTO MOLITVE i po-
božnih pohoda.

Da li se često navraćam "unutra",
u sebe, da tu pravim društvo svojem
nutarnjem gostu? Kad je vrijeme moli
tve, pazim li na to, da iskažem Uč-
tbelju, koji me ne ostavlja, poštova-
nje, koje zaslužuje: "Čemu, govorila
je sv. Terezija Aviljska, tražiti Bo-
ga nad zvijezdama, kad je On u vama?

U svakom hramu ima OLTAR; mjesto,
koje je određeno za žrtvu.

Pazim li na to, da ne budem ikono
klasta, t.j.: ne samo na to, da ne
bacam po zemlji, kako se to događa u
u vrijeme prevrata, slike i kipove,
nego i na to, da ne bih prestao u
svetištu svoje duše prikazivati obič
ne žrtve na oltaru Gospodnjem?

Bio sam obećao, da ću za vrijeme
svojih praznika dobro paziti na nu-
tarnju sabranost. Nastojao sam, da ne
budem lakouman. Nego sam naprotiv na
stojao steći naviku, da se ne rastre
sam u životnoj sredini, koja je buč-
nija od sjemeništa i koja više rastre
sa.

Kakav je uspjeh? - Kakav je moj

NEUSPJEH?

Ima u tome nešto jako važno za moj duhovni život. Ako se ne naviknem već sada u svijetu živjeti kao onaj, koji nije od ovoga svijeta, KAKO ĆU TO UČINITI KASNIJE, u životnoj jurnjavi župničke službe, ili u vrtlogu kakvog društva, koje ću voditi.

Želim se kroz ova tri tjedna, koja mi još preostaju od praznika sabrati, i opet se zgrabiti u šake! Izmene ne odiše dostatno SJEMENIŠTA - RAC, Božji čovjek, budući POMAZANIK; onaj, koji će kasnije kao svećenik dovjeka, morati živjeti samo za bitne stvarnosti.

Naročito se danas moram posebno truditi, u znak priprave ZA BLAGDAN rođenja Marijina. Neka me nauči Ona, to malo drago Dijete, tajni nutarnjeg života!

\+

\+ +

7. rujna

NAŠA GOSPA

Evo, u razmaku od osam dana, tri blagdana u čast Majke Božje: Sutra, njezino rođenje! Dne 12. o.mj. njezino Sveto Ime! Dne 15. o.mj. njezine Žalosti. Želim ovo vrijeme provesti u povećanoj gorljivosti iz ljubavi prema svojoj dobroj Majci i njime se tako okristiti, da dobro shvatim njezino pravo mjesto u kršćanskoj Dogmatici. Kakvu li bih korist i kakvo veselje uživao, kad bih za vrijeme svoga boravka u sjemeništu, dok učim o životu Boga i Spasitelja Isusa, nastojao prodrijeti što dublje u Mariologiju: Et erat Mater Jesu ibi - A bila je tamo i Isusova Majka!

Da ne ispunja li Marija čitavo Sveto Pismo? Nije li odmah nakon pada praroditelja, Ona svijetu obećana: "Žena će ti satrti glavu" - i ne predstavlja li Estera, Judita, Debora i tolike druge upravo Nju? -Ne prikazuje li je Evanđelje na svakoj svojoj stranici, kraj sve njezine poniznosti i povučenosti, kad govori o Betlehemu, Nazaretu, Kani, Križu? - Ne opisuju li je i Djela Apostolska, koja je prikazuju prisutnu u dvorani posljednje večere na Duhove: "erant perseverantes in oratione cum Maria Matre Jesu - i bili su ustrajni u molitvi s Marijom, Isusovom Majkom". Ne pokazuje li je simbolički i Otkrivenje kao ženu s dvanaest zvijezda?

Ne ispunja li ONA I ČITAVU PREDAJU? Ona je prva u početku Crkve. A kad Nestorije odbija, da Mariju nazove Majkom Božjom iz straha, da

pogani ne bi od nje načinili božicu, vjernici prosvjeduju; vele, da takva opasnost ne postoji i da Djevica ostane na mjestu, koje joj je Krist dao i koje joj je Crkva uvijek priznavala. Djevica prije, za vrijeme i poslije poroda, izuzeta već od prvog časa svoga Začeća, od ljage istočnoga grijeha. Složni su i latinski i grčki Oci i najstariji je CREDO - VJERUJEM himan slavi Marijinoj: "Conceptus de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine - Začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice". Materinstvo, djevičanstvo: Djevica-Majka!

NE ISPUNJA LI MARIJA I SVU LITURGIJU? - Na početku sam spomenuo niz od triju marijanskih svetkovina, koje su na domaku. Koliko ih je i drugih kroz cijeli kalendar? Nije li Advent jedno neprestano dozivanje Marije? Zatim dolaži: BOŽIĆ, Obreza nje, Sveta Obitelj, sjećanje na Kanu na Bogojavljenje, Svijećnica, Blagovijest, Pohođenje Bl. Djevice, Velika Gospa, a da i ne govorimo o dva njezina blagdana, kad slavimo njezine žalosti, na blagdan Marije Posrednice, Pa Srca Marijina, ili druge crkvene godove, gdje se pod ovim ili onim nazivom slavi koji od njezinih naslova? Nije li nadalje, njoj posvećena svaka slobodna subota? Ne svršava li se Oficij svaki dan, pa i sveta Misa svaki dan (od Leona XIII) s Antifonom njoj u čast?

Ne bi li trebalo nadodati uz to, da Marija ispunja i povijest naroda?

Sniježna Gospa (5.kolovoza) podsjeća na čudo, kojim je obilježeno podizanje crkve sv. Marije Velike; Majka Božja za otkup Robova podsjeća na redove, koji su se zavjetovali, da će oslobađati robove; blagdan Svete Krunice ne slavi li se kao dvostruka godišnjica: obraćenje Albigenza i bitke kod Lepanta (1571)? I ovaj blagdan Imena Marijina koji ćemo naskoro slaviti, 12.o.mj. uveo je Benedikt XV. u znak zahvalnosti za pobjedu, koju je iznio Pan Sobjeski nad Turcima pod Bečom.

A ne bismo li mogli i u svakom narodu nabrojiti cijeli niz imena, kojima on pjeva Mariji? Za samu Francusku, da li bi ih mogao sve nabrojiti: Pariška, Amijenska, Šartreska, Ludska, Puyska, Bulonjska?.....

/(A za našu Hrvatsku: bistrička, krapinska, trsatska, olovska, aljmaška, petrovaradinska, ilačka, šumanovačka, dragotinska, sotinska.)/

O Marijo, kako bih želio, da Ti ispuniš i CIJELI MOJ ŽIVOT! A na posebni način moj život u sjemeništu!

8. rujna

MALA GOSPA

Kad je taj blagdan uveden u Rimu tokom sedmog vijeka, Misa je počinjala ulazom, kojim je počinjala i Misa rođenja sv. Janje dne 28. siječnja: "Mnogi će ti se moliti..." (Job 11,19). U želji, da se Majka Božja pozdravi već prvim riječima Mise, bio je u tekstu izmijenjen Ulaz i stavljen onaj, koji se često upotrebljava na Marijine blagdane: "Zdravo sv. Majko - Salve sancta Parens". Ovaj je spomenuti tekst uzet iz duge pjesme od pet kitica o Kristovim čudesima, koju dugujemo Celiju Seduliju (iz početka V. st. vidi crk. Himni - str. 232).

Osim rođenja Spasiteljeva Crkva slavi samo dva rođenja ljudi: rođenje SVETOG IVANA KRSTITELJA I ROĐENJE MARIJINO.

Ivanovo zato, jer je bio OSLOBOĐEN ISTOČNOG GRIJEHA još PRIJE rođenja, još u krilu svoje majke na dan, kad je Marija pohodila Elizabetu; a Marijino, jer je bila POSVEĆENA OD PRVOG ČASA ZAČEĆA. Izuzevši ta dva slučaja, Crkva naziva "Rođenjem" ulazak u vječnu slavu i prigiblje koljena svoja samo na grobu onih, koji su nakon ovog zemaljskog života - tamo sveto stigli.

Pred povlaštenim Djetetom, malom Marijom, Crkva može pokleknuti bez ustezanja. Ona je SVETA, već od kolijevke; Ona je bezgrešna, unaprijed sačuvana, puna milosti; Ona je već od ovoga časa sveta, Djevica; i shvaćam liturgiju, koja je već u Ulazu pozdravlja: "Zdravo sveta Majko!"

Ali nije današnji BLAGDAN slavan samo po Mariji. Kako je on i za sve nas pun nade!

Ne znači li on zoru Otkupljenja, koja nam sviće? - Mesiji treba Majka. Evo te majke, gledam je u kolijevci... Još nekoliko godina i bit će Navještenje, a poslije toga će se za nekoliko mjeseci roditi i Isus. Od toga doba je otkupljenje osigurano, jer - zahvaljujući Mariji, - imamo Otkupitelja. Puer natus est nobis - Dječak nam se rodio. Nikada se ne bi te riječi obistinile, da nam prije toga nije dano jedno drugo dijete na zemlju - mala Marija.

To je blagdan SLAVE za Mariju Blagdan VJERE, jer nam doziva u pamet velike tajne kršćanstva. Blagdan NADE, jer on označuje bitne motive našeg pouzdanja. Blagdan LJUBAVI, jer ta mala Djevojčica, što je promatram u kolijevci uz Joakima i Anu, ima u sebi

ne samo ljupkost sve druge djece, nego i posebni razlog, da je ljubimo, koji je svojstven samo Njoj: ona je posve lijepa, sveta u napotpunijem smislu riječi, buduća Majka ljudskog roda, nova Eva, koja će popraviti nesreću prve Eve.

Zdravo Marijo, mala i prevelika Marijo!

\+

\+ \+

9. rujna

FARIZEJ

Kasnije ću mnogo tražiti od svojih vjernika. Od njih moram izgraditi junake. Pokušat ću im potpuno i jasno pokazati, ŠTO BOG TRAŽI OD KRŠĆANSTVA, kad ga čovjek potpuno shvati i potpuno proživljava.

Samo, dali sam već počeo poprimati taj ideal, ideal pravde, ljubavi i savršenstva, o kome ću kasnije govoriti i zanosno propovijedati, i neustrašivo pokazivati njegovu vrijednost, kao mjeru SVOJIH ČINA I SVOGA ŽIVOTA? Nastojim li u sjemeništu, da taj ideal prožima moj realni život svakog časa? Ili je naprotiv u nojoj misli, riječi i nekoj poeziji sve "nerealno", čime se zanosim?

Božanski Spasitelj više puta u Evanđelju poziva na odgovornost one, koji propovijedaju kreposti po NAREĐENJU, a ne misle na to, da i samima sebi propovijedaju i da se u njoj vježbaju. Oštro napada i osuđuje one učitelje, one svećenike, koji se diče čašću, koju im nosi njihova služba, ali kojima život ne odogovara toj časti; napada one farizeje, "koji raširuju svoje zapise i produljuju rese na haljinama svojim" (Mt 25, 5), t.j. koji namješteno govore i misle, da zadivljuju svijet svojom obrazovanošću i znanjem, a zapravo su samo tašti ljudi, koji idu za tim, da im se divi narod i da se ulaskaju svojoj vlasti.

Dobri Učitelj ide tako daleko, da veli: ovih se neprijatelja Evanđelja treba bojati: jednoga ili drugoga dana će postati podnožje njegovim nogama. GLAVNA ZAPREKA Božjem kraljevstvu zemlji je Božji službenik, koji guši Božje kraljevstvo. Svećenik, čiji život opovrgava Kristovu nauku, ne samo u toliko, u koliko bi bio zao, nego i u toliko, ako mu život nije čestit onako, kako traži njegova služba, i ako mu je život živa laž.

"Teško vama književnici i farizeji, licemjeri! Vi zatvarate ljudima kraljevstvo nebesko. VI SAMI NE ULAZITE, niti dopuštate da ulaze, koji bi htjeli" (Mt 23,14). Kako ću pozivati druge da uđu u kraljevstvo, ako

sam ne pokazujem nikakve želje, da prvi u nj učem? A u nj se ne mogu u vući, ako ne postanem SVETAC. Ili se toga prihvatiti ili napustiti! Budem li samo klerik, koji će biti zapreka Bogu i kasnije kao svećenik, ili - da i ne idemo tako daleko - ne budem li svećenik, koji će voditi duše k Bogu, čemu onda ovaj život, koji sada provodim, čemu životna pjesma, što ju ovdje sastavljam?

Ozbiljno rečeno, - što mi je cilj? Paradirati, "širiti svoje zapise i produljivati rese na svojim haljinama"; to znači: da li mi je cilj zadovoljiti svoju taštinu, ili vlastitu udobnost u mojim nada sve časnim funkcijama, ali gdje ne ću morati upotrebiti mnogo truda? - Da li to želim? - Sigurno ne! Ne gubeći ni časa, sam ću se vježbati u svemu, što ću druge učiti, sam ću svjedočiti svojom osobnom svetošću; svetost nauke, što ću je propovijedati.

Jesam li dobro vidio, ŠTO SI STAVLJAM ZA CILJ?- Dakle, prije svega jasno i ispravno gledati... A zatim odlučiti... Svaki "danas" osigurava plodnost svakog "sutra - kasnije".

\+

\+ \+

10.rujna

POKUŠAJMO!

Mnogo sam puta stvorio odluku, kojom je završavalo moje jučerašnje razmatranje.

Nema sumnje: treba postati svetac! Ne radi se tu o običnoj formi i o riječima u zraku. Ne! Prekinimo s pustim riječima, da stanemo već jednom na područje "stvarnoga".

"Haec est voluntas Dei - sanctificatio vestra - jer ovo je volja Božja - SVETOST VAŠA" (1 Thes 4,3). Biti SAVRŠEN, kao što je savršen Otac nebeski (Mt 5,48), to već mora biti program svakog običnog kršćanina, pa i onog, koji je određen da ostane svjetovnjak, koliko više mora biti to moj program, jer sam KLERIK, budući svećenik.

Ali, to ne će ići samo od sebe. To je TEŠKO.

Ništa zato! Neki kapetan francuske vojske, koji je poslan kao "tehnički attaché" nekom američkom pukovniku za vrijeme rata 1914. Pukovnik ga je vrlo lijepo primio. "Kapetane, hoćete li biti dobri, pa pročitajte, što piše na tom dugmetu? - Vrlo rado, gospodine pukovniče"! I kapetan pročita na francuskom jeziku napisanu riječ: "Essayons!" - "Pokušajmo!" - Ta je riječ, nadoda pu-

kovnik, napisana na svim pucetima naših uniformi.

Zaista lijepo geslo! Sjajno pravilo! "POKUŠAJMO". Odmah se dati na posao! Ne oklijevati, ne izvlačiti se, ne ispričavati se. Dati se posve na posao! Pokušati! Ali ne "pokušati" u tom smislu, kao da čovjek "hoće da vidi, a ako odmah ne bude uspjeha, tada još uvijek ima vremena odustati. Nipošto pokušati u smislu "pogledati". Nego dobro shvatiti: NE GLEDATI NATRAG! Zauzmimo položaj!

O, Isuse, daj mi taj duh lijepe smionosti! - To nije preuzetnost; Ti si me pozvao. Ti ćeš mi dakle dati i milost, da ostvarim taj program. Ne molim Te ništa drugo, osim onoga, što od mene traži moja zadaća kao svećenika i za sada, što traži zadaća budućeg svećenika. SVE ŠTO MORAM BITI, molim Te, da to odmah postanem. Pa i o vlastitom trošku, ako treba; t.j. i uz cijenu VELIKIH ŽRTAVA treba da budem s Tobom PROTIV sebe.

Nauči me dakle, da stjeram u red taj bijedni "ja", da ga uskladim s potrebama svoga zvanja, i da ga prisilim na potpuno ostvarenje svoga životnog ideala.

Mermoz je jednoga dana PEDESET I DVA PUTA pokušao, dok je uspio poći se svojim hidroavionom u zrak. Ni je prestajao mučiti se! Pokušao je 52 puta. Tko kuša pedeset i dva puta, - što znači UVIJEK, taj se uvijek u spijeva maknuti s mrtve točke i poletjeti u nebeske visine.

Svakog dana, dok molim svoj prvi OČENAŠ, zamolit ću Boga za potrebne milosti, da taj dan sve "pokušam". Kruh naš svagdanji daj nam danas! Svaki put, kad nastane kakva poteškoća, daj mi, da smognem POTREBNI NAPOR, da se milost ima zašto uhvatiti. Kad se ujedini Božja milost i moj trud, tada je uzlet siguran!

\+

\+

11. rujna

OPASNOST OD NEMARNOG ŽIVOTA

Ne budem li nastojao dati od sebe sve što mogu, kakve mogu predvidjeti posljedice iz toga?

To je prije svega nepravda prema Bogu. Kako? Gospodin se udostojao, da me pozove, pa mjesto da mu lijepo služim, zar da odgovaram samo onako osrednje i bez posebnog značenja? - Kako je to strašno!

Nadalje, to je ŠTETA, koju nanosim Crkvi. Sveta majka Crkva računa sa mnom. Ona mi stavlja na raspola-

ganje, kroz sve ove lijepe godine, koje boravim u sjemeništu, sva sredstva, s kojima raspolaže, da od mene načini svećenika na visini. Ona se brine za učitelje, koji cijeli svoj život posvećuju meni. Ona mi daje kuću, u kojoj mi ništa ne manjka, da se osigura moje posvećenje. Zar sve to zato, da se sve skupa završi s jednom običnom ništicom?

I još, KOLIKE LI ŠTETE ZA DUŠE! Moj apostolat i njegova plodnost ovisit će o mojoj svetosti. Ja to znam jako dobro, često sam o tome razmišljao i još nisam dosta u to uvjeren. Duše mnogo stoje i traže od svojih svećenika malo više od jadne prosječnosti, da ih mogu podizati sa zemlje, posvećivati spašavati.

Treba li nadodati i ČETVRTI RAZLOG: nisam izabran za klerika, za svećenika zato, da provodim život kakvog laika, a još manje lošeg laika. Bog želi od mene svetost moga staleža. Ako ne nastojim ostvariti je, tko zna kakvim se pogibeljima izlažem? - Moja zadaća može biti tako lijepa, da joj nema para! Ostajem jadni čovjek, podložan svim ljudskim slabоćama, napastima, nažalost i grijehu. Ako svojevoljno ne nastojim ostvariti svu ljepotu svoga zvanja, tko zna, ne izlažem li se, pa i

u njemu, mnogim pogreškama? I tko zna, ne izlažem li se opasnosti, da se od mlitavosti do mlitavosti, od pogreške do pogreške srozam u propast?

ŽALOSNI PRIMJERI dokazuju, da su svećenici znali biti savršeni bijednici i tamo, gdje su laici odbijali ružne stvari; da su znali - profanirajući do kraja svoju svećeničku čast, načiniti najgnusnije i najružnije stvari.

Za vrijeme velike Revolucije, kad su komesari Komune tražili nekoga, tko bi kao službeni svjedok države prisustvovao smrti kralja Ljudevita XVI. nitko se nije javio. Na kraju dvije spodobe podigoše ruke: Jakov Roux i Jakov Klaudije Bernard. Obojica su bili u sjemeništu, obojica su napredovali u sv. redovima, obojica su postali svećenici. Ta dvojica su potpisala zapisnik svojim svećeničkim rukama, koje odrješuju i dijele svetu Pričest, kao komesari revolucionarne Komune.

To nije izmišljotina, to je povjesna činjenica. Na što sve nije u stanju da padne svećenik, KOJI ZABORAVI svoje zvanje?

\+ \+ \+

12. rujna

ZAZIVATI MARIJU

Danas je blagdan Imena Marijina.

"Et nomen virginis Maria - A Djevica se zvala Marija". Okoristit ću se današnjim blagdanom, da si postavim pitanje: da li dosta, ČESTO I ŽARKO zazivam svetu Djevicu; i još više, da li je MOJA POBOŽNOST DOVOLJNO MARIJANSKA.

Počnem li razmišljati, moram odmah uočiti, da Blažena Djevica IGRA VAŽNU ULOGU OD POČETKA MOGA ZVANJA. Ona je bdjela nada mnom, Ona mi je dala gorljivost za slavu svoga Sina i želju za svećeništvom. Ona mi je pomogla pobijediti sve poteškoće i pokucati konačno na vrata sjemeništa.

I nije li upravo ona zaštita moje sadašnje izgradnje na tri načina:

PROTIV NAPASTI. Nije li njezino posebno umijeće pobjeđivati đavla?

PROTIV MLITAVOSTI. Kad čovjek osjeća potištenost, Ona mu vraća snagu i hrabrost, kako to znadu činiti mame, kad vide svoje mališane u strahu.

PROTIV RUTINE (navike), koja je možda najveća opasnost moga kleričkog, a kasnije svećeničkog života: rukovati s božanskim stvarima iz navike. Njezina pažljiva nježnost i osjetljivost neprestano mi pomaže, da u sve te stvari unosim uvijek nove svježine.

Nije njezina zadaća samo da nas štiti, nego da nas vodi k SAVRŠENSTVU. Tko mi može pomoći bolje od Marije u sticanju kreposti?

Treba mi duh MOLITVE, meni, koji sam tako površan i vjetrenjast. Ona, "koja je čuvala sve ove riječi i razmišljala u srcu svojem", izmolit će i meni istu ljubav prema SABRANOSTI.

TREBAM SNAGE. - Tko me može bolje naučiti, kako se moram držati, od Gospe, koju mi crta pjesma: "Stala plačuć"... TREBAM PONIZNOSTI. Ona će me naučiti, da uzvratim Bogu sve, što sam primio: "Jer mi učini velike stvari Svesilni".

TREBAM ČISTOĆE. Nije li njezino najbolje obilježje: "I ljage istočne nema na Tebi!"

TREBAM SVJETLOSTI. "Koji mene slave, postići će život vječni" (Eccli 24,31).

TREBAM POUZDANJA. Nije li dosta, da se sjetim, da u njoj počiva sva nada života i kreposti? "U meni je sve milje života i istine, u meni je sve ufanje i kreposti. Ja sam Majka lijepe ljubavi... i svetoga ufanja" (ib 25).

TREBAM GORLJIVOSTI. Tko će mi bolje od Marije, koja je tako usko povezana s Otkupiteljem, dati osjećaj i želju za otkupljenjem svijeta?

O Marijo, dobra moja Majko, toli-

ko Ti dugujem! Dugujem Ti sve! A nisam dovoljno Tvoj sin, ne pokazujem dovoljno sinovske odanosti i ljubavi. Ti si ulazila u moju pobožnost samo od zgode do zgode i djelomično. Odsada želim Tebi posvetiti NAJBOLJI DIO.

A kasnije u svojoj službi, a napose u svojem radu s mladeži, želim dati sve od sebe, da te uzljube i da Ti služe. Stoga moram dobro produbiti Marijansku teologiju i LITURGIJU TVOJIH BLAGDANA za vrijeme svoga boravka u sjemeništu.

\+

\+ +

13. rujna

SPASITELJ

Kad su prvi misionari stigli na Grönland i htjeli propovijedati Evanđelje, ne nađoše u grönlandskom jeziku zgodne riječi, kojom bi izrazili riječ "SPASITELJ". Dugo su se i teško mučili, da stanovnicima Grönlanda rastumače smisao riječi "Spasitelj", ali uzalud!

Konačno, jedan od pogana, kao da je shvatio, pa zapita misionara: "Hoćete li možda govoriti o kakvom čovjeku, koji se, dok lađa tone BACA U VODU, DA IZVUČE ONOGA, KOJI SE UTAPLJA, NA OBALU?" - "Da, odgovori misionar sav veseo, baš to! Od onda su misionari mogli tumačiti Grönlan-

danima, što je to Spasitelj, kako su svi ljudi bili u pogibli, da zauvijek propadnu, ali kako se Isus bacio u valove trpljenja, da nas spasi i izvuče na obalu vječnosti.

I od onda se na grönladskom jeziku riječ "spasitelj" izražava riječima: "ONAJ, KOJI SE BACA U MORE I SPAŠAVA UTOPLJENIKA".

Želim li spašavati ljude, bit će potrebno, da se i ja bacam u vodu, da žrtvujem svoje udobnosti, svoju plašljivost i da se bavim neprestanim i ozbiljnim radom.

Katkada se događa, da treba STVARNO dati svoj život i to najedamput iz ljubavi prema drugome. Za vrijeme rata od 1914.-1918. neka je lađa prevozila francuske vojnike za Solun. Lađa je naišla na minu i počela tonuti. Neki redovnik ostane na palubi, dok su drugi tražili spas u čamcima za spasavanje i nestade u valovima, nakon što je i nad posljednjim načinio znak odrješenja. Drugi se vojni svećenik spasio u jednom čamcu. Neki ga utopljenik zamoli, da ga primi i njega u čamac. No čamac je već bio pun i svako daljnje njegovo opterećivanje značilo bi posve sigurno potonuti. Vojni svećenik ne oklijeva: "Neka dođe na moje mjesto!" I skoči u more, gdje je začas nestao, obistinjujući na taj način rije-

či Učiteljeve: "Najveći je dokaz ljubavi, ako netko dade život svoj za onoga koga ljubi."

Morat ću davati od svoga života KAP PO KAP, a ne najedamput, kao što su dali ovi divni ljudi.

No moram se naučiti, prema njihovu primjeru, duhu POTPUNOG PREDANJA.

"Isuse, Božanski Spasitelju, povećaj u meni želju, da postanem Spasitelj. A kako ja ne ću da ta želja ostane u meni "pusta želja", povećaj u meni žeđ za žrtvom! "Znadem teoretski, da su duše vrlo skupe; ali sam u praksi mlitav, i često sam spasitelj samo uz nisku cijenu. Tim me nisi pozvao na tako maleni napor. Želim se dati na spasavanje svijeta, S TOBOM, kao i Ti, što VIŠE I TVOJIM SREDSTVIMA.

I danas ću se junački vježbati u žrtvi u svim prilikama, koje mi se pruže.

Treba početi s malima, i malo po malo, od malih prijeći na velike.

+

+ +

14. rujna

UZVIŠENJE SV. KRIŽA

S korišću bih mogao razmatrati o povjesnim okolnostima, radi kojih

uveden ovaj blagdan. (cf. Oficij današnjeg dana).

Ali, posve jednako, mogu si predstaviti zgodu iz života sv. Franje Asiškog, koja se odigrala u jutro 14. rujna, dok je pri osvitku zore - Franjo molio, lica okrenuta prema istoku raširenih i uzdignutih ruku.

"O, Gospodine Isuse Kriste, ima jedna milost, za koju Te molim, da mi udijeliš; da u svojoj duši i u svojem tijelu OSJEĆAM BOL I TRPLJENJE, koje si ti, Dobri moj Isuse, podnio za vrijeme svoje gorke i krvave muke!"

I dok se molio, obuze ga osjećaj, da će mu Bog sigurno ispuniti molbu. Poče promatrati velikom sabranošću KRISTOVE BOLI. I vatra ljubavi prema Gospodinu poraste toliko, da je osjetio - uslijed prevelike svoje ljubavi i suosjećanja - da se POSVE PROMIJENIO U KRISTA.

I dok je tako klečao i dok je taj plamen ljubavi u njemu gorio, kad li najednom, u tom jutarnjem času, vidje, gdje silazi s neba Serafin, koji je imao šest sjajnih krila. Serafin mu se približi posve blizu, tako da je Franjo mogao posve jasno i točno vidjeti, da je na sebi nosio sliku raspetoga čovjeka, i da su mu krila bila ovako raspore -

đena: dva su mu se uzdizala iznad glave, druga su dva bila rašírena za lijet, a zadnja su mu dva pokrivala tijelo.

Kad Franjo vidje tu prikazu, uplaši se strašno i najednom osjeti, da ga ispunja veselje, ŽALOST I DIVLJENJE. Osjetio je veselje, jer je vidio, da mu se dobri Isus udostojao tako prijateljski objaviti i što je spustio na nj tako nježni pogled.

S druge mu je strane pogled na Gospodina, raspeta na križ, prouzročio neiskazanu bol. Konačno, divio se tako čudnoj i izvanrednoj pojavi. Znao je naime, da se ljudsko trpljenje ne nalazi nikada zajedno s besmrtnim duhom jednog Serafina. Ali, dok se on tako divio, isti mu taj Duh, koji se pokazao, reče, da je Bog zato htio da to ukazanje ima takav oblik, da uzmogne shvatiti, da će i on sam biti konačno preobražen u SLIKU KRISTA RASPETOGA, ne po tjelesnom mučeništvu, nego po nutarnjem plamenu ljubavi.

Nakon nekoliko časaka nesta divne prikaze. Ali je od tada Franjino srce sačuvalo vrlo snažnu vatru i vrlo živu ljubav prema Kristu. A na svečevom tijelu prikaza ostavi sliku i čudesne znakove Kristova trpljenja. Odmah se pokazaše na rukama i

nogama znakovi čavala, tako da su ruke i noge izgledale, kao da su probijene u sredini. Glavice čavala bile su na dlanovima i na gornjem dijelu nogu, dok su im oštrice izlazile na suprotnu stranu. Rane su bile duboke i široke kao prsten. Čavli su bili okrugli i crne glave. Jednako se pokaza na desnom svečevom boku slika udarca koplja kao brazgotina, ali posve crvena i krvava, iz koje je često kapala krv.

Zapamtit ću, što je božanski Spasitelj rekao blaženoj Anđeli đe Foligno, članici trećeg reda sv. Franje: "Budući da me je moj sluga Franjo vrlo ljubio, ja sam učinio mnogo. A kad bi bila još koja osoba, koja bi me više ljubila, i njoj bih učinio još i više. I tebi ću učiniti, što sam učinio svome sluzi Franji; i još više, AKO ME LJUBIŠ." Ne radi se o mimonaravnim darovima milosti, nego o povećanju ljubavi.

Koji su uvjeti za to? - Potrebna je molitva, PRIVEŽANOST UZ ISUSA I BRIGA, kako da mu ugodim.

\+ + +

15. rujna

MARIJINE ŽALOSTI

Koje su? Poznate su mi sve te ža

lости dobre Majke. Mislim reći:Znam ih izbrojiti. Poznavati ih u DUBINU, nije mi moguće. Ali ponekad,baš kao i danas, želim što bolje pogledati, kakvi su mačevi u duši Marijinoj u svojoj nutrini.

Gledam tu dobru Majku, kako je sjedinjena i kako sudjeluje u svim žalostima svojega Sina. Nemirna je radi njega i prije rođenja. Onda, kad ne zna, hoće li naći kakav ku - tić gdje bi ga rodila svijetu. Gledam je, kako joj dušu probija poput mača SIMEONOVO PROROČANSTVO:kako je žalosna, kad je IZGUBILA ISUSA u hramu; kako trpi, bez sumnje, gledajući kroz cijeli njegov skroviti život veliko neznanje svijeta o Mesiji i omalovažavanje, kojim većina ljudi susreće njezinog božanskog Sina. Gledam je, kako za vrijeme Kristova javnog života trpi radi neshvaćanja puka, tvrdoće apostola,radi prezira i mržnje farizeja.Gledam je za VRIJEME MUKE, kako joj dušu razdire nepravedna osuda,smrtni vapaji, bičevanje, kruna,raspinjanje, osuda, Kalvarija. Gledam je, RASPETU zajedno S ISUSOM. Krv, koja mu teče iz nogu, ruku i iz boka, to je njezina krv, koju mu je Ona dala na dan utjelovljenja, i koju će Spasitelj proliti sve do posljednje kapi

za nas, svoju siromašnu posinjenu djecu; koja su tako malo zahvalna , tako malo shvaćaju, tako nedostojna, a katkada, nažalost i neprijateljski raspoložena.

Mogu sada još U POJEDINOSTI promatrati te boli dobre Majke. Dotaknuti se svake, ali samo sa sinovskim poštovanjem i zato, da otkrijemo u njima neizmjernu cijenu otkupljenja.Kako su one teške bile i Sinu i Majci!

A zašto sve te boli? - Zato, jer je Marija pristala, da bude sudionica u Isusovoj žrtvi.

Isus je pristao, da se prikaže , jer je sam dragovoljno htio,OBLATUS EST, QUIA VOLUIT - dragovljno se prikazao, a isto se tako dragovoljno prikazuje i Marija. Treba netko! - Ja ću ići! Potrebna je raspetom Spasitelju Majka, da bude raspeta zajedno s njime,nakon što se pripravljala za raspeće kroz 33 godine . FIAT! - Neka BUDE! - To će biti dvije zajedničke agonije, dvije agonije od 33 godine.

ECCE VENIO - ECCE ANCILLA - "Evo dolazim - Evo službenice!" "Fiat voluntas Tua - Fiat mihi secundum verbum tuum" - "Budi volja Tvoja - Neka mi bude po riječi tvojoj!"

Dva ECCE i dva FIAT. A samo je jedno Prikazanje, jedna je i žrtva, koju prikazuju dvije sinhronične duše u jedinstvenom ritmu.

Nauči me, dobra moja majko, Gospojo naša, Majko boli i patnje, nauči me, da izgovaram te dvije male riječi: ECCE, FIAT! Daj mi, da se znadem unaprijed prikazati, kao Isus i kao Ti; i da znadem, kada DOĐE ČAS, prihvatiti žrtve, koje budeš tražio.

Prikazujem se, Marijo, ECCE! Božanski Spasitelj može računati sa mnom!

FIAT! Neka dođe žrtva. Pokušat ću je izdržati.

FIAT! FIAT!

\+

\+ \+

16. rujna

OTAJSTVO KRIŽA

Kako li je divno otajstvo otajstvo križa! Bog dolazi na zemlju među ljude, da bude raspet za ljude ! Zašto? Zašto?

O. Faber u svojoj knjizi "Dragocjena krv" (1,34) daje među ostalim razlozima i ovaj, koji može poslužiti kao predmet za jedno lijepo razmatranje.

"Naš se Spasitelj mogao izvući ; da ne prolijeva svoje krvi. Nije bilo nikakve potrebe za njèga, da prema prijestolju Božjem prinese žrtvu prolivene krvi. Jedna jedina suza, časoviti uzdah ili pogled bio bi dosta, da su tri Božanske Osobe tako htjele. Prolijevanje njegove krvi je povezano s njegovom neizmjernom ljubavlju. To je, otajstveno i stvarno, NAJDOSTOJNIJI NAČIN OTKUPLJENJA njegova klanjanja vrijednog veličanstva; i baš takav, koji je na najprirodniji način mogao izazvati sućut i ljubav kod ljudi. Koliko je puta Bog uzeo ono, što se svidjelo našim srcima, kao mjeru svojih vlastitih čina; koliko li se puta sam žrtvovao, nakon što nam je pokazao nesklad između svoje slave i naše ljubavi, da se povede za našim sklonostima?"

Jedno je sigurno, a to je činjenica, da je Krist postao za nas nešto, što se ničim ne može nadomjestiti otkako je Učitelj izabrao križ. I mnogi, koji se nikako ne bi spasili bez trpljenja, posvetit će se po kušnjama. Sveti Franjo Saleški daje za to zgodnu opasku:

"Najsigurniji je put onaj, koji se nalazi na podnožju Križa; put poniznosti, jednostavnosti i blagosti srca. Kao što se sok od loze kvari i trune, ako dugo ostane u grožđu , tako i ljudska duša, ako je ostavi

mo u njezinim nasladama i užicima,u njezinim češnjama i željama.Ali,ako je tiskaju nevolje, izlazi iz nje slatki sok klanjanja i ljubavi.Svete li nevolje, blagoslovljene li tjeskobe, koja nas nuka, da se utječemo svojem nebeskom Tješitelju!"

Nadalje, ne smijem na se tovariti KRIŽEVE, KOJI SU IZVAN MOGA DOHVATA i mojih mogućnosti. To ne! To su UMIŠLJENI KRIZEVI, koji su dobri u najboljem slučaju, da u neke dane razvesele moju maštu,ali koje ne ću nikada susresti u svojem životu i koji će vječno ostati neostvareni. Sa svojim profinjenim osjećajem ženevski biskup veli dalje:

"Više volim nositi mali križ od slame, koji su mi stavili na ramena bez moga izbora, nego li da odem,pa otsječem kakav veliki u šumi,s mnogo truda, i da ga zatim nosim s mnogo muke. I vjerujem, da sam milији Bogu s križem od slame, nego li s onim, koji sam sam napravio, s više truda i znoja, jer ga nosim, da zadovoljim svoje sebeljublje, koje uživa u sebi, a tako se malo dade voditi i upravljati, s jednostavnošću što vam ja najviše želim".

PRIJE nego pomislim NA KRIŽEVE PO SVOM VLASTITOM IZBORU (može se dogoditi, da ih Bog traži od moje

velikodušnosti i ne smijem se unaprijed oglušiti), moram prihvatiti prije svega križeve, KOJE MI BOG ŠALJE, kao što je: sjemenišni rad, djelomično žrtvovanje svoje slobode, točno ispunjavanje pravila,dobar odnos sa svima, poštovanje poglavara, ljubav prema svakomu, bježanje od napasti, ustrajnost u molitvi...

Koliki je već i to posao! O,Isuse, daj mi pravu odvažnu i iskrenu dušu, kao što je bila duša Simona Cirenca!

\+

\+ \+

17. rujna

STIGMATIZACIJA SVETOG FRANJE

Ne idem za tim, da nosim VANJSKE ZNAKOVE MUKE kao seraf iz Asiza.

No, ne bih li mogao, više nego to i mislim, podijeliti križ sa svojim Spasiteljem? Naizvan se ne će vidjeti ništa, osim ono, što je baš potrebno, za dobar primjer drugomu, na što sam obvezan. Ali u nutarnjem području, nemam li neizmjerno veliko polje rada, koje je prepušteno mojoj odvažnosti i ljubavi?

Želja mi je postati PRAVI UČENIK Božanskog Spasitelja, ali zar nije naš Spasitelj - ako se dobro sjećam - bio raspet na križu? - A ja,nemam

li u sebi potajnu želju, da ga slijedim, ALI DA MI NIŠTA NE UZMANJKA? Ako mi nešto ustreba kod stola ili u mojoj sobi, kakve li odmah vike i prigovora! Nemam li potajnu želju, DA IZBJEGNEM - izuzevši obvezatne poteškoće, koje mi nameće dnevni red, pa život u zajednici i studij -svaku priliku za trpljenje?

O, sveti dane, u koji slavimo stigmatizaciju svetog Franje, nadahni mi drugo duševno raspoloženje i sasvim drukčije vladanje.

Uz ovaj razlog, koji se tiče mene osobno, ima još jedan drugi, koji se odnosi na moj APOSTOLSKI ŽIVOT ! Ako kasnije, - kad budem morao propovijedati Krista Raspetoga - moje ovce uvide, da ja u ničemu nisam razapet, kakav ću imati ugled među njima, da ih učim, kako će ostavljati stvorenja i ljubiti križ?

Msgr Dupanloup se ovako tužio, ne bez humora, kad je imao propovijedati u Parizu u crkvi sv. Magdalene:

"Što može jedan jadni biskup, kao što sam ja; biskup, koji stanuje u prekrasnoj palači, što može reći dobra siromasima, da ih utješi? - Gotovo ništa... Mogu, ako me Bog potakne na to, sve podijeliti s njima. To mi olakšava teret, ali ih ništa ne tješi... Bez sumnje im možemo govoriti: "Blaženi siromašni". - "Beati pauperes!" Možemo im pokazivati raspelo... ali oni odgovaraju: "Ako je tako lijepo biti siromašan, zašto i vi sami niste siromašni?... Vi ne sličite svom Raspetomu...konačno, vi ste se, gospodine biskupe, dovezli kolima. Imate zlatni križ na prsima, i zlatni lanac na vratu..."

I ti čestiti ljudi imaju DONEKLE SASVIM PRAVO.

Mogao bih reći: "Dragi prijatelji, taj je zlatni križ olovni križ i često me satire, a ovaj zlatni lanac često je štrik na vratu. I ja bih htio, da me toga oslobode....." Sve ove riječi oni ne će razumjeti.

I baš radi toga apostoli, da imaju što više uspjeha kod svoga propovijedanja misle, da moraju i navanjski način poprimiti sve oznake najpotpunijeg SIROMAŠTVA. Crkva ne traži od svojih svećenika, da hodaju u sandalama na bosu nogu, niti da imaju pojas oko bokova, niti da budu odjeveni u grubo platno. Ali ona računa, da će zato njihovo nutarnje SIROMAŠTVO biti potpunije.

Ali i tada, ako čovjek nema ni grubog odijela, ni sandala, ni pojasa, vjernici ipak brzo uvide, da li nosi STIGME.

Njima moram označiti svoj život i ne smijem čekati i odgađati za ka

snije. Moram početi već u sjemeni - štu, već sada, već danas!

O, sveti Franjo, čiji je život, osobito od ALVERNSKOG događaja, bio tako pun žarke ljubavi, nauči i me ne nešto od svoje ljubavi i plemeni tog žara. Nauči me, da i ja - kao ti - poznajem samo ISUSA, i to raspetog Isusa!

\+

\- \+ \+ -

18. rujna

SLAVNA CRKVA

Katkada me na putu spopadne MALODUŠNOST. Sišao sam na trkalište, odlučio sam, da stanem na svoje mjesto, i da se postavim na početnu crtu, od koje počinje trka. Osjećao sam veliku snagu. Sve sam ostavio, da budem brži; ostavio sam svoje roditelje, svoje lijepe ljudske nade, tako drage izglede kasnijeg obiteljskog gnijezda, svoju udobnost. U POSTAVLJENOM CILJU - slaviti Boga, spasavati duše i širiti kršćanstvo - bilo je toliko privlačivosti, da nije bilo ničega, zašto se ne bih osjećao sposoban.

Na dani sam znak POLETIO... Početak je bio jako dobar. Prve etape na igralištu već su predkazivale lijepu pobjedu i obećavale sjajnu trku.

A zatim je došao UMOR, spopala me neka klonulost, žalost za ostavljenim stvarima, nesigurnost, da ću postići nagradu. Ipak, imam kraj sebe dobru postavu, okuke se redaju i nitko ne bi htio prekinuti borbu... Pa unatoč tomu se osjećam malodušnim, možda sam već sasvim blizu da odustanem...

Što je dakle? Je li to istina - popustiti onda, kad je ostao isti zalog, za koji se igra, kad su ostali isti drugovi, kad je i milost zvanja ostala ista? - Ne! Nikako ne!

Poznata mi je ona lijepa zgoda, kad je majka, koja je gledala svoju djecu, kojima su prijetili mučeništvom, i koja su bila u opasnosti, da zamole milost, rekla: "Djeco moja, gledajte gore!" - Moja majka Crkva u ovo liturgijsko vrijeme, kada mi sve govori o nebu, veli mi isto tako: "Gledaj gore!" Moram se zamisliti u te divne tekstove pune poticaja.

Isto je tako i veliki kartaški biskup sv. Ciprijan, govorio svojim kršćanima, koji su bili u opasnosti da popuste:

"Treba to promatrati i na to često misliti: odrekli smo se svijeta, ovdje živimo tek privremeno, kao gosti i stranci... Naša je domovina raj. Roditelji su nam patrijarsi. Žu

rimo se dakle i trčimo, da vidimo svoju domovinu, da pozdravimo svoje roditelje. Tamo nas GORE čekaju u velikom broju oni, koji su nam dragi; roditelji, braća, sinovi;ta velika četa zbijenih redova teško podnosi našu otsutnost. Sigurni su, unemirni za naš. Kad ih budemo mogli vidjeti i zagrliti, koliko li će to biti zajedničko veselje i za njih i za nas! I kolika li se sreća uživa tamo gore na nebesima!...Prema svim ovim sretnicima, predragi, trčimo nestrpljivo, žurimo se, budimo u sebi želju, da budemo uskoro uz njih, da se konačno veselimo u Kristu."

Ti ćeš, Isuse, biti moja snaga ! Neka krepost Tvoje moći zavlada u meni, "virtus Christi" - "sila Kristova!" S visoke tribine, s koje moja braća, članovi slavne Crkve, promatraju moju jadnu trku na trkalištu, tješe me nebeski "pobjednici".

Da! Da, molite se za me, SVETICE I SVECI NEBESKI; vi, moji sveti zaštitnici; svi vi izabranici,okupljeni oko Krista; vi, koji čekate čas, kad ću i ja biti pripojen kruni:"Junački!, dobri i vjerni slugo! Nastavi borbu! Vjeruj nama! Što je napor, kao taj tvoj, kad se usporedi s neizmjernim stupnjem slave, koji ti je određen!

\+ \+ \+

19. rujna

LJUBAV

"Učitelju, koja je prva i NAJVEĆA ZAPOVIJED?"

Među prepredena i lukava pitanja, koja su pismoznanci postavili Božanskom Spasitelju, spada i ovo. Krajnom su se strpljivošću dali na posao, da izrade potpuni popis božanskih zapovijedi. Imali su ih u popisu 613 na broju, i to 248 pozitivnih, i 365 negativnih. Ali, među svim tima, koja je najveća?

"Učitelju, reci nam, koja je PRVA, NAJVEĆA?"

"A Isus odgovori jednostavno:

"Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim!"

Često su se književnici i farizeji zadovoljavali time, da samo na VANJSKI način pokažu, da služe Bogu. OBDRŽAVALI SU zakon. Ali SRCA tu nije bilo. I eto, zato Isus točno i izričito veli, da Bog traži NUTARNJU LJUBAV. "Ljubi Gospodina svim srcem svojim, svom dušom svojom,svim umom svojim i svom snagom svojom".

Kad je Spasitelj, prema riječima proroka Izaije, govorio: "Ovaj me narod časti USTIMA, a SRCE je njegovo daleko od mene", što je drugo htio time reći, nego da obredna vri

jednost i vjernost nije dostatna . Treba uskladiti S VANJSKIM kretnjama temeljno NUTARNJE vladanje.

U Bibliji ima preko SEDAM STOTINA tekstova, u kojima se spominje SRCE. I izuzevši desetak slučajeva, gdje se riječ "srce" uzima kao organ, koji udara u našim grudima, i koji je životno središte optoka krvi u tijelu, u svim je ostalim slučajevima ta riječ uzeta u DUHOVNOM SMISLU. Ona označuje ono najintimnije i najosobnije u nama, označuje izvor naših odluka i naše ljudske vrijednosti. Naša osoba vrijedi koliko vrijedi i naše srce. U Svetom Pismu, a posebno u Evanđeljima, istaknuta je opreka između srca i usta, bitnoga i vanjskoga, nutarnjih raspoloženja, kretnja i navika.

Ima katkada stvari, koje se PRIČINJAJU LIJEPIMA, a u stvari su zle . Dosta je sjetit se samo teških riječi, kojima je Isus šibao licemjere i one, koje je mislio pod izrazom: OBIJELJENI GROBOVI.

Katkada su opet neke stvari PRIVIDNO ZLE, a iznutra su dobre. Tko bi mislio, da će između dva razbojnika, jedan od njih biti DOBRI RAZBOJNIK, unatoč protuslovlju, koje prividno postoji između ta dva pojma, kad stoje jedan uz drugi? Isus,

koji znade "i ono, što ima u čovjeku" može otkriti i ono, što se naizvan ne vidi. SRCE je najvažnije.

IDEALNO je, kad postoji potpuni sklad između onoga unutra i onoga , što je vani i obratno. Idealno je, kad srce vuče čitavoga čovjeka.

Ljubiti svim srcem, to znači ići sve dotle u ljubavi.

Tako mi se nameće dvostruka odluka. Želim li se vježbati u onom,što nam SPASITELJ daje kao prvu zapovijed, tada:

Prije svega moram LJUBITI; ljubiti svim srcem,a to znači, staviti svoju dušu, koliko je najviše moguće u službu Božju. Moram znati mrziti formalizam, obični ritualizam. U svemu moram ići do nutrine.

A zatim ljubiti: SVIM SVOJIM SRCEM, još i u drugom smislu,a to znači potpuno, ne zanemarujući nikakvu priliku za ljubav. Moram dati SVOJE SRCE, ČITAVO SVOJE SRCE.

\+

\+ \+

20. rujna

BOŽJA PRISUTNOST

Pripovijeda se, da su se negdje,kroz jedno vrijeme, kad je koji bezbožac susreo drugog bezbosca,ovako pozdravljali: PRVI JE REKAO: "Nema Boga!",

a drugi bi odgovorio: "Niti ga je bilo, niti će ga biti!"

Užasna bogohula! ŠTO BI POSTALO OD NAS, ako bi Bog bio izbrisan ne samo iz tekstova ili iz zakona, nego stvarno tako, da ne postoji i da ga stvarno - što nije moguće - izbrišemo sa svijeta? - Ne bi li tada u budućnosti nastala noć u našem svemiru?

A što bi bilo od čovječanstva BEZ SVIJETLA? - Pripovijedaju slijedeći događaj: kad se u gradu Massachusettsu u (Sjedinjene Američke Države), gradila neka ubožnica za slijepce, radi štednje nisu načinili prozora na prostorijama, koje su bile određene za slijepe. Mislili su: Ta čemu svjetlost za slijepe, kad i onako ne mogu vidjeti! Ali ovako umovanje bilo je krivo. Nakon krat - kog vremena, slijepci se razboliše jedan za drugim. Slabili su, osjećali su se žalosno i nemirno, ali na njima nije bilo moguće ustanoviti neku posebnu bolest. Kad su dvojica od njih umrla, onda odluči vlast probiti prozore na zidovima. I što je bilo? - Nadošla je sunčana SVJETLOST i osvijetlila sva mjesta, koja su prije bila tamna. Blijeda lica slijepaca dobiše svježu boju, žalosti nestade, a veselje i zdravlje se opet povrati.

Sunčana je svjetlost korisna i potrebna i za slijepce.

Što bi bilo od zemlje bez svijetla, koje dolazi s neba?

Kolikom vjerom držim do istine; koju tako često ponavljamo: "Vjerujem u Boga Oca, svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje, svega vidljivoga i nevidljivoga."

I nije dosta, da moja vjera bude samo VJERA U TEORIJI i da nema nikakva odraza U PRAKSI: "Da, nemam nikakve poteškoće, da usvojim istinu, da Bog postoji! To svakako! Ali je potrebno, da ta vjera u Boga dođe i u VEZU S BOGOM. Ne radi se dakle samo o prihvaćanju umom, nego i SRCEM.

O moj Bože, čija me svemoć okružuje, bez kojega ne bih bio ništa, daj mi, da shvatim: kolika je moja ovisnost o Tebi. Ti ne samo da jesi, nego si Ti "Onaj, koji jest!" Tvoja je bit biti; Ti jesi u potpunom smislu riječi. A ja sam po svojoj biti ništa i ništavilo. Ti si mi dao bit i s biti razum; to znači mogućnost, da spoznam Tvoju opstojnost i Tvoju dobrotu. Želim slaviti tu bit i Tu Dobrotu:

Tebe Boga hvalimo, Tebe Gospodinom priznajemo...

Tebi svi anđeli, Tebi nebesa i sve vlasti:

Tebi Kerubini i Serafini kliču bez prestanka:

Svet, svet, svet...

- Želim, da se s Anđelima i Svecima moj život odvija u jednom neprestanom pjevanju: Svet, Sanctus; -Da čitavo moje biće bude za Tebe, Bože moj, veličanje Tvoje slave; da sva moja sreća bude u tome, da živim u Tvojoj divnoj prisutnosti.

\+

\+ \+

21. rujna

SVETI MATEJ

Isus je izabrao svoje apostole među ljudima priprosta zanimanja i položaja; i ako je jedan od njih od ličnijega roda - a to je sv. Matej, čini se, da nije zaslužio da bude izabran radi NEKE POSEBNE ZNAČAJNE VRIJEDNOSTI DUŠE. I baš su radi toga Spasitelju jako prigovarali, što je u Kafarnaumu bio u gostima kod toga carinika, koji je bio na DOSTA LOŠEM GLASU.

Isus se odlikuje time, da može "promijeniti kamenje u djecu Abrahamovu," da može IZ NIČEGA NAČINITI NEŠTO. Na sreću! Inače ne bi ni mene izabrao.

Od carinika Mateja, bez velike i posebne sposobnosti, kako se čini,

Isus će načiniti jednog od svojih apostola, jednoga od svojih Evanđelista; najslužbenijeg Evanđelistu, mogli bismo reći; svoga MISIONARA u Abesiniji i konačno svoga MUČENIKA.

Evo, to zbunjuje farizejsku oholost.

A za mene evo POUKE, da se uzdam Bog najčešće izabire ljude, koji ništa ne vrijede, da ispuni svoja velika djela u svijetu. Tako se bolje očituje njegova slava, dosta je, da oni, koje Bog pozove, čuju poziv; da prihvate zadaću, da se spreme na svoj posao, i da - kad dođe vrijeme - odu u vinograd, da tamo rade, što bolje mogu. Sve što sami mogu, to je malo i neznatno, ali ako su ponizni, hrabri, gorljivi, ako su se znali okoristiti svojom pripravom, Gospodin će ih pomoći, dat će im, da donose plodove spasenja, da nastavljaju njegovo djelo; što više, da čine i VEća DJELA od onih, koje je On sam činio.

Dakle, moram imati pouzdanje! Moram se uzdati, da ću jednoga dana postati dobar SIJAČ, ako sve podu - zmem, da se dobro okoristim sjemeništem. Možda ne ću umrijeti kao mučenik, koji bi prolio svoju krv za vjeru. Umrijet ću, nakon što budem iscrpio svoj život i svoje snage, i nakon što budem bacao, dan za danom,

sjeme u brazde.

Druga milost, koju danas molim od Evanđeliste, koga slavi Crkva, jest ta, DA POZNAJEM I CIJENIM EVANĐELJE.

Potrebno je, da ni najmanje pojedinosti iz Isusova života ne izgubim s vida; da mi sve zgode iz njegova ranog djetinjstva, iz javnog života, Uskrsnuća, budu tako blize, da se mogu s njima neprestano služiti, bilo u svojoj osobnoj pobožnosti, bilo u apostolatu.

I ako kasnije jednoga dana, uz apostolat riječi, bude imao mjesta u mom životu i APOSTOLAT PERA -ako bi naime morao uređivati kakav župski list ili urediti kakvu prigodnu spomenicu, uzet ću si za uzor JEDNOSTVANOST Evanđelista, i - ne tražeći nikad svoje vlastite slave,- želit ću samo slavu Božju i širenje VESELE VIJESTI (Evanđelja) među što većim brojem duša.

\+

\+ \+

22. rujna

IZGRADNJA

"Biti IZGRAĐEN kako treba, znači biti sposoban razlikovati sporedno od glavnog. A biti KARAKTER znači biti jak, da dosljedno provodimo svoj život" (Foerster, Le Christ et la vie humaine, p.8o).

Većina ljudi umire, a da nisu za ono, što je bitni životni problem, za svoju potrebnu izgradnju, uložili dosta truda. A Alban Stolz je imao pravo, kad je rekao, da bi se na mnoge grobove njegovih suvremenika mogle napisati ove riječi: "Čovjek, koji ovdje počiva, NIJE NIKADA ZNAO, ZAŠTO JE ŽIVIO".

Za mene, kao bogoslova i budućeg svećenika, izgradnja se sastoji u izgradnji mog ljudskog i isto vrijeme svećeničkog lika sve do njegove potpune zrelosti, osobnosti.

Prava ljudska zrelost jest tamo, gdje susrećemo prije svega kao temeljno ŽIVO ZANIMANJE za spoznaje, koje je korisno steći. Ona, koja želi spoznavati, koja želi ispitivati Ona, koja - u pravilu - neograničeno za tim žeđa.

Nadalje takva osobnost mora imati - da izbjegne rastresenost - sta novitu naviku, ili se barem truditi, da usmjeri svoje zanimanje u NEKIM ODREĐENIM PRAVCIMA (razumije se bez nekog ekskluzivizma i uvijek spremna, da se baci i nekim novim smjerom, ako za to postoji pravo zanimanje i mogućnost), prije svega na pitanja, koja se odnose na staleško zanimanje - nje - za mene, klerika, prema tome, da usmjerim na ono, što se odnosi na nevidljivi svijet, filozofiju, bo

goslovlje, društvena zbivanja, religiozne probleme.

Drugi je elemenat: spajanje POJEDINIH TOČAKA u cjelinu. Slušajući kakav govor, čitajući kakvu knjigu, ne smijem se gubiti u pojedinostima, nego treba pronaći glavne crte, izvući glavno.

Ne moram se truditi, da sve znam, nego moram naučiti, kako ću u danom slučaju, naučiti sve ono, što će mi korisno doći.

Ali, ja u sebi ne moram izgraditi samo čovjeka, nego i BOŽJEG ČOVJEKA.

Pozvan sam, da se razvijem ne samo iz razloga svoga osobnog usavršavanja. Razlog mog opstanka je i od velike zajedničke, društvene važnosti. Pozvan sam, da zauzmem mjesto i kao ČLAN velike POVJESNE ZAJEDNICE, koja se zove Crkva, i da igram kao član tog "ansambla" ulogu u duhovnom i nadnaravnom životu svoga vremena i svoga kraja.

Pomislite, na pr. na utjecaj, koji je u Crkvi Božjoj vršio jedan sveti župnik iz Arsa!

Moram u sebi izgraditi Sveca - i to ne sveca za život u pustinji, nego sveca, KOJI ĆE BITI SVEĆENIK Gospodnji. - Sveca, koji će biti apostol duša; sveca, KOJI ŽIVI na punom vjetru, među biskupijskim kle -

rom, nezaštićen kojim samostanom, pravilima, poglavarima, koji bi neprestano pazili iza leđa, ili drugovima (u mnogo slučajeva), koji bi sa mnom dijelili ili barem umanjivali moje napore.

Gdje sam ja još od te svoje dvostruke izgradnje: od izgradnje potpunog čovjeka i pravog sveca?

Evo, zakratko će sjemenište (opet) OTVORITI SVOJA VRATA. Što želim sam sa sobom postići ove godine? - Važno je to DOBRO ZNATI, da mogu DOBRO I HTJETI.

O draga moja Majko, povjeravam Ti ovu sjemenišnu godinu. Neka ona bude uistinu Tvoja! Svaka se prava majka zanima za napredovanje svojih mališana. Ja sam Tvoj mališan! Koliko mi je potrebna Tvoja pomoć, da rastem u oba pravca: KAO ČOVJEK, KAO SVETAC.

+

+ +

23. rujna

AMEN - ALLELUJA

Još malo - i praznici će se svršiti! Na pomolu je novi križ: POVRATAK!

Ne zato, svakako, što bi mi bio težak rad, niti što bi mi bila teška istina i muževna izgradnja u

sjemeništu. Ni zato, što ne bih cijenio - prema njenoj vrijednosti - pouku, koja se tamo daje; ili što ne bih cijenio tako ugodno i tako sjajno društvo svojih drugova, koji žive istim životom kao i ja. Nego zato, što sada valja prekinuti s ugodnim, krasnim i lijepim životom u obitelji i valja PREKINUTI APOSTOLATOM, na koji sam se posve dao i gdje sam - prema svojem mišljenju - učinio nešta i dobra.

Neka bude, kako Bog hoće! A TU ŽRTVU PRIKAZUJEM za plodni uspjeh ove svoje godine u sjemeništu. Toliko ću puta imati prilike kroz tih deset mjeseci izgovoriti na kraju svaku molitve: AMEN - neka se vrši volja Božja! - Nastojat ću, da uvijek unesem najveću pažnji na ova dva sloga, koja tako često ponavljam: A - MEN! "Sve neka bude, dragi Bože, kako Ti želiš, KOLIKO TI HOĆEŠ!" - Ovo predavanje; ovaj odmor, ova poslušnost, ono obdržavanje pravila: AMEN, neka sve to bude Tebi na slavu, sve to veću i sve bolju moju pripravu za moj kasniji apostolat.

Ima i još jedna druga riječ, koju ću kroz ovu godinu, koja se primiče, izgovarati za vrijeme liturgijskih služba, pa u Brevijaru, ako budem imao sreću, da ga od ove godine molim, a to je: ALLELUJA. Još i tu, u ovu riječ, moram staviti i unijeti sve

njezino krasno značenje: ALLELUJA! - NEKA ŽIVI BOG! Bilo sretno: HVAljen budi Bog! Od onog prvog: "Deo gratias" - Bogu hvala! Pri ustajanju, pa do posljednjeg svijesnog daha, prije nego zaspim - neka sva moja duša pjeva: živi, Božanski ALLELUJA! Neka svaki kucaj moga srca, svaki korak mojih nogu i svaka riječ mojih usana bude jedna pohvala Bogu! ALLELUJA! ALLELUJA!

Netko je osobno za sebe sastavio ovih nekoliko redaka:

AMEN - ALLELUJA

AMEN je prihvaćanje žrtve, koju Bog od nas traži. - ALLELUJA je usklik jakih duša, koje su se potpuno predale volji Božjoj.

AMEN - to je: da! ALLELUJA - to je: Hvala!

AMEN - to je usklik duše, koja hoće sve što Bog hoće. - ALLELUJA -to je usklik duše, koja je sretna sa svime, što Bog dopušta.

AMEN - to je usklik duše, koja se podvrgava. - ALLELUJA -to je usklik duše, koja predusreće Božju volju, koju ljubi.

AMEN - to je usklik svetaca na zemlji! - ALLELUJA - to je usklik svetaca na nebu. To je pjev za odmor nakon rada, to je himan vječnog zahvaljivanja.

"Evo me, Bože moj, da vršim vo-

lju Tvoju! Evo me, da trpim, što hoćeš, kako hoćeš i koliko hoćeš!

AMEN - velim na sve, što ću primiti.

AMEN - velim na sve, što ću trpjeti.

AMEN - velim na sve, čega ću se bojati. ALLELUJA!

Moram se zadojiti tim mislima. Njima moram prožeti cijeli svoj život i ne smijem dopustiti, da ove godine prođe ijedan AMEN i ijedan ALLELUJA, a da u njega ne unesem sav onaj život, koji će mu dati sav njegov smisao.

\+

\+ \+

24. rujna

ZLI DANI

Vremena su zla. UVIJEK SU ZLA i vojujuća će se Crkva morati boriti do kraja, ima međutim dana, koji su - očito - gori od drugih. Kad je na jednom kraju društveni i vjerski mir, može se dogoditi da je u susjednom narodu veliki nemir. Što ćemo čininiti, ako takvi nemiri izbiju tamo gdje se nalazimo? Ne smijemo se jadati, gotovo bi trebalo reći: " TIM BOLJE!" Ne, kao da bismo naivno željeli oluju, nego zato, što je, kad ona bjesni, onda dobar čas za duše, i što se s te strane javljaju NAJ-

LJEPŠE NADE.

Jedino je važno, da u danom času budemo pripravni. Jedini način zato jest: SPREMITE SE. Jedan laik (Ozanam), pisao je malo prije revolucije 1848. godine: "Možemo biti zbrisani s lica zemlje!" - To je istina i stotinu godina iza toga. Da li bih, kao svećenik Isusa Krista, mogao i ja biti zbrisan? Prema svemu, to je moguće! Nitko nije nikada čuo, da završeno doba mučenika.

Što da radim, da se spremim?

Čujem svetog Pavla, kako govori (u svetom tekstu, koji je uvijek nov, uvijek zgodan):

"Gledajte dakle pomno, kako ćete živjeti; ne kao nemudri, nego kao mudri i dobro iskoristite vrijeme, jer su dani rđavi"(Eph 5,15-16).

Apostolovo je dokazivanje jasno:

"Progonstvo može doći. Dokako da nije mudrost u tome, da ga se bojimo, nego da ga predvidimo. A budući da je vrijeme, koje vi ovdje imate možda proboraviti, zbog progonstva za vas jako kratko, pazite unapri - jed, POSVETITE SE DVOSTRUKO, produžite korak! A svojim ozbiljnim naporima nadoknadite, što ne možete ostvariti radi kratkoće vremena, iskorišćujući vrijeme: ne radi se toliko o tome, da iskorišćujemo pro - šlost, koliko o tome, da pazimo na

budućnost. Dani su zli... Iskoristi te vrijeme. Dani mogu najedamput smrknuti. Spremite se za žalosno vrijeme koje dolazi. Napunite svoje žitnice za dane gladi. Tako ćete se osigurati i događaj će vas stići, ali vi ne ćete biti iza, nego POKRAJ NJIH, ili, što je još bolje, ISPRED NJIH.

"A sve to čekati bistra pogleda, mirne duše, bez ikakve sjenke pesimizma, ne očekivajući od ljudi više nego oni mogu dati - nego računati na Boga i na nevjerojatnu moć Evanđelja. Što škodi, ako jednoga dana bude trebalo leći krvav u brazdu, samo ako dođe kraljevstvo Božje."

Katkada upravo zli dani služe boljem napredovanju Božjeg kraljevstva.

Najvažnije je za mene: BITI NA VISINI!

Već sada treba za tim ići.

O, Isuse, ukloni od nas zle dane! Ali, ako oni moraju doći, tada daj, da se oprem zlu i daj da pomognem mnogim dušama, da IZDRŽE".

\+

\+ \+

25. rujna

BUDUĆNOST KATOLICIZMA

Jučer sam razmišljao O ZLIM DANIMA, koje samo nosi pokoje razdoblje od vremena do vremena, ali ne smijem

zaboraviti na Boga, na njegovu providnost i na pouzdanje, koje u nama moraju pobuditi neprevarljive Učiteljeve riječi:

"I vrata je paklena NE ĆE NADVLADATI!" I "TRAŽITE NAJPRIJE KRALJEVSTVO BOŽJE I PRAVDU NJEGOVU, A SVE ĆE VAM SE OSTALO NADODATI!"

Veliki i dobri borac posljednjih godina (August Prenat), zaslužni novinar i čestiti kršćanin, napisao je: "U uspomenama jednog sedamdeset godišnjaka" ove utješne i vrlo istinite riječi:

"Čini mi se, da će strah svih filozofa, svih moralnih pogleda, i svih institucija, koje su prekinule s kršćanstvom i strah od društava, koje je podjarmilo bogatstvo ili strijevi ili novčana moć ili kakvo drugo božanstvo, privesti Kristovu KRIŽU i evanđeoskim BLAŽENSTVIMA, sve plemenite duše i sva velika srca!"

I nadodaje:

Ostavljam ovaj svijet posve uvjeren, da su lijepi dani kršćanstva U BUDUĆNOSTI, a ne u prošlosti".

Neka dakle nosi bijes te neprestane proroke zla! Crkva će uvijek biti Crkva, KOJA SE BORI. Ali nikad ne će biti POBIJEĐENA. Imajmo dakle pouzdanje! Mogu doći teški dani: Bog daje milosti onima, koji su vjerni. Kraljevstvo Božje napreduje i kraj svih prividnih neuspjeha i ne smi -

jem mjeriti pobjedu Božju prema ve-
ćoj ili manjoj pomoći građanskih
vlasti ili prema njihovoj snošljivo
sti u vjerskim stvarima. Najbolje
je jamstvo za napredak uz naučnu
propagandu, koja je povezana uz vjer
sku gorljivost, koja je duboko i pa
metno shvaćena S ETOST onih, koji su
prožeti tim žaro , pa i onda, kad se
ta gorljivost pr goni i kad je na-
izgled sasvim nemoćna.

Povijest treba suditi prema pra-
vom SHVAĆANJU POV JESTI i treba zna
ti, da se Bog ne pokazuje nikada ta
ko moćan, i da ot upljenje nija ni-
kada toliko djelo vorno, kao u časo
vima, kad se čini, da se ljudi naj-
otvorenije suprostavljaju njegovoj
moći i njegovom o kupljenju.

Dakle, za USP EH NISU Bogu po-
trebni VANJSKI USPJESI (premda bi
mogao katkada htjeti, da se njima o
koristim, i premda moram sve od se-
be dati da ih postignem). I tko zna,
ne će li spasu svijeta više koristi
ti nekoliko u smrt poslanih mučeni-
ka, ili da ne idemo tako daleko -
TIHA ŽRTVA njegovih gorljivoh apo-
stola ognjena srca, kojima se nji-
hov rad neprestano ometa, nago li na
izvan prividno najplodniji podhvati
i najveća vanjska religiozna sloboda.

Moram dobro zapamtiti, kao pouku,
ovaj sud, koji je izrečen u vezi s
jednim laikom, čija je gorljivost, i
ako vrlo sakrivena, ipak zato bila
vrlo plodna (Marius Gonin): "Duhov-
no djelovanje NAJDUBLJE I NAJPLODNI
JE je i NAJMANJE VIDLJIVO. Postoji
jedno cijelo naličje svijeta, koje
svijet ne pozna, a koje je ipak nje
govo pravo lice, samo lice njegove
duše. Oni, koji na to gledaju, ne te
že za svojim glasom. Oni rado rade
u nekoj polutami, koja je vrlo zgod
na za klijanje dobra. A kad poraste
njihovo djelo, da ga svi mogu vidje
ti, dogodit će se često, da će ono
sakriti radnika, ili ga više neće
tamo ni biti".

\+

\+ \+ 26. rujna

KANADSKI MUČENICI

Svetima ih je proglasio Papa Pi-
jo XI. - 29. lipnja 1930. godine. Dvo
jica su iz Normandije, o. de Brebe-
uf i o. Danel. Dva su Parižlije, o.
Garnier i o. Lallemand. Jedan Orle-
anac, o. Jogues i jedan iz pokraji-
ne Lozoro o. Chabanel, a svi skupa
izvanredne pojave.

"Brebeuf je njihov NEOSPORNI VI-
DA. Fizički razvijen iznad prosječ-
nosti, pokazuje svoju moralnu veli-
činu već za vrijeme svog prvog bo-

ravka u Kanadi. Odlikuje se neslo - mljivom vjernošću svojim načelima : "Prije će me slomiti, nego me natje rati, da samo jedno prekršim!" Izga ra od nevjerojatne želje, da TRPI , za Isusa Krista. Činilo mu se, da mu misije u Novoj Francuskoj mogu udo- voljiti tim svetim željama. U vrije me svojih svečanih zavjeta godine 1630. piše:

"Bojim se, da ne budem osuđen ; jer je naš Spasitelj sa mnom do sa- da tako blago postupao; osobito kad pomislim, kako sam teško vrijeđao Njegovo Božansko Veličanstvo. Uzdat ću se u svoj spas, kad mi Bog dadne prilike za trpljenje..."

"Osjećao sam, da gledam božansko milosrđe, kako mi dobrostivo pruža ruku, da me zagrli, opraštajući mi sve moje prošle grijehe; a Naš Spa- sitelj da me poziva, da sklopim s njim usko prijateljstvo, govoreći mi kao nekad Pavlu: "Ti ćeš biti moja posuda izabrana i nosit ćeš moje i- me narodima!"

"Gospodine Isuse, moj Otkupite - lju! Otkupio si me svojom svetom kr vlju i svojom dragocjenom smrću! Za to Ti obećajem, da ću cijeli svoj život služiti u Družbi i da nikome drugome osim Tebi. Ovo obećanje POD PISUJEM SVOJOM KRVLJU, i spreman sam, da se sav žrtvujem tako drago- voljno, kao što žrtvujem i ovu KAP

KRVI".

Njegov zemljak, Antun Danel je ro đen u Dieppeu. U zavodu Rouenu, gdje je nakon svog novicijata kroz tri go dine poučavao gramatiku, imao je za- datak, da posebno poučava jednog mla dog Huronca, kojeg su misionari bili poslali u Francusku. Otišao je u Ka- nadu 1632. godine.

O. Garnier, rodom iz Pariza, bio je sin Ivana Garniera, koji je uza - stopce bio podsekretar u kabinetu Henrika III. i "šef" državnog računo vodstva u Normandiji. Djeda su mu u- bili protestanti u gradu Pithiviers- u, gdje je bio zapovjednik garnizona.

Prije svoga odlaska napisao je svome bratu pismo, koje svršava ovim riječima:

"Imaš li i ti želju postati ŽRTVA za divljake? Neka bude sveta volja Božja, i ono, što je za veću njegovu slavu! Vrlo je plemenito i uzvišeno žrtvovati se za grešnike, otkako se Isus prvi žrtvovao!"

O. Jogues-u je uspjelo otići u Ka nadu 1638. godine. I evo pisma, koje je napisao svojoj majci, koju više nikad ne će vidjeti.

"Ljudi za malu nagradu prelaze mo re i muče se teško za manje, nego li mi; A MI, da iz ljubavi prema Bogu ne učinimo ono, što toliki rade iz niskih probitaka!"

Zbogom, draga moja majko! Zahvaljujem ti za svu ljubav, koju si mi uvijek iskazivala; a posebno za onu, koju si mi pokazala, kad smo se zadnji puta vidjeli. Bog će nas sve zajedno skupiti u svojem raju, ako se ne budemo više na zemlji vidjeli!"

No o. Chabanel, rodom iz Saugues-a u . biskupiji Mondo, došao je kasnije u misije 1643.godine, i bio je tamo samo šest godina, do 8.prosinca 1649. kada je podnio mučeništvo.

O. Lallemand je imao dva brata redovnika i tri sestre redovnice. Bio je vatrena duha u slabom tijelu. 16 je godina molio od poglavara dopuštenje, da u misijama u Kanadi iscrpi ono malo snage, što je imao. Evo razloga, što ih navodi u svojoj molbi:

"To je, moj Bože i moj Spasitelju, zato, da Ti uzvratim OBVEZE, koje IMAM PREMA TEBI. Budući da si Ti ostavio svoje zadovoljstvo, svoju sreću, zdravlje, sve dane i cijeli svoj život, da me spasiš, nije li pametno, da ja, bijednik, po Tvojem primjeru, sve ostavim za spas duša!"

27. rujna

MOJA SOBA

Jučer sam razmatrao o životu nekih velikih mučenika, i mogao sam USPOREDIVATI SVOJ ŽIVOT S NJIHOVIM. Stanovali su u strašnim kolibama... Možda sada mislim, - to se ne može usporediti! - na sobu, KOJU ĆU DOBITI, kad se naskoro vratim u sjeme - ništa. Možda želim, da bude lijepo namještena, ugodna, i samo donekle pokornička. Vjerojatno jače naglašujem riječ "ugodna", nego onu drugu "donekle pokornička".

Da! Sigurno se ne spremam za misije! Ali ću kasnije morati propovijedati ljudima, za koje je novac sve, jer im novac donosi udobnost, lagodan život, ugodnosti svake vrsti; i ako je lijepa "parokija", glavno o čemu sanjam, nije li to onda žalosno?

Zašto ja ne bih već sada počeo s tom poželjnom strogošću, koja će mi biti potrebna kasnije - uostalom, sve je relativno - pa da već sada namjestim sobu tako, da u njoj bude sve ČISTO, UKUSNO, ali DISKRETNO SIROMAŠNO i PAŽLJIVO UMJERENO? - Što će meni sjajne police, ili više ili manje lijepi i skupocjeni zastori, pa više ili manje smiješni, ali u svakom slučaju beskorisni, mali

umjetnički izrađeni predmeti? - Radi li se o sobi kakve elegantne dame ili sobi jednog APOSTOLA?

Ako mi je potrebna kakva lijepa slika, zašto to ne bi bila slika ja slica, koja bi me podsjećala na siromaštvo moga Božanskog Učitelja; ili Krist, gol, raspet na jednostavnom i prostom križu. Što mi je potrebno od namještaja i knjiga, časti! I tu ne treba biti sitničav i čudan. Radi se samo o SUVIŠNOM.

Sjećam se raspravljanja bilo kojeg auktora i u bilo kojoj knjizi o "suvišnom" i o "potrebnom" (necessarium, superfluum). No, za apostola, suvišno je suvišno! I kad vidim, da se i svjetovnjaci dragovoljno obvezuju, da će izbjegavati svaki raskoš (kao na pr. Maurice Retour, čiji je životopis napisao svećenik Baron), kolika li je to pouka za mene!

SPAVAĆA SOBA KARDINALA MERCIERA U NADBISKUPSKOJ PALAČI u Molinesu izgledala je kao soba kakvog penzionirca. A što da kažemo o OCU Charles-u de Foucauld, koji je proveo dvije godine u samostanu Naše Gospe Snježne u nekom zaklonu, kamo je vrtlar dotada stavljao svoje tačke, ašove i grablje? - A što opet da velimo o o. Chevrier-u, koji je sam

za sebe napravio namještaj od običnih neobojenih neobojenih sanduka; što o ARSKOM ŽUPNIKU, čije pokućstvo nije na sebi imalo ništa naročito; što o SVEĆENIKU d'HALLUINU, tom svetom svećeniku iz Arrasa, za njega je sve bilo dosta dobro; što o Msgr de SEGUR-u, koji je bio doduše bogat, ali koji bi se crvenio i stidio, da svojim siromašnim šegrtima, koji su mu dolazili u posjete, pokaže primjer bogataške sobe? Kanonik Kosta de Beuzgregard se svega odrekao, da može smjestiti i hraniti svoju siročad. DON BOSKO... i koliko drugih imena, koja bismo mogli navesti!..

Svi svećenici, koje je Crkva uzvisila na čast oltara, bili su umrtvljeni ljudi, koji su siromašno živjeli, i koji su se mnogo više približili Evanđeoskoj jednostavnosti, nego li udobnosti svjetskih ljudi. Svi svećenici, koji su djelovali i stekli neku slavu kao ljudi, koji su obraćali grešnike - slobodno mogu istraživati - živjeli su siromašno, resio ih je duh ODRICANJA.

Nije li to lijepa pouka i za mene?

\+

\+ \+

\+

28. rujna

JEDNOSTAVNOST

U vezi s mojim jučerašnjim raz - matranjem, ostaje mi još jedno sporno pitanje.

- Pa ja ne mogu odbiti svojim roditeljima, ako mi oni žele posvećivati posebnu pažnju. Imam majku i sestre. One žele, da mi bude lijepo, da moja soba bude lijepo urešena. Bilo bi im teško shvatiti, da se vladam, kao da prezirem njihovu pažnju.

- Neka majka i sestre to žele, to je LJUBAV s njihove strane. Ali, - kako one toga nisu ni svijesne - to je više svjetski duh, koji ih prožima kod toga, nego li ispravno shvaćanje Isusova svećeništva i potreba apostolskog odricanja. Sigurno je, da se ovdje ne radi o suvišnom, o strogoj obvezi - najviše se radi o idealu savršenstva - i ništa ne vrijeđam Boga, ako ukrašujem svoju sobu, i ako je pretvaram - ako za to imam sredstava - u elegantni stan. Ali zapravo, da li sanjam o bilo kakvom svećeništvu, ili o ideālu svećeništva, da li mislim o proživljavanju Evanđelja oslabljenog svjetskim duhom, ili mislim na ČISTI Evanđeoski IDEAL. - Eto, to je pitanje! Sigurno je i to, da nemam pravo žalostiti bića, koja su mi draga

i koja mi dobro žele. Ali, zar ne bih mogao pokazati, SAMO AKO BIH TO NASTOJAO, ne vrijeđajući nikoga, da ja - vježbanjem u najpotpunijem siromaštvu već sada težim za bogatim svojim apostolatom? Kad bih sam bio u to uvjeren, uvjerio bih i druge.

Ali, eto još jednog prigovora druge vrste: ne uređujem ja svoje sobe ZA SEBE; i kasnije, kad budem lijepo namjestio svoj stan, ni to nije za mene, NEGO ZA ONE, KOJI DOĐU k meni.

Oprostite: U koliko taj posjetilac bude dragi subrat, moram predpostaviti, da on dosta dobro ocjenjuje stvari, pa dopustite, da on, kad me posjećuje, ne traži moj udešeni stan, nego moju osobu. A svjetovnjaci, koji budu dolazili, bit će zadovoljniji, da me vide, kako sam se oslobodio svega svjetskoga, nego da me vide, gdje sam se zakrčio mekim sagovima i foteljima po najnovijoj modi. Svijet vidi dalje nego što ja mislim i on ne zna, što ću s tim svim sjajem, s malim sličicama, velikim slikama, fotografijama, skulpturom i bronzom. Moji posjetioci očekuju, da će tu naći apostola Raspetog Boga, a ne buržuja, koji se lijepo smjestio. Oni bi željeli, da mogu reći: Ne, "kako je lijepo kod

našeg župnika ili kod našeg dekana!" nego: "Tamo je vrlo jednostavno, siromašno, on ništa ne daje na raskoš!" NE PRETJERAVATI, ne isticati se; svuda neka bude i neka vlada: JEDNOSTAVNOST.

Na Pariškoj izložbi 1937.godine, posjetioce biskupijskog paviljona najviše su privlačile REDOVNIČKE ĆELIJE, koje su tamo bile rekonstruirane u svojoj pravoj strogosti. To je razumljivo.

Ta ja NISAM REDOVNIK!
Istina! No, je li to izgovor?

\+

\+ \+

29. rujna

SVETI MIHAEL

Zazivamo ga svaki dan više puta, na pr.: u svetoj Misi, u CONFITEOR - ISPOVIJEDAM SE - pa od Leona XIII. u molitvama iza tihe Mise. Crkva vjeruje, da on ima POSEBNU MOĆ nad zlim duhom.

U Italiji je pojava sjajnog Arkanđela u Apuliji na gori Gargano - dala povoda za posebni blagdan, koji Crkva slavi 8. svibnja. - U Francuskoj je posebni izabrani zaštitnik od pamtivjeka, a osobito od onda, otkako je biskup od Aynranchosa, sveti Aubert, podigao 709. "Protiv Morskih Opasnosti" u zaljevu Saint - Malo,

CRKVU NA BRDU SVETOG MIHAJLA. Ljudevit XI. je ustanovio na čast sv. Arkanđela posebni red, koji je bio dokinut tek 1830.godine. Poznato mi je, da je i sv. Ivana d'Arc od njega primila prva rasvjetljenja o svojoj misiji. On šalje djevicu u školu sv. Katarine i sv. Margarete i zapovijedio joj da bez straha sluša znakove odozgo. On će biti njezin savjetnik i vođa do kraja.

Što ćemo moliti od svetog Mihajla?

U meni postoji borba, borba između dobra i zla. NEKA MI POMAŽE sa svojom moćnom zaštitom!

Lucifer je bio vođa pobunjenih; Mihael vođa onih, koji su ostali poslušni. Neka me nauči DUHU POSLUŠNOSTI!

Sveti je Mihael vodio sv. Ivanu d'Arc. NEKA VODI I MENE i neka bude moj glas i moj savjetnik do posljednjeg dana. Moje polje rada ne će biti bojno polje, gdje se tjelesa nalaze u opasnosti od smrti ili rane, nego na bojnom polju, gdje će duše biti u opasnosti od grijeha i vječne propasti. Veliki Arkanđeo, koji je smrvio demona, bit će i pokraj mene. Borit ćemo se zajedno za istu stvar, ZA ČAST BOŽJU! TKO JE KAO BOG, ZA LJUBAV MEĐU ljudima, poslušnost, čistoću. Svaki puta moram

izgovarati s velikom vjerom,kad mi se pruži prilika za molitvu: "Sveti Mihaele arkanđele, brani nas u boju! Proti pakosti i zajsedama đavolskim budi zaklon!

O slavni sveti Mihaele, ima još jedna milost, koju želim da mi izmoliš. Da me od zla štitiš, to je mnogo! Ali bih želio, da mi učiniš još i više; da me naučiš, da se posve SJEDINIM S BOGOM! Tvoja zadaća nije samo to, da pomažeš zemlji. Ti na nebu provodiš vječnost - u gledanju Boga. Daj mi želju, da gledam Gospodina! Tamo gore ti Ga gledaš licem u lice, A nama, jadnim ljudima na zemlji te božanske stvarnosti izgledaju tako daleko. Učini, da nam one budu blizu. daj nam žar u molitvi, sklonost prema razmatranju i ustrajnost pred Gospodinom!

Ti si MOTRILAC I BORAC! Daj,da i ja po tvojem primjeru, postanem BORAC I MOTRILAC!

/(Hrvati ne zaostaju za Francuzima: 1938. godine bilo je u Hrvatskoj 183 crkve i kapelice sagrađene u čast Sv. Mihajla.)/

+
+ +
+

KNJIŽNICA ZAGREB

30. rujna

SVETI JERONIM

Strogi REDOVNIK, žalosni i nemirni UČENJAK, neumorni EGZEGETA, - to je, eto sveti Jeronim. Što je prigodice bio malo naprasit, MALO ŽIVLJEG KARAKTERA, grub u izražavanju, nije nikad bilo, da obrani svoju osobu , nego da obrani istinu.

Rođen je od kršćanskih roditelja, izvrsno je svršio nauke, stekao je govorničku vještinu i bio vješt u brzim odgovorima; nije bio previše izbirljiv u svojim užicima. Kako veli jedan od njegovih povjesničara , lijepih djevica nije manjkalo ni u Rimu, i kasnije će imati muke, da iz glave izbije slike ovih nekadašnjih plesačica. U Troles-u, kamo dolazi, počinje se zanimati za život kršćanskih pustinjaka, skuplja oko sebe grupu mladića. Zajedno mole i proučavaju svete knjige.Sada smo u Akvileji, oko 374. godine. Zatim dolazi BORAVAK NA ISTOKU i u Carigradu. U vrijeme pape Damaza,eto ga u Rimu . Povjeravaju mu brigu, da uskladi latinski tekst Evanđelja. Kad je umro papa Damaz, godine 384., umalo da nije Jeronim postao papa, barem nam on tako pripovijeda. Ljute se na njega zbog nekih strogosti.Ostavlja

Rim i odlazi na Istok.

Smjesti se u Betlehemu. Već je brižljivo pregledao prema grčkor originalu tekst Novog Zavjeta. Proširuje svoj posao na cijelu BIBLIJU. Ili još bolje, on je uspoređuje, kako sam veli s "Istinom hebrejskog teksta.

U tom je veličina svetog Jeronima, u činjenici, da je Crkvi dao tekst, na koji se može posve pouzdano osloniti. To je VULGATA, kojoj će Tridentinski sabor priznati vrijednost i koju će proglasiti - protiv protestanata - službenim tekstom svetih knjiga.

Daj mi, sveti Jeronime, svoje velike kreposti:

Prije svega NESLOMLJIVU LJUBAV PREMA RADU, jer ti si bio divan radnik, a zatim:

Živu ljubav prema SVETOM PISMU. Veli se, da je sveta Paula, koju si ti odgojio, u tome tako daleko došla, da više nije govorila niti u ozbiljnim, niti u običnim okolnostima drugo, nego samo prave citate Svetog Pisma. Nauči me, da i ja tako vladam Biblijom.

Konačno, budući da si ti bio veliki isposnik, nauči i mene, da ništa ne držim do zemaljskih ugodnosti, DA GOSPODARIM SVOJIM strastima

i da radim GORLJIVOŠĆU, koju ništa ne može omesti, kada se radi o spasu duša i o Božjoj slavi.

S ovom trostrukom odlukom mogu ući ili se vratiti u sjemenište. Moj će život u sjemeništu tada biti plodan.

- Mrtvenje svojih strasti!
- Ljubav prema svetim znanostima!
- Ustrajnost u radu!

\+
\+ \+
\+

Na blagdan sv. Josipa Radnika 1959.

Opaska:

Neke od razmatranja, što ih sadrži ova knjiga nisu u potpunosti auktorove, već su ili izmijenjena, ili nadopunjena, na pr. 15. i 29. kolovoza.

SADRŽAJ

	Stranica
Predgovor	III
Uvod	V
Praktične upute	VII
SRPANJ	
1. Svojom krvlju	1
2. Elizabetin pozdrav	3
3. Pouka jednog svjetovnjaka	5
4. Isus Učitelj	8
5. Štivo preko praznika	10
6. "Dobar dečko"	13
7. Pomoć u župi	16
8. Vječnost	19
9. Biti pun Krista	21
1o. Moje čitanje Svetog Pisma	24
11. Pouzdanje u Boga	26
12. Dolično ponašanje	28
13. Nemarnost	31
14. Raphidim	34
15. Bog u bližnjemu	37
16. Karmelska Gospa	39
17. Duhovne vježbe	42
18. Govor jednog svjetovnjaka	45
19. Svećeničko dostojanstvo	48
20. Kruh Ilijin	51
21. Non inquinaverunt	53
22. Vjeruješ li ovo	56
23. Naša glavna briga	58
24. Brdo Morija	61
25. Apostol sveti Jakob	63
26. Ornanovo gumno	66
27. Štititi svoje zvanje	68
28. Hvalospjev ljubavi	70

29. Ljubav nas goni	73
3o. Družite se s Gospodinom	75
31. Sveti Ignacije i sv. Pavao	78
KOLOVOZ	
1. Mučeništvo svetog Petra	80
2. Izgubljeno vrijeme	82
3. Potpuno jedinstvo	85
4. Sveti Dominik	88
5. Prilagođeni stil	90
6. Njega slušajte	94
7. Izjelica	96
8. Sve ostaviti	99
9. Sveti Arski župnik	1o2
1o. Božji duh	1o4
11. Čovjek molitve	1o7
12. Sveta Klara	11o
13. Besplodna djelatnost	113
14. Privlačivost siromaštva	115
15. Marija - Kraljica	118
16. Moji roditelji (I)	122
17. Moji roditelji (II)	125
18. Sveti Ivan Eudes	128
19. Veličina svećenika	131
2o. Ulijevanje, izlijevanje	133
21. Na kojoj sam strani?	135
22. Srce Marijino	138
23. Metode	141
24. Žetva se nada	144
25. Jedini Učitelj	147
26. Apostolat i svetost	15o
27. Tri početka	153
28. Sveti Augustin	156
29. Neustrašiva gorljivost	159

30. Došao sam da bacim oganj 161
31. Opasnost od kasnije samoće 164

RUJAN
1. Život s Bogom 166
2. Božja nježnost 169
3. Nesposobni svećenici 171
4. Pogled na praznike 174
5. Odricanje 177
6. Božji hram 180
7. Naša Gospa 182
8. Mala Gospa 186
9. Farizej 188
10. Pokušajmo 191
11. Opasnost od nemarnog života 193
12. Zazivati Mariju 195
13. Spasitelj 198
14. Uzvišenje sv. Križa 200
15. Marijine žalosti 203
16. Otajstvo križa 206
17. Stigmatizacija sv. Franje 209
18. Slavna Crkva 212
19. Ljubav 215
20. Božja prisutnost 217
21. Sveti Matej 220
22. Izgradnja 222
23. Amen - Alleluja 225
24. Zli dani 228
25. Budućnost katolicizma 230
26. Kanadski mučenici 233
27. Moja soba 237
28. Jednostavnost 240
29. Sveti Mihael 242
30. Sveti Jeronim 245

+

+ +